

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ**

«Ο λογιστικός χειρισμός των ενσώματων ακινητοποιήσεων με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, παράγοντας βελτίωσης της Αποδοτικότητας και της Βιωσιμότητας μιας εταιρίας: Μελέτη περίπτωσης στις εισηγμένες Εταιρίες στο Χρηματιστήριο Αθηνών του κλάδου Τροφίμων και Ποτών»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

της

Ελισάβετ Βλάχου

Επιβλέπων : Δρ. Δημήτρης Μ. Μυλωνάς
Καθηγητής, Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2017

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

**«Ο λογιστικός χειρισμός των ενσώματων ακινητοποιήσεων με
τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς,
παράγοντας βελτίωσης της Αποδοτικότητας και της
Βιωσιμότητας μιας εταιρίας: Μελέτη περίπτωσης στις
εισηγμένες Εταιρίες στο Χρηματιστήριο Αθηνών του κλάδου
Τροφίμων και Ποτών»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

της

Ελισάβετ Βλάχου

Επιβλέπων : Δρ. Δημήτριος Μυλωνάς
Καθηγητής, University of Winchester

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή στις / / .

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

(Υπογραφή)

.....

.....

.....

Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2017

(Υπογραφή)

.....

Βλάχου, Ελισάβετ.

.

©13/10/2017 – All rights reserved

Ευχαριστίες

Η παρούσα διπλωματική εργασία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Χρηματοοικονομική Διοίκηση, Λογιστική και Πληροφοριακά Συστήματα» του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.

Πριν προχωρήσω στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω όσους συνέβαλαν με τον τρόπο τους στην ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών μου.

Κατά κύριο λόγο οφείλω να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον καθηγητή κ. Δημήτριο Μυλωνά για την εμπιστοσύνη και την ανάθεση της παρούσας Διπλωματικής εργασίας, την επιμονή, την υπομονή, τη συνεχή καθοδήγησή του, καθώς και το χρόνο που μου διέθεσε.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους διδάσκοντες του προγράμματος για τις γνώσεις και τα νέα ερεθίσματα που μας έδωσαν.

Τέλος, δεν θα μπορούσα να παραλείψω την οικογένειά μου για την αμέριστη συμπαράσταση τους και την υποστήριξη που μου παρείχαν όχι μόνο σε όλη αυτή την προσπάθεια, αλλά καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Περίληψη

Ο σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η διερεύνηση του κατά πόσο ο λογιστικός χειρισμός των «Ενσώματων Ακινήτοποιήσεων», αποτελεί παράγοντα βελτίωσης της Αποδοτικότητας και της Βιωσιμότητας μίας εταιρίας.

Για την καλύτερη κατανόηση του θεωρητικού πλαισίου του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις» στην αρχή της Διπλωματικής εργασίας γίνεται λεπτομερής παρουσίαση των Λογιστικών Παραδοχών και Αρχών καθώς και του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

Επίσης, παρατίθεται η ιστορική επισκόπηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και γίνεται σαφής αναφορά στα πρότυπα που εφαρμόζονται σήμερα και στα πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα που φέρει η εφαρμογή τους.

Για την Εμπειρική έρευνα χρησιμοποιήθηκε το σύνολο των εισηγμένων εταιριών του κλάδου Τροφίμων και Ποτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στην έρευνα έχει βασισθεί τόσο σε πρωτογενή στοιχεία, δηλαδή έγινε χρήση και επεξεργασία ερωτηματολογίου, αλλά και σε δευτερογενή στοιχεία, τα οποία αντλήθηκαν από τις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των εταιριών του εξεταζόμενου κλάδου. Τα στοιχεία αυτά κρίθηκαν απαραίτητα για την έκδοση των αποτελεσμάτων, μέσω της χρήσης και ανάλυσης των Χρηματοοικονομικών δεικτών Αποδοτικότητας, Κεφαλαιακής Διάρθρωσης και Βιωσιμότητας.

Τα συμπεράσματα που καταλήγει η έρευνα είναι ενθαρρυντικά, παρόλο που οι ελληνικές επιχειρήσεις κλήθηκαν να εφαρμόσουν τα ΔΛΠ μέσα σε ένα εξαιρετικά δύσκολο θεσμικό και οικονομικό περιβάλλον και ταυτόχρονα είχαν να ξεπεράσουν και τις πρόσθετες δυσκολίες του «εσωστρεφούς» χαρακτήρα τους.

Τέλος, όσον αφορά το ΔΛΠ 16, η σταδιακή εφαρμογή του αποτέλεσε εργαλείο αναβάθμισης της ποιότητας και της πληρότητας των χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

«Λέξεις Κλειδιά: Ε.Γ.Λ.Σ, ΔΛΠ 16, Δ.Π.Χ.Π, Πάγια περιουσιακά στοιχεία»

Abstract

The aim of the present dissertation is the investigation of how much the accounting handling of the «Tangible assets» is a factor of amelioration of the efficiency and the Viability of a company.

In order to understand in a better way the theoretical framework of the International Accounting Standard 16 «Tangible assets» in the beginning of the dissertation a reference is made to the Accounting Acceptances and Principles as well as to the Greek General Chart of Accounts.

Also, the historic review of the International Financial Recourse Standards is quoted and a clear reference is made to the standards which are used nowadays and to the advantages-drawbacks their application brings.

As for the empirical research it was used the group of the introductive companies of the field of Food and Drinks of the Stock market of Athens.

The methodology which was followed during research has been based on both primary elements, which means that a questionnaire was used and processed and secondary elements, which were taken from the official financial statements of the companies of the field examined.

These elements were assessed to be necessary for the pronouncing of the results through the usage of the Financial Indicators of efficiency, Capital Structure and Viability.

The conclusions which come out of the research are encouraging, although the Greek enterprises were called to put into practice the IFRS into an extremely difficult institutional and financial environment and at the same time they had to get over the additional difficulties of their «introvert» character.

Finally, as far as the International Accounting Standard 16 is concerned, its gradual application became a means of improvement of the quality and the completeness of the financial information.

«Key words: Greek General Chart of Accounts, IAS 16, IFRS, fixed Assets»

Πίνακας Περιεχομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 Εισαγωγικές Παρατηρήσεις	1
1.2 Σκοπός Διπλωματικής Εργασίας	2
1.3 Στόχοι Διπλωματικής Εργασίας	2
1.4 Δομή Διπλωματικής Εργασίας	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	5
2.1 Οι θεμελιώδεις Λογιστικές Παραδοχές	5
2.2 Οι Βασικές Λογιστικές Αρχές	6
2.3 Η έννοια και ο σκοπός του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου	6
2.4 Οι Βασικές Αρχές του Ε.Γ.Λ.Σ.	8
2.5 Η Νομοθετική καθιέρωση και η εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου	9
2.6 Δομή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου	9
2.7 Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	11
3.1 Εισαγωγή	11
3.2 Ιστορική Επισκόπηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ..	12
3.3 Τα ΔΛΠ / ΔΠΧΠ που εφαρμόζονται σήμερα	13
3.4 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 1	16
«Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων»	16
3.4.1 Οικονομικές Καταστάσεις	17
3.5 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 2 «Αποθέματα»	17
3.5.1 Σκοπός του ΔΛΠ 2	18
3.6 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 «Καταστάσεις ταμιακών ροών»	19
3.6.1 Σκοπός του ΔΛΠ 7	19
3.7 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 17«Μισθώσεις»	20
3.7.1 Σκοπός του ΔΛΠ 17	21
3.8 Πλεονεκτήματα & Μειονεκτήματα από την Εφαρμογή των ΔΛΠ /	22
Δ.Π.Χ.Π.	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16	24
4.1 Εισαγωγή	24
4.2 Σκοπός του Προτύπου	24
4.3 Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου	25

4.4	Εννοιολογική Προσέγγιση	25
4.5	Αναγνώριση των ενσώματων παγίων στοιχείων	27
4.6	Αναγνώριση αρχικών δαπανών	28
4.7	Αναγνώριση μεταγενέστερων δαπανών	28
4.8	Αποτίμηση των Ενσώματων παγίων κατά την Αναγνώριση.....	29
4.8.1	Στοιχεία του Κόστους ενός Παγίου.....	29
4.8.1.1	Αποτίμηση του κόστους ενός ενσώματου πάγιου στοιχείου.....	32
4.8.2	Αποτίμηση των Ενσώματων Πάγιων μετά την αναγνώρισή τους.....	33
4.8.2.1	Μέθοδος του κόστους.....	33
4.8.2.2	Μέθοδος αναπροσαρμογής.....	34
4.8.3	Αποσβέσεις Ενσώματων Ακινήτων με βάση τα IFRS	37
4.8.3.1	Αποσβεστέο ποσό και περίοδος απόσβεσης.....	38
4.8.3.2	Μέθοδοι Αποσβέσεων των Ενσώματων Παγίων Στοιχείων	41
4.8.4	Απομείωση της Αξίας των Ενσώματων Παγίων Στοιχείων	42
4.8.5	Αποαναγνώριση των Ενσώματων πάγιων στοιχείων	42
4.8.6	Σύγκριση ΔΛΠ 16 με Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.....	44
4.8.7	Χρηματοοικονομικοί δείκτες.....	46
4.8.7.1	Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	48
4.8.7.2	Δείκτες Κεφαλαιακής Διάρθρωσης και Βιωσιμότητας	51
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	55
5.1	Ανασκόπηση του κλάδου	55
5.2	Ταξινόμηση της Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών	56
5.3	Βασικά Διαρθρωτικά Μεγέθη Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών	58
5.4	Ευρωπαϊκή Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών	59
5.5	Εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο των Τροφίμων και των Ποτών.....	60
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	63
6.1	Θεωρητικό πλαίσιο έρευνας.....	63
6.2	Πηγές Πληροφοριών	63
6.2.1	Πρωτογενής Έρευνα ή Έρευνα <i>AdHoc</i>	64
6.2.2	Δευτερογενής Έρευνα	64
6.2.3	Επιστημονική ή Ποσοτική έρευνα	65
6.2.4	Μη Επιστημονική ή Ποιοτική έρευνα.....	66
6.3	Η Διαδικασία της έρευνας.....	67
6.4	Μεθοδολογία έρευνας Διπλωματικής Εργασίας	68
6.4.1	Πρωτογενή Στοιχεία	68
6.4.2	Δευτερογενή Στοιχεία.....	69
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΡΥΜΑΤΩΝ.....	70
7.1	Σχολιασμός και Ανάλυση ευρημάτων Πρωτογενούς Έρευνας	70
7.2	Συσχετίσεις.....	90

7.3 Σχολιασμός και Ανάλυση ευρημάτων Δευτερογενούς Έρευνας.....	94
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	
.....	99
8.1 Συμπεράσματα.....	99
8.2 Περιορισμοί και Μελλοντικές Επεκτάσεις.....	101
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	103
9.1 Ελληνική.....	103
9.2 Αρθρογραφία.....	105
9.3 Άλλες Πηγές.....	105
9.4 Διαδικτυακές πηγές.....	105
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	106

Ευρετήριο Εικόνων

Γράφημα 2.1 Αλλαγές με βάση το Γ.Λ.Σ.	7
Γράφημα 4.1 Διαδικασία Αναγνώρισης Πιστωτικής Διαφοράς Αναπροσαρμογής	36
Γράφημα 4.2 Διαδικασία Αναγνώρισης Χρεωστικής Διαφοράς Αναπροσαρμογής	36
Γράφημα 6.1 Διαδικασία Έρευνας	67
Διάγραμμα 7.1 Διοικητικά στελέχη και προσωπικό Εισηγμένων Εταιριών του Κλάδου Τροφίμων - ποτών	70
Διάγραμμα 7.2 Ποσοστά ανδρών/γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα	71
Διάγραμμα 7.3 Ποσοστά Ηλικιακής Ομάδας συμμετεχόντων στην έρευνα	72
Διάγραμμα 7.4 Εκπαιδευτικό Επίπεδο συμμετεχόντων στην έρευνα	72
Διάγραμμα 7.5 Έτη Προϋπηρεσίας των Συμμετεχόντων στην έρευνα	73
Διάγραμμα 7.6 Η κερδοφόρος δυναμικότητα των Εισηγμένων εταιριών του Κλάδου Τροφίμων - ποτών	74
Διάγραμμα 7.7 Σημαντικότερα Χρηματοοικονομικά προβλήματα εταιριών	75
Διάγραμμα 7.8 Τα οφέλη Βελτίωσης της Αποδοτικότητας	76
Διάγραμμα 7.9 Είδη Λογιστικών Προτύπων για την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων	77
Διάγραμμα 7.10 Η αντιμετώπιση της εισαγωγής των ΔΛΠ από τα στελέχη των επιχειρήσεων	78
Διάγραμμα 7.11 Η σημασία των Οικονομικών Καταστάσεων με την εφαρμογή των ΔΛΠ	79
Διάγραμμα 7.12 Αποτελέσματα εφαρμογής των ΔΛΠ	80
Διάγραμμα 7.13 Αποτελέσματα κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων βάση τα ΔΛΠ και σε σύγκριση με τα ΕΛΠ	81

Διάγραμμα 7.14 Η σημασία των ΔΛΠ σχετικά με την άποψη των μετόχων και αναλυτών για την μελλοντική απόδοση των εταιριών	82
Διάγραμμα 7.15 Η ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης λόγω εφαρμογής των ΔΛΠ	84
Διάγραμμα 7.16 Επιβίωση και εξέλιξη των εταιριών σε περίοδο οικονομικής κρίσης	85
Διάγραμμα 7.17 Τρόποι ομαλής μετάβασης στο ΔΛΠ 16	86
Διάγραμμα 7.18 Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρίες	87
Διάγραμμα 7.19 Η σημασία της έλλειψης εμπιστοσύνης των επενδυτών στην αγορά καθώς και στην πρόοδο των Χρηματιστηρίων	88

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 3.1 Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς	14
Πίνακας 3.2 Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης	15
Πίνακας 7.1 Διοικητικά στελέχη και προσωπικό Εισηγμένων Εταιριών του Κλάδου Τροφίμων - ποτών	70
Πίνακας 7.2 Ποσοστά ανδρών/γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα	71
Πίνακας 7.3 Ποσοστά Ηλικιακής Ομάδας συμμετεχόντων στην έρευνα	71
Πίνακας 7.4 Εκπαιδευτικό Επίπεδο συμμετεχόντων στην έρευνα	72
Πίνακας 7.5 Έτη Προϋπηρεσίας των Συμμετεχόντων στην έρευνα	73
Πίνακας 7.6 Η κερδοφόρος δυναμικότητα των Εισηγμένων εταιριών του Κλάδου Τροφίμων - ποτών	74
Πίνακας 7.7 Σημαντικότερα Χρηματοοικονομικά προβλήματα εταιριών	75
Πίνακας 7.8 Τα οφέλη Βελτίωσης της Αποδοτικότητας	76
Πίνακας 7.9 Είδη Λογιστικών Προτύπων για την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων	77
Πίνακας 7.10 Η αντιμετώπιση της εισαγωγής των ΔΛΠ από τα στελέχη των επιχειρήσεων	78
Πίνακας 7.11 Η σημασία των Οικονομικών Καταστάσεων με την εφαρμογή των ΔΛΠ	79
Πίνακας 7.12 Αποτελέσματα εφαρμογής των ΔΛΠ	80
Πίνακας 7.13 Αποτελέσματα κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων βάση τα ΔΛΠ και σε σύγκριση με τα ΕΛΠ	81
Πίνακας 7.14 Η σημασία των ΔΛΠ σχετικά με την άποψη των μετόχων και αναλυτών για την μελλοντική απόδοση των εταιριών	82

Πίνακας 7.15 Η ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης λόγω εφαρμογής των ΔΛΠ	83
Πίνακας 7.16 Επιβίωση και εξέλιξη των εταιριών σε περίοδο οικονομικής κρίσης	84
Πίνακας 7.17 Τρόποι ομαλής μετάβασης στο ΔΛΠ 16	85
Πίνακας 7.18 Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρίες	86
Πίνακας 7.19 Η σημασία της έλλειψης εμπιστοσύνης των επενδυτών στην αγορά καθώς και στην πρόοδο των Χρηματιστηρίων	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Η παγκοσμιοποίηση των αγορών και το άνοιγμα των κεφαλαιαγορών κατέστησε αναγκαία τη δημιουργία ενός κοινού πλαισίου, ως προς την απεικόνιση των λογιστικών και οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων.

Η υιοθέτηση ενός συνόλου λογιστικών κανόνων ήταν η ανάγκη για αξιόπιστη πληροφόρηση των οικονομικών επιδόσεων, που θα παρέχει στους εξωτερικούς χρήστες τη δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των επιχειρήσεων και των κλαδικών αγορών. Συνέπεια αυτού ήταν η υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στη χώρα μας η πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ σηματοδότησε μία ριζική αλλαγή στον τρόπο παροχής οικονομικής πληροφόρησης από την πλευρά των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα με βάση το άρθρο 13 το Ν.3229/2004 οι εισηγμένες σε οργανωμένη Χρηματιστηριακή αγορά συντάσσουν Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και Τριμηνιαίες Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόστηκαν στη χώρα μας, αλλά και στα υπόλοιπα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την 01/01/2015. Μέσω της υιοθέτησης των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων απομακρύνθηκαν οι ιδιαιτερότητες του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου και οι Οικονομικές Καταστάσεις των ελληνικών επιχειρήσεων έγιναν πλέον εύκολα κατανοητές και αξιοποιήσιμες, τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, παρέχοντας πληροφόρηση ίσης αξιοπιστίας με αυτή των λοιπών ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Ένα από τα ζητήματα που διευθετούνται με τα ΔΛΠ καθώς και με τα νέα ΕΛΠ, είναι η λογιστική αντιμετώπιση των παγίων περιουσιακών στοιχείων. Συγκεκριμένα, το ΔΛΠ 16 περί λογιστικού χειρισμού των Ενσώματων Ακινήτοποιήσεων θέτει τις βάσεις για τα είδη των δαπανών, τα οποία είτε κεφαλαιοποιούνται, είτε θεωρούνται οργανικά έξοδα χρήσης καθιερώνοντας τις μεθόδους απόσβεσης και επιμέτρησης.

Επίσης, σημαντικό ζήτημα στο πεδίο αυτό αποτελεί η αναπροσαρμογή της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων σε μεταγενέστερο χρόνο. Στόχος της είναι η

λογιστική διόρθωση τις υποτιμημένης αξίας βάσει της οποίας απεικονίζονται τα αντίστοιχα πάγια στις Οικονομικές Καταστάσεις. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ακριβής πληροφόρηση ως προς τους χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων και η ορθότερη απεικόνιση της οικονομικής θέσης της επιχείρησης. Από την άλλη πλευρά δεν είναι λίγοι οι οικονομολόγοι που υποστηρίζουν ότι, το δικαίωμα αναπροσαρμογής που παρέχει το ΔΛΠ 16 δημιουργεί ευκαιρίες «Δημιουργικής Λογιστικής».

1.2 Σκοπός Διπλωματικής Εργασίας

Στην παρούσα διπλωματική εργασία γίνεται γενική αξιολόγηση των ΔΛΠ /Δ.Π.Χ.Π. και ειδικότερη ανάλυση του Διεθνές Λογιστικού Προτύπου 16 που ορίζει το λογιστικό χειρισμό των «Ενσώματων Ακινήτοποιήσεων».

Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη – διερεύνηση του λογιστικού χειρισμού των «Ενσώματων Ακινήτοποιήσεων» με βάση το ΔΛΠ 16, ως παράγοντα βελτίωσης της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας μίας εταιρίας. Η έρευνα επικεντρώνεται στις εισηγμένες εταιρίες του κλάδου Τροφίμων και Ποτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Για την επίτευξη των στόχων χρησιμοποιήθηκαν όλα τα αναγκαία εργαλεία ανάλυσης έρευνας, καθώς και τα δημοσιευμένα Οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων.

1.3 Στόχοι Διπλωματικής Εργασίας

Η Επίτευξη του στόχου της Διπλωματικής εργασίας θα επέλθει με μία συστηματική μελέτη περίπτωσης του κλάδου Τροφίμων και Ποτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Οι στόχοι της μελέτης είναι οι εξής:

- Παράθεση του θεωρητικού πλαισίου των Δ.Λ.Π. με έμφαση στο λογιστικό χειρισμό των Ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων (Δ.Λ.Π. 16).
- Καταγραφή των διαφορών στο χειρισμό των ενσώματων παγίων μεταξύ Ελληνικών Λογιστικών προτύπων και Δ.Λ.Π.
- Ανάλυση και παρουσίαση του κλάδου Τροφίμων και Ποτών της ελληνικής οικονομίας (εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών), στον οποίο θα επικεντρωθεί η έρευνα της μελέτης περίπτωσης.

- Παράθεση συμπερασμάτων και προτάσεων με βάση τα αποτελέσματα τις έρευνας, σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί.

1.4 Δομή Διπλωματικής Εργασίας

Όσον αφορά τη δομή της Διπλωματικής εργασίας διαρθρώνεται σε εννέα (9) κεφάλαια, για τα οποία γίνεται περιγραφή και ανάλυση παρακάτω:

Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί την εισαγωγή της διπλωματικής εργασίας.

Στο δεύτερο και τρίτο κεφάλαιο επιχειρείται η βιβλιογραφική επισκόπηση. Συγκεκριμένα στο πρώτο μέρος γίνεται αναφορά στις θεμελιώδεις Λογιστικές παραδοχές και Αρχές, καθώς και στο Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, ενώ στο δεύτερο μέρος αποτυπώνεται η ιστορική επισκόπηση των ΔΛΠ / Δ.Π.Χ.Α. που εφαρμόζονται σήμερα, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα από την εφαρμογή τους, καθώς και μία σύντομη αναφορά στο ΔΛΠ 1, ΔΛΠ 2, ΔΛΠ 7 & ΔΛΠ 17.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται εκτενής ανάλυση στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις». Εξετάζεται το πεδίο εφαρμογής αυτού, ο σκοπός του, η αναγνώριση, αποτίμηση, απόσβεση, απομείωση και αποαναγνώριση των παγίων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το πλαίσιο κανόνων που υιοθετούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται μία σύντομη παρουσίαση του κλάδου Τροφίμων – Ποτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και συνοπτική παράθεση των εισηγμένων επιχειρήσεων του κλάδου, που αποτελούν τον ερευνώμενο κλάδο.

Στο έκτο κεφάλαιο προσδιορίζεται η μεθοδολογία μελέτης και έρευνας που ακολουθείται για την διεκπεραίωση της εργασίας. Η συγκεκριμένη μελέτη εμβαθύνει σε θέματα γνώσεων και εμπειρίας των στελεχών του κλάδου Τροφίμων – Ποτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών πάνω στα ΔΛΠ και συγκεκριμένα στο ΔΛΠ 16 μέσω των ερωτηματολογίων. Επίσης, υπολογίζονται οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας, κεφαλαιακής διάρθρωσης και βιωσιμότητας για τρία έτη (2014, 2015, 2016) με στοιχεία που αντλούνται από τις Δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις των εταιριών.

Στη συνέχεια στο έβδομο κεφάλαιο γίνεται σχολιασμός και ανάλυση των ευρημάτων της πρωτογενούς, αλλά και της δευτερογενούς έρευνας, μέσω των εργαλείων της περιγραφικής στατιστικής και επιλεγμένων συσχετίσεων μεταβλητών.

Στο όγδοο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα, οι σχετικές διαπιστώσεις, οι περιορισμοί της εργασίας και οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Ακολούθως στο ένατο κεφάλαιο παρατίθεται η βιβλιογραφία, η αρθρογραφία και οι διαδικτυακές πηγές, που αξιοποιήθηκαν και συνέβαλαν στην ολοκλήρωση της Διπλωματικής εργασίας, ενώ στο τέλος ακολουθεί το Παράρτημα της διπλωματικής εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Οι θεμελιώδεις Λογιστικές Παραδοχές

Η Λογιστική αποτελεί μία επιστημονική τεχνική, η οποία ασχολείται με την καταγραφή και την παρουσίαση όλων των λογιστικών γεγονότων που λαμβάνουν χώρα σε μία οικονομική μονάδα.

Παρέχει πληροφορίες στην ίδια την επιχείρηση, στους ενδιαφερόμενους του εσωτερικού, αλλά και εξωτερικού της περιβάλλοντος, καθώς και στο κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Λειτουργεί μέσα σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον και συμμορφώνεται βάσει των περιορισμών που θέτει αυτό.

Οι περιορισμοί αυτοί είναι γνωστοί ως *Παραδοχές* και βάσει αυτών μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα για το γνωστικό πεδίο της Λογιστικής.

Οι θεμελιώδεις Λογιστικές παραδοχές είναι οι εξής (Καραγιώργος & Παπαδόπουλος, 2003):

✓ **Παραδοχή της επιχειρηματικότητας**

Κάθε οικονομική μονάδα αποτελεί μία Λογιστική ενότητα, η οποία διαθέτει τη δική της περιουσία, τους δικούς της χρηματοδότες, τις δικές της συναλλαγές και τη Λογιστική παρακολούθηση όλων των παραπάνω.

Η παραδοχή αυτή οριοθετεί την περιοχή παροχής των οικονομικών πληροφοριών της κάθε οικονομικής μονάδας και διακρίνει τις επιχειρηματικές συναλλαγές από αυτές του ιδιοκτήτη της επιχείρησης.

✓ **Παραδοχή της συνέχισης της Δραστηριότητας της επιχείρησης**

Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη παραδοχή κάθε επιχείρηση συντάσσει τις δικές της οικονομικές καταστάσεις με την προϋπόθεση ότι, θα συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα και δεν αναμένεται άμεση ρευστοποίηση είτε λόγω πρόθεσης, είτε λόγω ανάγκης.

✓ **Παραδοχή της νομισματικής μονάδας τήρησης**

Η εν λόγω παραδοχή στηρίζεται στο γεγονός ότι, οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν μόνο τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και μπορούν να εκφραστούν σε χρήμα. Αυτό σημαίνει ότι, οι δραστηριότητες που δεν μπορούν

να εκφραστούν σε χρήμα αποκλείονται από τις οικονομικές καταστάσεις, για το λόγο ότι δεν μπορούν αν αποτιμηθούν αντικειμενικά.

✓ **Παραδοχή της Περιοδικότητας**

Βάσει της παραδοχής αυτής, θα πρέπει να προσδιορίζεται περιοδικά η πορεία των εργασιών της επιχείρησης και συγκεκριμένα σε τακτά χρονικά διαστήματα. Αυτό αποτελεί ανάγκη όχι μόνο για την ίδια την επιχείρηση, αλλά και για τους ενδιαφερόμενους της από το εξωτερικό περιβάλλον (τράπεζες, πιστωτές, μέτοχοι κτλ), καθώς η πληροφόρηση για την οικονομική πορεία της επιχείρησης μπορεί να συμβάλλει στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων, αλλά και στο σχεδιασμό στρατηγικής για τη βελτίωση της κάθε επιχείρησης.

2.2 Οι Βασικές Λογιστικές Αρχές

Με τον όρο Λογιστικές αρχές νοούνται *«Οι κανόνες και οι κατευθυντήριες οδηγίες που διέπουν τη σύγκριση και τη λειτουργία του λογιστικού συστήματος (Παπάς, 2013:43)»*.

Οι λογιστικές αρχές δεν πρέπει να συγχέονται με τις Θεμελιώδεις Παραδοχές. Αναπτύχτηκαν με την κρίση, τη συνήθεια και τη χρήση. Επίσης, αποτελούν ανθρώπινο κατασκεύασμα και βρίσκονται σε διαρκή εξέλιξη. Οι πιο Βασικές Λογιστικές Αρχές είναι οι ακόλουθες:

- ✓ Η αρχή του Ιστορικού Κόστους.
- ✓ Η αρχή της αναγνώρισης των εσόδων.
- ✓ Η αρχής της υπερίσχυσης της ουσίας έναντι του τύπου.
- ✓ Η αρχή της πλήρους αποκάλυψης.
- ✓ Η αρχή της αντικειμενικότητας.

2.3 Η έννοια και ο σκοπός του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο είναι ένα σύστημα κανόνων, σύμφωνα με το οποίο ταξινομούνται ομοιόμορφα τα λογιστικά μεγέθη. Με αυτό επιτυγχάνεται η τυποποίηση των λογαριασμών που τηρούνται από τις οικονομικές μονάδες της χώρας και η συλλειτουργία τους με ενιαίο τρόπο. Η σύνταξη και δημοσίευση

τυποποιημένων Ισολογισμών, λογαριασμών Αποτελεσμάτων και άλλων Οικονομικών Καταστάσεων και γενικά ο σχεδιασμός της οικονομίας σε εθνική κλίμακα.

Επίσης, το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Γ.Λ.Σ.) είναι ένα κείμενο του οποίου, η νομική ισχύς απορρέει από το νόμο 2190/2120 περί Ανωνύμων εταιριών (Παπάς, 2013). Ο συγκεκριμένος νόμος ορίζει τις γενικές αρχές που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία του λογιστικού συστήματος, καθορίζει τον τρόπο παρουσίασης των λογιστικών πληροφοριών στους τρίτους και επιβάλλει τον τακτικό έλεγχο των λογιστικών στοιχείων από Εξωτερικούς (Ορκωτούς) ελεγκτές, για την πιστοποίηση της αξιοπιστίας των Λογιστικών πληροφοριών.

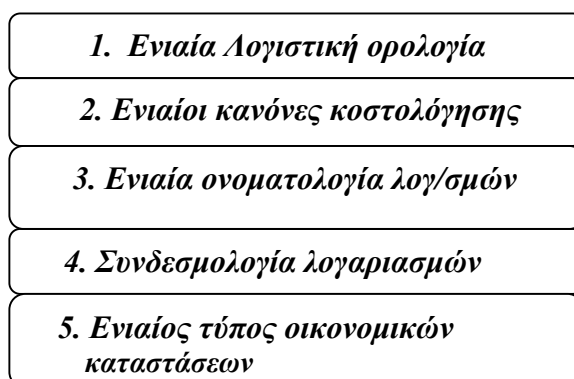
Το Γ.Λ.Σ. **αποτελείται** από:

- ✓ Ένα σχέδιο Λογαριασμών.
- ✓ Κανόνες και μεθόδους τήρησης και συνδεσμολογίας των λογαριασμών.
- ✓ Μεθόδους αποτίμησης στοιχείων της χρηματοοικονομικής θέσης.
- ✓ Κανόνες παρουσίασης των Λογιστικών πληροφοριών σε τρίτους.

Σκοπός του είναι:

- ✓ Η τήρηση ομοιόμορφων Λογιστικών κανόνων σε εθνική έκταση, το οποίο πετυχαίνεται με την τυποποίηση της λογιστικής.
- ✓ Η Λογιστική και η αριθμητική ταξινόμηση των λογαριασμών.
- ✓ Ο καθορισμός ομοιόμορφου προσδιορισμού των αποτελεσμάτων καθώς και σύνταξης των ισολογισμών.
- ✓ Η αποτίμηση και εμφάνιση των περιουσιακών στοιχείων με τις ίδιες λογιστικές αρχές και τις ίδιες μεθόδους απ όλες τις επιχειρήσεις.

Παρακάτω βλέπουμε μια επιγραμματική απεικόνιση των αλλαγών που επιφέρει η καθιέρωση του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

Γράφημα 2.1: Αλλαγές με βάση το Γ.Λ.Σ.

2.4 Οι Βασικές Αρχές του Ε.Γ.Λ.Σ.

Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο καθιερώνει τρεις βασικές αρχές (Καρδακάρης, 2003):

➤ **Η αρχή της αυτονομίας**

Το σχέδιο των λογαριασμών διαιρείται σε τρία μέρη. Το κάθε ένα αποτελεί ιδιαίτερο, ανεξάρτητο και αυτοτελές λογιστικό κύκλωμα:

- i) τη Γενική Λογιστική.
- ii) την Αναλυτική Λογιστική Εκμετάλλευσης.
- iii) τους Λογαριασμούς Τάξεως.

➤ **Η αρχή της κατ'είδους συγκέντρωσης και παρακολούθησης στους οικείους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής, των αποθεμάτων, των εξόδων και των εσόδων.**

Με βάση αυτή την αρχή τα αποθέματα (Εμπορευμάτων, Αποθεμάτων κτλ), τα έξοδα, τα έσοδα και τα έκτακτα αποτελέσματα καταχωρούνται στους λογαριασμούς με κριτήριο το είδος και όχι το σκοπό για τον οποίο γίνονται.

Οι συγκεκριμένοι λογαριασμοί δέχονται χρεοπιστώσεις και αντιλογισμούς χωρίς να επιτρέπονται μεταφορές των κονδυλίων τους κατά τη διάρκεια της χρήσης που νοθεύουν τα πρωτογενή τους στοιχεία. Επίσης, τα υπόλοιπα τους στο τέλος της κάθε χρήσης μεταφέρονται στο λογαριασμό της «Γενικής Εκμετάλλευσης».

➤ **Η αρχής της κατάρτισης του λογαριασμού της Γενικής Εκμετάλλευσης.**

Η αρχή αυτή απορρέει άμεσα από την προηγούμενη. Στο τέλος της χρήσης, στο λογαριασμό της «Γενικής Εκμετάλλευσης» γίνεται λογιστική μεταφορά των αρχικών και τελικών αποθεμάτων, των αγορών, καθώς και των οργανικών εσόδων και εξόδων, τα οποία έχουν καταχωρηθεί στους αντίστοιχούς λογαριασμούς κατ είδος. Έτσι, στο λογαριασμό αυτό συγκεντρώνεται όλη η κίνηση των λογαριασμών εκμετάλλευσης με τρόπο που να απεικονίζεται το αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης.

2.5 Η Νομοθετική καθιέρωση και η εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Ο θεσμός του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) καθιερώθηκε στη χώρα μας με το άρθρο 47 του Ν. 1041/1980, ενώ τα επόμενα άρθρα 48 και 49 ορίζουν την έννοια και το σκοπό του σχεδίου και θέτουν το βασικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο θα πρέπει να αναπτυχθεί.

Ακολούθησε, το Προεδρικό Διάταγμα 1123/1980 «περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου» (Βαρβάκης, Μοσχολέα, Παπαναστασάτος, 1997), σύμφωνα με το οποίο καθορίστηκε το λεπτομερειακό περιεχόμενο του ΕΓΛΣ και καθιερώθηκε η 1^η Ιανουαρίου 1982 ως ημερομηνία έναρξης της προαιρετικής εφαρμογής του, καθώς και το περιεχόμενο του οποίου αποτελείται από έξι μέρη.

Στην συνέχεια, με το άρθρο 7 του Ν.1882/1990 γίνεται υποχρεωτική εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου από όλες τις επιχειρήσεις που ελέγχονται υποχρεωτικά από Ορκωτό Ελεγκτή.

2.6 Δομή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Όσον αφορά τη δομή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, βάσει του Π.Δ. 1123/1980 χωρίζεται στη πέντε μέρη (Καρδακάρης, 2003):

- Το **πρώτο** μέρος, περιλαμβάνει:
 - ✓ τις Βασικές αρχές του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και
 - ✓ τη Διάρθρωση του Σχεδίου Λογαριασμών.
- Το **δεύτερο** μέρος, περιλαμβάνει τη Γενική Λογιστική, δηλαδή όλες τις συναλλαγές και τα λογιστικά γεγονότα της οικονομικής μονάδας.
- Το **τρίτο** μέρος, περιλαμβάνει τους Λογαριασμούς Τάξεως. Πρόκειται για λογαριασμούς ειδικής κατηγορίας, στους οποίους παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες και απεικονίζονται γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς όμως να δημιουργούν ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας.

- Το **τέταρτο** μέρος, περιγράφει και αναλύει τους κανόνες και τις αρχές κατάρτισης και εμφάνισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων:
 - ✓ Του Ισολογισμού
 - ✓ Των Αποτελεσμάτων Χρήσης
 - ✓ Του Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων
 - ✓ Του Προσαρτήματος, καθώς και τη χρησιμότητα και του εννοιολογικού πλαισίου των Αριθμοδεικτών.
- Το **πέμπτο** μέρος, περιλαμβάνει την Αναλυτική Λογιστική Εκμετάλλευσης, δηλαδή τη Λογιστική Κόστους, η οποία αφορά τη διαδικασία προσδιορισμού του κόστους παραγωγής των προϊόντων, παροχής υπηρεσιών ή ανάληψης ορισμένων δραστηριοτήτων.

Στο περιεχόμενο του ΕΓΛΣ περιλαμβάνεται ως έκτο μέρος, το Παράρτημα της Αναλυτικής Λογιστικής Εκμετάλλευσης, το οποίο δε θεσπίζει κανόνες δικαίου, αλλά οδηγίες και υποδείξεις, οι οποίες δεν είναι, αλλά ούτε προβλέπεται να γίνουν υποχρεωτικής εφαρμογής.

2.7 Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

Τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα αποτελούν το πλαίσιο των κανόνων και των αρχών που διέπουν το λογιστικό - οικονομικό και φορολογικό πεδίο δράσης των επιχειρήσεων.

Βασική πηγή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων αποτέλεσε το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο (Π.Δ. 1123/1980) καθώς και ο κωδικοποιημένος νόμος περί «Αωνόμων Εταιριών» Ν.2190/1920.

Στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα έγιναν τροποποιήσεις βάσει του Νόμου 4308/2014. Σύμφωνα με τον νέο Νόμο τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα τείνουν να έχουν μικρές διαφορές με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχει ίδια αντιμετώπιση και σχεδόν ίδια εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα τόσο από τις εισηγμένες εταιρίες όσο και από τις μη εισηγμένες (Καραγιώργος, Πετρίδης, 2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

3.1 Εισαγωγή

Οι αρχές και οι κανόνες που χρησιμοποιούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα έχουν πολλά κοινά σημεία με τις βασικές λογιστικές αρχές που επιβάλλει το Λογιστικό Σχέδιο, η Λογιστική θεωρία, καθώς και ο βασικός Νόμος 2190/1920 περί Ανωνύμων εταιριών στη χώρα μας.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα είναι το κύριο και πλέον αποδεκτό μέσο έκφρασης της Λογιστικής επιστήμης (Grant Thornton, 2004). Πρόκειται, για μία κωδικοποιημένη μορφή λογιστικών αρχών και κανόνων που κρίνεται απαραίτητο να εφαρμόζονται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Αποτελούν ένα ευρύ σύνολο λογιστικών προτύπων και Διερμηνειών, τα οποία εκδίδονται από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB) και εφαρμόζονται από επιχειρήσεις που έχουν έδρα σε αριθμό κρατών παγκοσμίως (Νεγκάκης, 2015).

Περιλαμβάνουν:

- ✓ Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.
- ✓ Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.
- ✓ Τις Διερμηνείες που συντάσσονται από την Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης ή την προγενέστερη Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών και υιοθετούνται από το Συμβούλιο.

Σήμερα, χρησιμοποιούμε είτε τον όρο «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα» είτε τον όρο «Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης». Αυτό συνέβη, για το λόγο του ότι, μέχρι τον Μάρτιο του 2002 ονομάζονταν ΔΛΠ και στη συνέχεια όσα νέα πρότυπα υιοθετούνται καλούνται ΔΠΧΠ.

Με την εφαρμογή τους:

- ✓ διασφαλίζεται ενιαία και ομοιόμορφη αντιμετώπιση πρακτικών θεμάτων και
- ✓ αποφεύγεται, αφενός η σύγχυση και η παραπλάνηση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων και αφετέρου παρέχονται πληροφορίες σχετικά με

την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές μίας επιχείρησης, προκειμένου να ληφθούν οι κατάλληλες επενδυτικές αποφάσεις. Επίσης, αξίζει να αναφερθεί ότι, η καθιέρωσή τους έχει ως σκοπό τη δημιουργία προϋποθέσεων για μία ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αγορά κεφαλαίων, μέσω της δυνατότητας σύγκρισης των καταστάσεων στην ενιαία αγορά, έτσι ώστε να διευκολυνθεί ο ανταγωνισμός και η κυκλοφορία των κεφαλαίων.

3.2 Ιστορική Επισκόπηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Όσον αφορά την ιστορική επισκόπηση, το 1973 ιδρύθηκε η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Committee – IASC), στην οποία αρχικά συμμετείχαν οι χώρες: Αυστραλία, Καναδάς, Γαλλία, Ιαπωνία, Μεξικό, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία και ΗΠΑ, ενώ η Ελλάδα έγινε μέλος της IASC το 1974.

Σκοπός της Επιτροπής ήταν, η έκδοση προτύπων, τα οποία καλούνται Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (International Accounting Standards –IAS). Λειτουργήσε επιτελώντας το έργο της έως και το 2001, όπου και αναδιοργανώθηκε και ανασυστάθηκε ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός, από το International Accounting Standards Committee Foundation (IASCF), έχοντας την έδρα της στην πολιτεία Delaware των ΗΠΑ. Ο οργανισμός αυτός είναι η μητρική εταιρία του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, της ανεξάρτητης αρχής που έχει την πλήρη ευθύνη για την κατάρτιση και την έκδοση των ΔΠΧΑ και των σχετικών επίσημων εγγράφων. Ακόμη, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι η IASC μετονομάστηκε σε Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, προκειμένου να μπορέσει να εναρμονιστεί λεκτικά η επωνυμία με την αντίστοιχη της αμερικανικής οργάνωσης: Financial Accounting Standards Board (FASB).

Η Επιτροπή Διεθνών Προτύπων είναι ένας ανεξάρτητος οργανισμός και έχει ως κύρια σώματα (Νεγκάκης, 2015):

- i.** Τους Θεματοφύλακες (Trustees).
- ii.** Το Συμβούλιο (Monitoring Board).
- iii.** Το Συμβουλευτικό Συμβούλιο Προτύπων (Standards Advisory Council).
- iv.** Τη Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών (Standing interpretations Committee).

Σκοπός της Επιτροπής είναι:

- ✓ Να διαμορφώνει, να καταρτίζει, να δημοσιεύει, να προωθεί και να επιβλέπει την αποδοχή και την τήρηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, με βάση τα οποία θα συντάσσονται οι οικονομικές καταστάσεις.
- ✓ Να εργάζεται προς την κατεύθυνση βελτίωσης και εναρμόνισης των κανόνων και διαδικασιών των προτύπων που έχουν σχέση με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές που εδρεύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο (ASB), στην ΗΠΑ (FASB), καθώς και με το Διεθνή Οργανισμό Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commission – IOSCO). Με τη συνεργασία αυτή στοχεύει να δημιουργήσει ένα πλαίσιο Λογιστικών προτύπων, τα οποία θα είναι ευρέως αποδεκτά και θα καλύπτουν από τη μία τις τρέχουσες ανάγκες των χρηστών των Οικονομικών Καταστάσεων και από την άλλη θα συμβάλλουν στην απρόσκοπτη ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς.

Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.), έχοντας ως σκοπό τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς, η οποία θα επιτρέπει τη διακίνηση κεφαλαίου, εργατικού δυναμικού και δραστηριοτήτων μεταξύ των κρατών-μελών, υιοθέτησε τα ήδη υπάρχοντα πρότυπα.

Έτσι, από το 2005, όλες οι επιχειρήσεις της Ε.Ε. που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καταρτίζουν και παρουσιάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, αντικαθιστώντας τα διαφορετικά εθνικά πρότυπα που έκαναν χρήση μέχρι τότε. Η κίνηση αυτή της Ε.Ε. έδωσε την ώθηση και σε άλλες χώρες που συναλλάσσονται με τα κράτη μέλη, να επιταχύνουν τη διαδικασία για την αποδοχή και την εφαρμογή των ΔΛΠ.

3.3 Τα ΔΛΠ / ΔΠΧΠ που εφαρμόζονται σήμερα

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα/Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που εφαρμόζονται σήμερα, απεικονίζονται στους Πίνακες 3.1 και 3.2 που ακολουθούν:

Πίνακας 3.1:

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΔΛΠ. 1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων
ΔΛΠ. 2 Αποθέματα
ΔΛΠ. 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών
ΔΛΠ. 8 Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη
ΔΛΠ. 10 Γεγονότα μετά την Ημερομηνία Ισολογισμού
ΔΛΠ. 11 Συμβάσεις Κατασκευής Έργων
ΔΛΠ. 12 Φόροι Εισοδήματος
ΔΛΠ. 16 Ενσώματα Πάγια
ΔΛΠ. 17 Μισθώσεις
ΔΛΠ. 18 Έσοδα
ΔΛΠ. 19 Παροχές σε Εργαζόμενους
ΔΛΠ. 20 Λογιστική Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής υποστήριξης
ΔΛΠ. 21 Οι επιδράσεις των Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος
ΔΛΠ. 23 Κόστος Δανεισμού
ΔΛΠ. 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων Μερών
ΔΛΠ. 27 Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις (Συμπληρώθηκε από το ΔΠΧΠ 3)
ΔΛΠ. 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς
ΔΛΠ. 29 Η Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση σε Υπερπληθωριστικές Οικονομίες
ΔΛΠ. 31 Δικαιώματα σε Κοινοπραξίες

ΔΛΠ. 32 Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποίηση και Παρουσίαση

ΔΛΠ. 33 Κέρδη ανά μετοχή

ΔΛΠ. 34 Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση

ΔΛΠ. 36 Απομείωση Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων

ΔΛΠ. 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις

ΔΛΠ. 38 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

ΔΛΠ. 39 Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Καταχώρηση και Αποτίμηση

ΔΛΠ. 40 Επενδύσεις σε Ακίνητα

ΔΛΠ. 41 Γεωργία

Πίνακας 3.2:

Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Δ.Π.Χ.Π. 1 Πρώτη Υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Π

Δ.Π.Χ.Π. 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των Μετοχών

Δ.Π.Χ.Π. 3 Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων

Δ.Π.Χ.Π. 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις

Δ.Π.Χ.Π. 5 Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Προσδιορίζονται για πώληση και Διακοπείσες Εκμεταλλεύσεις

Δ.Π.Χ.Π. 6 Δαπάνες για Εξερεύνηση και Εκτίμηση Ορυκτών Πόρων

Δ.Π.Χ.Π. 7 Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις

Δ.Π.Χ.Π. 8 Λειτουργικοί Τομείς

3.4 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 1

«Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων»

Οι Οικονομικές Καταστάσεις αποτελούν μία δομημένη παρουσίαση της οικονομικής θέσης μίας επιχείρησης, καθώς και των συναλλαγών που έχουν διενεργηθεί από αυτήν. Οι επιχειρήσεις καταρτίζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις με σκοπό να παρέχουν πληροφορίες στους εξωτερικούς χρήστες σχετικά με την οικονομική τους θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές τους.

Σκοπός του προτύπου είναι να περιγράψει τη βάση παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων γενικού σκοπού, προκειμένου να επιτευχθεί η συγκρισιμότητα τόσο με τις Οικονομικές Καταστάσεις, όσο και με τις Οικονομικές Καταστάσεις άλλων επιχειρήσεων.

Το Δ.Λ.Π.1 για την εκπλήρωση του προαναφερθέντος σκοπού θέτει (Grand Thornton, 2004):

- Τις γενικές «αρχές» για την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.
- Τις κατευθυντήριες γραμμές για τη δομή των οικονομικών καταστάσεων.
- Τις ελάχιστες απαιτήσεις για το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων.

Το συγκεκριμένο πρότυπο εφαρμόζεται στις οικονομικές καταστάσεις γενικού σκοπού και όχι σε ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις συνοπτικού τύπου. Ακόμη, έχει εφαρμογή, τόσο στις οικονομικές καταστάσεις μίας επιχείρησης, όσο και στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αυτής. Απευθύνεται στις επιχειρήσεις όλων των ειδών, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, αντιθέτως οι ρυθμίσεις για τις τράπεζες και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καθορίζεται από το Δ.Λ.Π. 30.

3.4.1 Οικονομικές Καταστάσεις

Οι Οικονομικές καταστάσεις είναι μία δομημένη οικονομική παρουσίαση της οικονομικής θέσης μίας επιχείρησης, της απόδοσής της, καθώς και των συναλλαγών που έχουν διενεργηθεί από την ίδια.

Στόχος τους είναι:

- i) Να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με:
 - ✓ Την οικονομική Θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης, οι οποίες είναι σημαντικές σε ένα ευρύ κύκλο χρηστών για τη λήψη οικονομικών αποφάσεων.
 - ✓ Τα αποτελέσματα της διαχείρισης των πόρων από τη διοίκηση.
- ii) Να βοηθήσουν τους χρήστες να εκτιμήσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές της επιχείρησης και συγκεκριμένα το χρόνο και τη βεβαιότητα της δημιουργίας τους.

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν (Βρουστούρης, 2002):

- ✓ Τον Ισολογισμό.
- ✓ Την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.
- ✓ Την Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων.
- ✓ Την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.
- ✓ Τις Επεξηγηματικές Σημειώσεις σχετικά με τις λογιστικές πολιτικές σε χρήση, καθώς και τις αναγκαίες Επεξηγηματικές Πληροφορίες.

3.5 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 2 «Αποθέματα»

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 2 (I.A.S 2 «Inventories») είναι αναθεωρημένο από το 1993. Αντικείμενό του είναι τα αποθέματα, που είναι στοιχείο του Ενεργητικού και τα οποία (Grand Thornton, 2016):

- ✓ Κατέχονται προς πώληση στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.
- ✓ Βρίσκονται σε διαδικασία παραγωγής μέχρι να πάρουν την τελική τους μορφή και προορίζονται για πώληση.
- ✓ Είναι υλικά ή εφόδια, που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας ή στην παροχή υπηρεσιών. Πρόκειται δηλαδή για υλικά, τα οποία αποκτά η επιχείρηση με σκοπό την επεξεργασία ή την

συναρμολόγηση τους για την παραγωγή ή κατασκευή προϊόντων ή υπηρεσιών και τα οποία ενσωματώνονται στο τελικό προϊόν.

Ακόμη, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, το πρότυπο εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2005. Νωρίτερη εφαρμογή ενθαρρύνεται, για όσες επιχειρήσεις επιθυμούν να προσαρμοστούν στις επερχόμενες αλλαγές. Οι αλλαγές που επιφέρει το συγκεκριμένο πρότυπο κρίνονται σημαντικές, γιατί επηρεάζουν τα αποτελέσματα χρήσης της κάθε επιχείρησης.

3.5.1 Σκοπός του ΔΛΠ 2

Ο σκοπός του Προτύπου αυτού είναι, να δώσει τις προδιαγραφές για το λογιστικό χειρισμό των αποθεμάτων. Το ΔΛΠ 2, παρέχει οδηγίες για τον τρόπο προσδιορισμού του κόστους και στη συνέχεια την αναγνώρισή του ως έξοδο, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε υποτίμησης της λογιστικής αξίας, μέχρι την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Ένα βασικό θέμα της λογιστικοποίησης των αποθεμάτων είναι το ποσό του κόστους που αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο και μεταφέρεται από χρήση σε χρήση, μέχρις ότου αναγνωριστούν τα σχετικά έσοδα (Πρωτοψάλτης, 2009). Επιπρόσθετα, παρέχει πληροφορίες ως προς τους τύπους προσδιορισμού του κόστους που χρησιμοποιούνται για την κοστολόγηση των αποθεμάτων.

Το Πρότυπο αυτό εφαρμόζεται σε όλα τα αποθέματα εκτός από:

- Τα Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία που συνδέονται με την αγροτική δραστηριότητα και την αγροτική παραγωγή κατά τη στιγμή της συγκομιδής (ΔΛΠ 41 Γεωργία).
- Τα Έργα υπό εκτέλεση που προκύπτουν σύμφωνα με συμβάσεις κατασκευής, συμπεριλαμβάνοντας άμεσα συνδεδεμένες συμβάσεις υπηρεσιών (ΔΛΠ 11 Συμβάσεις Κατασκευής).
- Τα Χρηματοοικονομικά μέσα (ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα - Παρουσίαση και ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά μέσα - Αναγνώριση και επιμέτρηση).

3.6 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 «Καταστάσεις ταμιακών ροών»

Το ΔΛΠ 7 θέτει το πλαίσιο των αρχών και των κανόνων που είναι απαραίτητο να ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των Καταστάσεων Ταμιακών Ροών. Ο ρόλος των οικονομικών καταστάσεων είναι σημαντικός, για το λόγο ότι, παρέχει στους χρήστες αυτών, πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα μιας επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα, το χρόνο και τη βεβαιότητα της δημιουργίας αυτών των διαθεσίμων, καθώς και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη χρήση αυτών από τη Διοίκηση της επιχείρησης (Grand Thornton, 2004).

Το ΔΛΠ 7, αξιολογεί τη σημασία των σχετικών πληροφοριών και θεωρεί τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων υποχρεωτική και αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων.

Το συγκεκριμένο πρότυπο αναθεωρήθηκε το 1992 και αντικατέστησε το ΔΛΠ 7 «Καταστάσεις Μεταβολών Χρηματοοικονομικής Θέσης», το οποίο είχε εγκριθεί από το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 1977. Τελευταία τροποποίηση του προτύπου έγινε με τον κανονισμό ΕΚ 1126/2008, όπου όλα τα πρότυπα ενσωματώθηκαν σε ένα ενιαία κείμενο. Το αναθεωρημένο πρότυπο άρχισε να εφαρμόζεται στις οικονομικές καταστάσεις, των οποίων οι λογιστικές περιόδοι άρχιζαν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2014.

3.6.1 Σκοπός του ΔΛΠ 7

Το συγκεκριμένο πρότυπο απαιτεί την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις ιστορικές μεταβολές στα ταμειακά διαθέσιμα¹ και τα ταμειακά ισοδύναμα² μίας επιχείρησης, μέσω της Κατάστασης Ταμιακών Ροών. Οι ταμειακές ροές διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

¹ Ταμειακά Διαθέσιμα, είναι τα μετρητά στο ταμείο της επιχείρησης, καθώς και οι καταθέσεις της επιχείρησης, οι οποίες μπορούν να αναληφθούν άμεσα (Grand Thornton, 2004).

² Ταμειακά Ισοδύναμα είναι οι βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμιακών διαθεσίμων. Υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους. Κατέχονται από την επιχείρηση για την κάλυψη βραχυπρόθεσμων ταμιακών αναγκών της και όχι για επένδυση ή για άλλους σκοπούς (Grand Thornton, 2004).

✓ **Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες**

Πρόκειται για τις κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης καθώς και λοιπές δραστηριότητες που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές. Απεικονίζονται είτε με την άμεση είτε με την έμμεση μέθοδο.

✓ **Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες**

Αναφέρεται στην αγορά ή την διάθεση μακροπρόθεσμων στοιχείων του ενεργητικού, καθώς και άλλων επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται στα ταμειακά ισοδύναμα.

✓ **Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες**

Περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση των ιδίων κεφαλαίων και του δανεισμού της επιχείρησης.

3.7 Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 17«Μισθώσεις»

Οι Μισθώσεις αποτελούν μία από τις πλέον συνηθισμένες μορφές συναλλαγών στη ζωή των επιχειρήσεων. Το συγκεκριμένο Πρότυπο αναθεωρήθηκε το Δεκέμβριο του 2003, με προηγούμενη αναθεώρηση το 1997.

Εφαρμόζεται στην αναθεωρημένη του μορφή για τις συντασσόμενες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που ξεκινούν την 01/01/2015 και μεταγενέστερα. Οι επιχειρήσεις απαιτείται να κάνουν εφαρμογή του αναθεωρημένου προτύπου για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται μετά την 01/01/2015. Το πρότυπο προτρέπει τη νεώτερη εφαρμογή. Στην περίπτωση όμως αυτή, είναι απαραίτητο να γνωστοποιείται το γεγονός στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν δεν εφαρμοστεί αναδρομικά, τότε όλες οι προϋπάρχουσες χρηματοδοτικές μισθώσεις θεωρείται ότι, έχουν ταξινομηθεί κατάλληλα και θα πρέπει στο εξής να αναγνωρίζονται με βάση τις βασικές αρχές του αναθεωρημένου προτύπου.

3.7.1 Σκοπός του ΔΛΠ 17

Σκοπός του Προτύπου είναι να προδιαγράψει, για τους μισθωτές και τους εκμισθωτές, τις κατάλληλες λογιστικές πολιτικές, καθώς και τις γνωστοποιήσεις που πρέπει να εφαρμοστούν για τις μισθώσεις.

Η Μίσθωση είναι μια συμφωνία μεταξύ μισθωτή και εκμισθωτή, όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει στο μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του Ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, με αντάλλαγμα μία πληρωμή ή μία σειρά πληρωμών (Grand Thornton, 2004).

Οι μισθώσεις διακρίνονται σε χρηματοδοτικές ή λειτουργικές. Το Πρότυπο αυτό εφαρμόζεται για τη λογιστική απεικόνιση όλων των μισθώσεων εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Μισθώσεις για εξερεύνηση ή χρήση μεταλλευμάτων, πετρελαίου, φυσικού αερίου και ομοίων μη ανανεώσιμων πόρων.
- Συμβάσεις παραχώρησης δικαιωμάτων στοιχείων, όπως οι κινηματογραφικές ταινίες, οι μαγνητοσκοπήσεις, τα θεατρικά έργα, τα χειρόγραφα κείμενα, οι ευρεσιτεχνίες και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (Σακέλλης, 2005).

Δεν εφαρμόζεται για τις αποτιμήσεις:

- Σε ακίνητα που κατέχονται από μισθωτές που αντιμετωπίζονται λογιστικά ως επενδύσεις σε ακίνητα (ΔΛΠ 40).
- Σε επένδυση σε ακίνητα που παρέχεται από εκμισθωτές με λειτουργικές μισθώσεις (ΔΛΠ 40).
- Σε βιολογικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται από μισθωτές με χρηματοδοτικές μισθώσεις (ΔΛΠ 41).
- Σε βιολογικά περιουσιακά στοιχεία που παρέχονται από εκμισθωτές με λειτουργικές μισθώσεις (ΔΛΠ 41).

Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι το ΔΛΠ 17 εφαρμόζεται και σε συμφωνίες που μεταβιβάζουν το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων, ακόμη και αν απαιτούνται μεγάλης αξίας υπηρεσίες από τον εκμισθωτή για τη λειτουργία ή τη συντήρηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων (Κοντός, 2015). Στην περίπτωση όμως που οι συμφωνίες αποτελούν συμβάσεις για υπηρεσίες, οι οποίες δεν μεταβιβάζουν το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων από το ένα συμβαλλόμενο μέρος στο άλλο, το πρότυπο αυτό δεν εφαρμόζεται.

3.8 Πλεονεκτήματα & Μειονεκτήματα από την Εφαρμογή των ΔΛΠ / Δ.Π.Χ.Π.

Η υιοθέτηση και η χρήση των Δ.Π.Χ.Π. συμβάλει στη βελτίωση και την ανάπτυξη της επικοινωνίας μεταξύ των Διοικήσεων των εταιρειών των μετόχων, καθώς και των υποψηφίων επενδυτών διευρύνοντας ταυτόχρονα το έδαφος για πρόσβαση στην αγορά κεφαλαίου (π.χ. απόκτηση δανειακών κεφαλαίων μέσω τραπεζών με ανταγωνιστικό κόστος). Συγκεκριμένα τα βασικότερα πλεονεκτήματα από την εφαρμογή τους είναι τα εξής (Καραγιώργος, Πετρίδης, 2010):

- Η απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων των εταιριών γίνεται στην τρέχουσα αξία και όχι στην ιστορική τους αξία.
- Δίνεται δυνατότητα κεφαλαιοποίησης και απόσβεσης σε περισσότερα έτη.
- Για έξοδα διαφήμισης, τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης δίνεται δυνατότητα (υπό αυστηρές προϋποθέσεις) αναπροσαρμογής των άυλων παγίων στην εύλογη αξία τους, με αντίστοιχη επιβάρυνση ή επαύξηση των αποτελεσμάτων χρήσης.
- Τα έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων, πρέπει να αποτελούν μέρος του κόστους κτήσης του παγίου στοιχείου που αφορούν και δεν αποτελούν ξεχωριστό άυλο πάγιο.
- Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται με βάση την ωφέλιμη ζωή των παγίων στοιχείων και όχι με βάση τους σταθερούς συντελεστές.
- Δίνεται η δυνατότητα ενοποίησης όλων των εταιριών που πληρούν τον ορισμό συνδεμένης επιχείρησης ανεξάρτητα από το αν έχουν διαφορετικό αντικείμενο δραστηριότητας.
- Γίνεται διάκριση των μισθώσεων σε χρηματοδοτικές και λειτουργικές. Οι χρηματοδοτικές (leasing) καταχωρούνται για το μισθωτή ως αγορασθέντα πάγια και ως πώληση παγίων για τον εκμισθωτή.

Όσον αφορά τις Οικονομικές Καταστάσεις, καταρτίζονται με βάσει τα ΔΛΠ και:

- Έχουν περισσότερη διαφάνεια.
- Συγκρισιμότητα με οικονομικές καταστάσεις άλλων εταιριών, καθώς και άλλων χωρών που τα εφαρμόζουν.

- Πρόκειται για καταστάσεις, οι οποίες δίνουν περισσότερη πληροφόρηση προς τα έξω απ' ό τι η επιχειρηματική οντότητα, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε όσους ενδιαφέρονται να κάνουν χρήση αυτών των πληροφοριών.

Η εφαρμογή τους μπορεί να έχει αρκετά πλεονεκτήματα, παρουσιάζει όμως και κάποια μειονεκτήματα, τα οποία σχετίζονται (Καραγιώργος, Πετρίδης, 2010):

- Με το μεγάλο κόστος λόγω του μεγάλου αριθμού του προσωπικού και των αυξημένων υποδομών που απαιτούνται.
- Με την έλλειψη τυποποίησης στις Οικονομικές Καταστάσεις,
- Με την πλημμελή υποστήριξη από το ΕΓΛΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16

4.1 Εισαγωγή

Το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 καλύπτει τόσο την πληροφόρηση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων για τις επενδύσεις που πραγματοποιεί μια οικονομική οντότητα σε ενσώματα πάγια, όσο και τις μεταβολές που επέρχονται σε αυτά. Αναφέρεται στο λογιστικό χειρισμό των ενσώματων παγίων, παρόλο που ορισμένα Πρότυπα απαιτούν την αναγνώριση παγίων βασισμένα σε μία διαφορετική προσέγγιση απ' αυτήν του Δ.Λ.Π. 16. Ένα από τα πρότυπα αυτά είναι το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 17, το οποίο απαιτεί από τις επιχειρήσεις να αναγνωρίσουν ένα μισθωμένο στοιχείο ως ενσώματο πάγιο, βάσει της μεταφοράς των κινδύνων και των οικονομικών οφελών της ιδιοκτησίας.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, μία επιχείρηση πρέπει να εφαρμόζει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 για πάγια στοιχεία, τα οποία κατασκευάζει ή αναπτύσσει για μελλοντική χρήση, με σκοπό να τα χρησιμοποιήσει ως επένδυση σε ακίνητα, όταν δεν πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης ως κατηγορία «Επενδύσεις σε Ακίνητα» βάσει του Δ.Λ.Π. 40. Στην περίπτωση όμως που η κατασκευή ή η ανάπτυξη έχει ολοκληρωθεί, το ακίνητο μεταφέρεται στις επενδύσεις σε ακίνητα και η επιχείρηση τότε θα πρέπει να εφαρμόσει το Δ.Λ.Π. 40.

Επίσης, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να εφαρμόσουν το Δ.Λ.Π. 16 για τις οικονομικές καταστάσεις που καλύπτουν τις χρήσεις που αρχίζουν την ή μετά την 01/01/2005. Η νωρίτερη εφαρμογή ενθαρρύνεται, όμως θα πρέπει να γνωστοποιείται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων (Grand Thornton, 2004).

4.2 Σκοπός του Προτύπου

Σκοπός του προτύπου είναι να καθορίσει το λογιστικό χειρισμό των ενσώματων παγίων και να χειριστεί θέματα όπως η αρχική αναγνώριση των ενσώματων παγίων και ο προσδιορισμός της λογιστικής τους αξίας, οι μέθοδοι προσδιορισμού των

αποσβέσεων και μεταγενέστερη τους αποτίμηση, αλλά και η αναγνώριση τυχόν ζημιών απομείωσης.

4.3 Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το Δ.Λ.Π. 16, εφαρμόζεται στα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, εκτός αν κάποιο άλλο ΔΛΠ παρέχει τη δυνατότητα διαφορετικού λογιστικού χειρισμού (Δ.Λ.Π. 16, παρ. 3).

Ειδικότερα, το Πρότυπο δεν εφαρμόζεται για (Δ.Λ.Π. 16, παρ. 3):

- ✓ Ενσώματα πάγια, κατεχόμενα προς πώληση (ΔΠΧΑ 5).
- ✓ Βιολογικά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία σχετίζονται με γεωργική δραστηριότητα (ΔΛΠ 41).
- ✓ Μεταλλευτικά δικαιώματα και μεταλλευτικά αποθέματα όπως το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο και παρόμοιους μη ανανεώσιμους φυσικούς πόρους.
- ✓ Αναγνώριση και αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από εξερεύνηση και αξιολόγηση μεταλλευτικών πόρων (ΔΠΧΑ 6).

Ωστόσο το πρότυπο εφαρμόζεται για τα ενσώματα πάγια που χρησιμοποιούνται στην ανάπτυξη ή τη διατήρηση των στοιχείων του ενεργητικού, όπως περιγράφονται στις τρεις τελευταίες παραπάνω περιπτώσεις (Δ.Λ.Π 16, παρ. 3).

4.4 Εννοιολογική Προσέγγιση

Πριν ξεκινήσουμε την αναλυτική παρουσίαση του Δ.Λ.Π 16, θα ήταν χρήσιμο να παρατεθούν ορισμένες βασικές έννοιες (Grand Thornton, 2016), οι οποίες σχετίζονται με το Πρότυπο.

➤ Ενσώματα Πάγια

Αποτελούν τα υλικά στοιχεία τα οποία **α)** έχει στην κατοχή της η επιχείρηση, με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, στην παραγωγική διαδικασία ή για εκμίσθωση σε τρίτους και **β)** πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για περισσότερες από μία χρήσεις.

- **Απόσβεση**
Πρόκειται για τη συστηματική κατανομή του αποσβεστέου ποσού ενός παγίου στοιχείου κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του.
- **Αποσβεστέο Ποσό**
Είναι το κόστος ενός παγίου στοιχείου ή άλλο ποσό, το οποίο αντικαθιστά το κόστος στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης μειωμένο κατά την υπολειμματική του αξία.
- **Κόστος**
Το κόστος αναφέρεται στο ποσό που καταβλήθηκε σε μετρητά ή ταμειακά ισοδύναμα ή η εύλογη αξία άλλου αντιτίμου που δόθηκε, προκειμένου να αποκτηθεί ένα πάγιο στοιχείο κατά την ημερομηνία κτήσης ή κατασκευής.
- **Υπολειμματική αξία**
Είναι το εκτιμώμενο ποσό, το οποίο μία επιχείρηση θα λάμβανε στην τρέχουσα χρήση από τη διάθεση ενός παγίου, μετά από την αφαίρεση των εκτιμώμενων εξόδων διάθεσης, με την προϋπόθεση ότι το πάγιο ήταν σε τέτοια κατάσταση και χρονική στιγμή όπως αυτή που αναμένεται στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του.
- **Ωφέλιμη Ζωή**
Πρόκειται για το χρονικό διάστημα για το οποίο ένα πάγιο στοιχείο αναμένεται να χρησιμοποιηθεί από την επιχείρηση ή ο αριθμός των μονάδων παραγωγής που αναμένεται να λάβει η επιχείρηση από το πάγιο στοιχείο.
- **Εύλογη Αξία**
Η εύλογη αξία αναφέρεται στο ποσό σύμφωνα με το οποίο ένα πάγιο στοιχείο μπορεί να ανταλλαχθεί ή μία υποχρέωση να διακανονιστεί, στο πλαίσιο μίας αμοτεροβαρούς συναλλαγής σε εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών, τα οποία έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και ενεργούν με δική τους θέληση.
- **Λογιστική Αξία**
Πρόκειται για το ποσό με το οποίο ένα πάγιο στοιχείο αναγνωρίζεται, μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων, καθώς και των συσσωρευμένων ζημιών λόγω μείωσης της αξίας του.
- **Ζημία λόγω Μείωσης της Αξίας**
Είναι το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του.

➤ **Ανακτήσιμο Ποσό**

Είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού.

➤ **Ειδική για την Επιχείρηση αξία**

Είναι η παρούσα αξία των ταμειακών ροών που θα προκύψουν από τη συνεχή χρήση ενός στοιχείου του ενεργητικού, καθώς και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του ή από τη διάθεση μίας υποχρέωσης.

4.5 Αναγνώριση των ενσώματων παγίων στοιχείων

Το κόστος ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων θα αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο μόνο όταν (Ντζανάτος, 2008: 167):

- ✓ Πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που συνδέονται με το στοιχείο θα εισρεύσουν στην επιχείρηση.
- ✓ Το κόστος του στοιχείου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Το πρώτο κριτήριο συνδέεται με το βαθμό αβεβαιότητας για το λόγο του ότι, οι ωφέλειες που σχετίζονται με το στοιχείο θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Αυτό επιτυγχάνεται, όταν οι κίνδυνοι και τα οφέλη έχουν περιέλθει στην επιχείρηση. Το δεύτερο κριτήριο πληρείται άμεσα, διότι η συναλλαγή στην οποία στηρίζεται η απόκτηση του παγίου, εξατομικεύει το κόστος του, το οποίο είναι αντικείμενο μίας αμοτεροβαρούς σύμβασης. Ακόμη και όταν το πάγιο ιδιοκατασκευάζεται, το κόστος του επίσης αποτιμάται αξιόπιστα, αφού στηρίζεται σε επιμέρους συμβάσεις με τρίτους για την απόκτηση των υλικών, της εργασίας και των άλλων στοιχείων του κόστους κατασκευής των στοιχείων.

Το ΔΛΠ 16, δεν προσδιορίζει τη μονάδα μέτρησης για την αναγνώριση ενός παγίου στοιχείου, δηλαδή τι αποτελεί ένα πάγιο στοιχείο. Απαιτείται συνεπώς κρίση κατά την εφαρμογή των κριτηρίων αναγνώρισης των ενσώματων παγίων, σύμφωνα με τις ειδικές περιστάσεις της κάθε επιχείρησης. Πολλές φορές κρίνεται σωστό να αθροίζονται διάφορα πάγια, τα οποία δεν έχουν σημαντική αξία, (εργαλεία, βιδολόγοι κ.τ.λ.) και να εφαρμόζονται τα κριτήρια στο σύνολο της αξίας τους. Σύμφωνα με την αρχή της αναγνώρισης η επιχείρηση αποτιμά τα κόστη των ενσώματων παγίων, όταν αυτά πραγματοποιούνται. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνονται τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν αρχικά για την απόκτηση ή την κατασκευή στοιχείου

ενσώματων ακινητοποιήσεων, καθώς και τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μεταγενέστερα για την αντικατάσταση μέρους ενός παγίου ή για τη συντήρησή του.

4.6 Αναγνώριση αρχικών δαπανών

Ορισμένα στοιχεία των ενσώματων ακινητοποιήσεων, μπορούν να αποκτηθούν για λόγους ασφαλείας ή για περιβαλλοντικούς λόγους. Η απόκτησή τους μολονότι δεν αυξάνει άμεσα τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη κάποιου υπάρχοντος στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων, μπορεί να κρίνεται σημαντική, προκειμένου η επιχείρηση να λάβει μελλοντικά οικονομικά οφέλη από άλλα περιουσιακά στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις για την αναγνώριση ως περιουσιακά στοιχεία, δεδομένου ότι, δίνουν τη δυνατότητα στην επιχείρηση να αποκομίσει μελλοντικά οφέλη, επιπλέον των ωφελειών που θα μπορούσε να έχει χωρίς την απόκτηση των παγίων αυτών (Νεγκάκης, 2015).

4.7 Αναγνώριση μεταγενέστερων δαπανών

Με βάση την αρχή της αναγνώρισης, η επιχείρηση δεν αναγνωρίζει τις δαπάνες καθημερινής επισκευής και συντήρησης στη λογιστική αξία ενός παγίου στοιχείου. Οι συγκεκριμένες δαπάνες αναγνωρίζονται ως έξοδα τη χρονική στιγμή που πραγματοποιούνται και περιλαμβάνουν το κόστος της εργασίας, των αναλωσίμων, καθώς και το κόστος διαφόρων μικρών ανταλλακτικών. Ο σκοπός των δαπανών αυτών συχνά περιγράφεται ως «Επισκευής και Συντήρησης» του παγίου στοιχείου.

Τα τμήματα των παγίων στοιχείων μπορεί να χρειάζονται αντικατάσταση σε τακτά χρονικά διαστήματα, για παράδειγμα ένα κλίβανος μπορεί να χρήζει νέα εσωτερική επένδυση μετά από ένα συγκεκριμένο αριθμό ωρών λειτουργίας ή ακόμη στο εσωτερικό του αεροσκάφους μπορεί να χρειάζονται αντικατάσταση τα καθίσματα, τα σκεύη κ.τ.λ., αρκετές φορές κατά τη διάρκεια ζωής του.

Σύμφωνα με την αρχή της αναγνώρισης των ενσώματων ακινητοποιήσεων η επιχείρηση αναγνωρίζει στη λογιστική αξία ενός παγίου στοιχείου το κόστος αντικατάστασης ενός τμήματος, όταν αυτά πραγματοποιούνται και εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Η λογιστική αξία των τμημάτων διαγράφεται,

με βάση τους όρους διαγραφής που ορίζει το ΔΛΠ 16. Η συνεχόμενη λειτουργία ενός στοιχείου ενσώματων ακινητοποιήσεων μπορεί να κρίνει απαραίτητο για τακτικές επιθεωρήσεις και για βλάβες ανεξάρτητα αν προηγήθηκαν αντικαταστάσεις των τμημάτων του παγίου. Οι τακτικές επιθεωρήσεις αναγνωρίζονται στη λογιστική αξία των παγίων στοιχείων, ως αντικατάσταση και εφόσον πληρούνται τα κριτήρια της αναγνώρισης.

Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, όταν προκύψει υπολειπόμενη λογιστική αξία του κόστους από προηγούμενη επιθεώρηση διαγράφεται. Αυτό μπορεί να προκύψει ανεξάρτητα από το αν το κόστος της προηγούμενης επιθεώρησης αναγνωρίστηκε κατά την απόκτηση ή την κατασκευή του στοιχείου. Σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητο, το εκτιμώμενο κόστος μελλοντικής παρόμοιας επιθεώρησης είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί ως ένδειξη για το κόστος μιας υφιστάμενης επιθεώρησης κατά την κατασκευή ή την απόκτηση του στοιχείου (Νεγκάκης, 2015).

4.8 Αποτίμηση των Ενσώματων παγίων κατά την Αναγνώριση

Το Πάγιο στοιχείο που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης τους ως στοιχείο του Ενεργητικού, θα πρέπει αρχικά να αποτιμηθεί στο κόστος κτήσης.

4.8.1 Στοιχεία του Κόστους ενός Παγίου

Το κόστος ενός παγίου στοιχείου περιλαμβάνει την τιμή αγοράς του, καθώς και όλα τα έξοδα που πρέπει να πραγματοποιηθούν, προκειμένου το πάγιο στοιχείο να είναι έτοιμο για λειτουργία. Συγκεκριμένα στο κόστος ενός παγίου συμπεριλαμβάνονται (Νεγκάκης, 2015):

- Η τιμή αγοράς, η οποία προσαυξάνεται από τυχόν εισαγωγικούς δασμούς και μη επιστρεπτέους φόρους, εφόσον αφαιρεθούν οι εμπορικές εκπτώσεις και τυχόν μειώσεις τιμών.
- Το κόστος που έχει σχέση με την τοποθέτηση του περιουσιακού στοιχείου σε θέση καθώς και την κατάσταση που η Διοίκηση έχει προσδιορίσει και κρίνεται αναγκαίο για την λειτουργία του.

- Η αρχική εκτίμηση σε σχέση με το κόστος αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης του στοιχείου καθώς και του κόστους για την αποκατάσταση του χώρου που τοποθετήθηκε το στοιχείο. Αυτού του είδους τα στοιχεία είναι απαραίτητα να προστίθενται στο κόστος ενός ενσώματου παγίου στην περίπτωση που υπάρχει ανάλογη υποχρέωση και έχει γίνει η σχετική πρόβλεψη σύμφωνα με το ΔΛΠ 37, (Deloitte, 2014 :483).

Παραδείγματα άμεσα επιρριπτόμενων δαπανών είναι τα εξής:

- Το κόστος των παροχών προς τους εργαζόμενους που προκύπτει από την κατασκευή ή την απόκτηση ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων.
- Το κόστος που προκύπτει από την προετοιμασία του χώρου.
- Οι αρχικές δαπάνες παράδοσης και μεταφοράς.
- Το κόστος από την εγκατάσταση και συναρμολόγηση.
- Το κόστος δοκιμών για την καλή λειτουργία του περιουσιακού στοιχείου, εφόσον αφαιρεθεί το καθαρό προϊόν της πώλησης των παραγόμενων προϊόντων από τη δοκιμή καλής λειτουργίας (π.χ. τα δείγματα που θα παραχθούν από τη δοκιμή του εξοπλισμού).
- Οι επαγγελματικές αμοιβές.

Παραδείγματα δαπανών που δεν συμπεριλαμβάνονται στο κόστος ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναφέρονται παρακάτω:

- Το κόστος για το άνοιγμα νέας μονάδας.
- Το κόστος παρουσίασης νέου προϊόντος ή υπηρεσίας, στο οποίο περιλαμβάνονται τα κόστη διαφήμισης και προώθησης.
- Το κόστος διεξαγωγής εργασιών σε νέα τοποθεσία ή με νέα κατηγορία πελατών, στο οποίο περιλαμβάνεται και το κόστος εκπαίδευσης του προσωπικού.
- Τα Διοικητικά και άλλα κόστη.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, η αναγνώριση των παραπάνω εξόδων στη λογιστική αξία ενός παγίου στοιχείου παύει, στην περίπτωση που το πάγιο στοιχείο βρίσκεται στην κατάλληλη θέση και σε κατάσταση, για να λειτουργήσει με βάση το σκοπό που το προορίζει η Διοίκηση. Επίσης, υπάρχουν και κόστη, τα οποία προκύπτουν κατά τη χρήση ή την επαναλειτουργία του παγίου, αλλά δεν

περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του. Ορισμένα από αυτά τα κόστη είναι τα εξής (Grand Thornton, 2004):

- Τα κόστη που δημιουργούνται, όταν ένα πάγιο είναι ικανό να λειτουργήσει σύμφωνα με τους σκοπούς της Διοίκησης, αλλά είτε δε λειτουργεί, είτε λειτουργεί σε μικρότερο βαθμό από την τεχνική του δυνατότητα.
- Οι αρχικές λειτουργικές ζημίες.
- Τα κόστη της εγκατάστασης σε μέρος της επιχείρησης.
- Τα κόστη της αναδιοργάνωσης μέρους ή όλων των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Κάποιες λειτουργίες δημιουργούνται σε σχέση με την κατασκευή ή την ανάπτυξη ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων, αλλά δεν είναι απαραίτητες τόσο για τη θέση του στη τοποθεσία, όσο και την κατάσταση που απαιτείται για τη λειτουργία που η διοίκηση έχει προσδιορίσει. Οι λειτουργίες αυτές είναι δευτερεύουσες, δεν προσαυξάνουν τη λογιστική αξία του στοιχείου και μπορεί να γίνουν πριν ή κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής των δραστηριοτήτων για την κατασκευή ή την ανάπτυξη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα έσοδα και έξοδα που μπορεί να προκύψουν από τη χρήση ενός οικοπέδου ως χώρου στάθμευσης, μέχρι την έναρξη της κατασκευής του.

Τα έσοδα και οι σχετικές δαπάνες των δευτερευουσών λειτουργιών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και συμπεριλαμβάνονται στις αντίστοιχες κατηγορίες των εσόδων και των δαπανών. Ακόμη, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι το κόστος ενός ιδιοκατασκευασμένου περιουσιακού στοιχείου προσδιορίζεται με βάση τις αρχές που εφαρμόζονται για ένα στοιχείο όταν αποκτάται. Στην περίπτωση που η επιχείρηση κατασκευάζει παρόμοια περιουσιακά στοιχεία για πώληση κατά τη συνήθη πορεία των δραστηριοτήτων της, το κόστος του ιδιοκατασκευασμένου περιουσιακού στοιχείου είναι το ίδιο με το κόστος του παραγόμενου στοιχείου προς πώληση.

Δεν θα πρέπει να παραλειφθεί ότι, τα κόστη που προέρχονται από ασυνήθιστα ποσά φύρας, από αδράνεια ή από σπατάλη που είναι δυνατόν να προκύψουν κατά την παραγωγή του ιδιοκατασκευασμένου περιουσιακού στοιχείου, δεν περιλαμβάνονται στο κόστος αυτού του στοιχείου.

Επίσης, τα κριτήρια για την αναγνώριση του τόκου ως πρόσθετο στοιχείο της λογιστικής αξίας ενός ιδιοκατασκευαζόμενου στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων ορίζονται από το ΔΛΠ 23 (Νεγκάκης, 2015).

4.8.1.1 Αποτίμηση του κόστους ενός ενσώματου πάγιου στοιχείου

Το κόστος ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων είναι η ισοδύναμη τιμή μετρητοίς κατά την ημερομηνία αναγνώρισης.

Εάν η πληρωμή της αξίας ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων εκτείνεται πέραν των συνήθων πιστωτικών όρων, η διαφορά μεταξύ του συνόλου των πληρωμών και αυτής της τιμής με βάση το όσα ορίζει το ΔΛΠ 23, αναγνωρίζεται ως έξοδο τόκων κατά τη διάρκεια της περιόδου της πίστωσης, εκτός αν ο τόκος αυτός αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία του στοιχείου (Πρωτοψάλτης, 2008).

Υπάρχει περίπτωση να γίνει εναλλαγή ενός ή περισσότερων στοιχείων των ενσώματων ακινητοποιήσεων με μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή συνδυασμός χρηματικών και μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων. Το κόστος αυτού του στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία εκτός αν:

1. Η συναλλαγή ανταλλαγής στερείται εμπορικής ουσίας ή
2. Δεν είναι δυνατό να αποτιμηθεί αξιόπιστα η εύλογη αξία τόσο του περιουσιακού στοιχείου που παραλήφθηκε, όσο και του περιουσιακού στοιχείου που παραχωρήθηκε.

Το στοιχείο που παραλήφθηκε αποτιμάται με αυτόν τον τρόπο, ακόμη και αν η επιχείρηση δεν μπορεί να διαγράψει άμεσα το περιουσιακό στοιχείο που παραχωρήθηκε. Αν το στοιχείο που παραλήφθηκε δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία, το κόστος του αποτιμάται στη λογιστική αξία του παραχωρηθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Η επιχείρηση καθορίζει, αν η συναλλαγή ανταλλαγής φέρει εμπορικής ουσίας, εξετάζοντας την έκταση στην οποία, αναμένεται να μεταβληθούν οι ταμιακές ροές της ως αποτέλεσμα της συναλλαγής. Μία συναλλαγή ανταλλαγής έχει εμπορική ουσία μόνο εάν:

- ✓ Η σύνθεση (κίνδυνος, χρόνος και ποσό) των ταμιακών ροών του παραληφθέντος περιουσιακού στοιχείου διαφέρει από τη σύνθεση των ταμιακών ροών του παραχωρηθέντος περιουσιακού στοιχείου.
- ✓ Η ειδική αξία του τμήματος των επηρεαζόμενων από τη συναλλαγή λειτουργιών της επιχείρησης μεταβάλλεται ως αποτέλεσμα της ανταλλαγής.
- ✓ Η διαφορά του (1) ή του (2) είναι σημαντική σε σχέση με την εύλογη αξία των ανταλλασσόμενων περιουσιακών στοιχείων.

Η εύλογη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο δεν υπάρχουν συγκρίσιμες αγοραίες συναλλαγές είναι δυνατό να αποτιμηθεί με αξιοπιστία εάν:

- ✓ Δεν υπάρχει σημαντική διακύμανση για το περιουσιακό στοιχείο του εύρους των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας ή
- ✓ Είναι δυνατός ο ορθολογικός προσδιορισμός των πιθανοτήτων των διαφόρων εκτιμήσεων εντός του εύρους τιμών και η εφαρμογή τους στην εκτίμηση της εύλογης αξίας.

Στην περίπτωση που η επιχείρηση μπορεί να αποτιμήσει αξιόπιστα την εύλογη αξία, είτε του παραληφθέντος περιουσιακού στοιχείου, είτε του παραχωρηθέντος περιουσιακού στοιχείου, τότε η εύλογη αξία του τελευταίου χρησιμοποιείται για την αποτίμηση του παραληφθέντος περιουσιακού στοιχείου, εκτός αν η εύλογη αξία του παραληφθέντος περιουσιακού στοιχείου είναι πιο έκδηλη.

4.8.2 Αποτίμηση των Ενσώματων Πάγιων μετά την αναγνώρισή τους

Η επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να επιλέξει ανάμεσα στη μέθοδο του κόστους ή στη μέθοδο αναπροσαρμογής ως λογιστική της πολιτικής και να εφαρμόσει την πολιτική αυτή σε ολόκληρη την κατηγορία των ενσώματων ακινητοποιήσεων.

4.8.2.1 Μέθοδος του κόστους

Μετά την αναγνώριση του ως περιουσιακό στοιχείο, θα πρέπει να εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης στο κόστος κτήσης του, μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

4.8.2.2 Μέθοδος αναπροσαρμογής

Μετά την αναγνώρισή του ως περιουσιακό στοιχείο, ένα στοιχείο των ενσώματων ακινητοποιήσεων, που η εύλογη αξία του μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα, θα εμφανίζεται με αναπροσαρμοσμένη αξία, η οποία αποτελείται από την εύλογη αξία του κατά την ημέρα της αναπροσαρμογής, μειωμένη με τις μεταγενέστερες σωρευμένες αποσβέσεις και τις μεταγενέστερες σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Οι αναπροσαρμογές θα γίνονται αρκετά τακτικά, ώστε η λογιστική αξία να μη διαφέρει σημαντικά από εκείνη που θα προσδιοριζόταν χρησιμοποιώντας την εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η εύλογη αξία γηπέδων και κτιρίων συνήθως καθορίζεται από εκτιμήσεις επαγγελματιών εκτιμητών που βασίζονται σε ενδείξεις της αγοράς. Ενώ η εύλογη αξία των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων είναι συνήθως η αγοραία αξία τους, προσδιοριζόμενη με εκτίμηση.

Στην περίπτωση όμως που δεν υπάρχουν αγοραίες ενδείξεις με βάση τις οποίες, μπορεί να βασιστεί η εύλογη αξία, λόγω της ιδιαίτερης φύσης του στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων και για το λόγο του ότι, σπάνια πωλούνται τέτοια στοιχεία, παρά μόνο ως τμήμα μιας συνεχιζόμενης επιχείρησης, μπορεί να χρειαστεί η επιχείρηση να υπολογίσει την εύλογη αξία με τη χρήση του λογαριασμού αποτελεσμάτων ή αναπόσβεστου κόστους αντικατάστασης.

Η συχνότητα των αναπροσαρμογών εξαρτάται από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων των ενσώματων ακινητοποιήσεων που υπόκεινται σε αναπροσαρμογή. Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, όταν η εύλογη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου που έχει αναπροσαρμοστεί διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία του, τότε είναι απαραίτητο να γίνει μια περαιτέρω αναπροσαρμογή.

Ορισμένα από τα στοιχεία των ενσώματων ακινητοποιήσεων δέχονται σημαντικές και άστατες μεταβολές στην εύλογη αξία, με αποτέλεσμα να απαιτείται η ετήσια αναπροσαρμογή τους. Οι συχνές αναπροσαρμογές δεν είναι απαραίτητες για τα στοιχεία των ενσώματων ακινητοποιήσεων μόνο για επουσιώδεις μεταβολές στην εύλογη αξία. Αντί αυτού, μπορεί να απαιτείται η αναπροσαρμογή του στοιχείου κάθε τρία ή τέσσερα έτη.

Όταν ένα στοιχείο των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναπροσαρμόζεται, τότε ο χειρισμός των σωρευμένων αποσβέσεων του κατά την ημέρα της αναπροσαρμογής

γίνεται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους (International Accounting Standards Board, 2007):

- ☐ Επαναδιατύπωση, σύμφωνα με τη μεταβολή στην προ αποσβέσεων αξία του περιουσιακού στοιχείου, ώστε η λογιστική αξία του, μετά την αναπροσαρμογή, να είναι ίση με την αναπροσαρμοσμένη αξία του. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται συχνά, όταν ένα περιουσιακό στοιχείο αναπροσαρμόζεται επί τη βάση ενός δείκτη στο αναπόσβεστο κόστος αντικατάστασής του.
- ☐ Συμψηφισμός έναντι της προ αποσβέσεων λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και το καθαρό ποσό επαναδιατυπώνεται σύμφωνα με το αναπροσαρμοσμένο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Η μέθοδος αυτή συχνά χρησιμοποιείται για κτίρια.

Το ποσό που προκύπτει από την προσαρμογή κατά την επαναδιατύπωση ή το συμψηφισμό των σωρευμένων αποσβέσεων, είναι μέρος της αύξησης ή της μείωσης της λογιστικής αξίας και αντιμετωπίζεται λογιστικά.

Στην περίπτωση που θα προκύψει αναπροσαρμογή της αξίας ενός ακινήτου των ενσώματων ακινητοποιήσεων, τότε ολόκληρη η κατηγορία των ενσώματων ακινητοποιήσεων στην οποία ανήκει το στοιχείο αυτό, θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται.

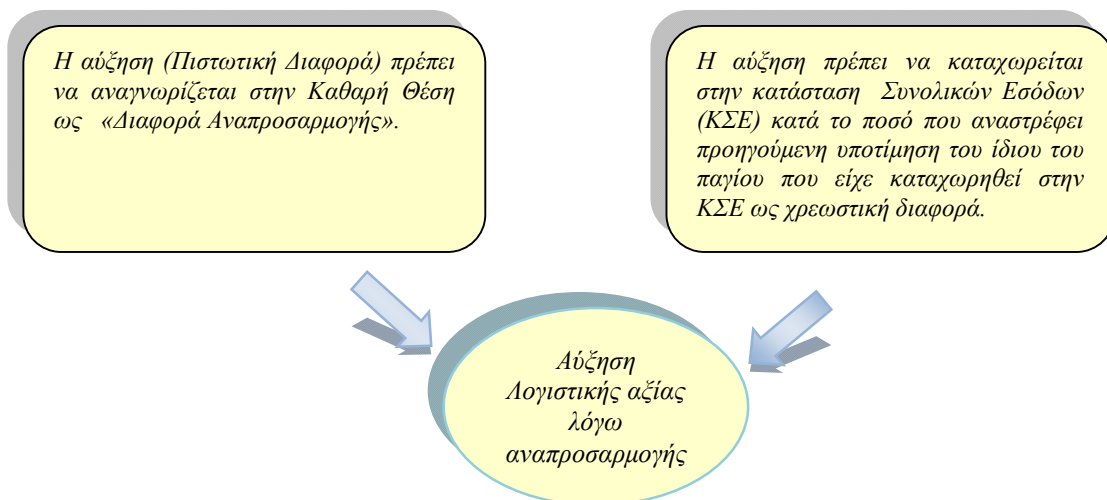
Η κατηγορία των ενσώματων ακινητοποιήσεων αποτελεί μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων, όμοιας φύσης και χρήσης για τις λειτουργίες της οικονομικής μονάδας.

Παραδείγματα ξεχωριστών κατηγοριών αποτελούν (Πρωτοψάλτης, 2008):

- Οι εδαφικές εκτάσεις
- Τα γήπεδα και τα κτίρια
- Τα μηχανήματα
- Τα πλοία
- Τα αεροσκάφη
- Τα οχήματα
- Τα έπιπλα και σκεύη
- Ο εξοπλισμός γραφείου.

Όσον αφορά τα επιμέρους στοιχεία μιας κατηγορίας ενσώματων ακινητοποιήσεων, αναπροσαρμόζονται ταυτόχρονα, προκειμένου να αποφεύγεται η επιλεκτική αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων και η εμφάνιση ανάμεικτων ποσών

κόστους και αξιών με διαφορετικές ημερομηνίες στις οικονομικές καταστάσεις. Η αύξηση της λογιστικής αξίας ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου λόγω αναπροσαρμογής, θα πρέπει να πιστώνεται απευθείας στην καθαρή θέση ως πλεόνασμα αναπροσαρμογής. Μία αύξηση από αναπροσαρμογή πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, σε σχέση με την έκταση που αναστρέφει μία προηγούμενη υποτίμηση του ίδιου περιουσιακού στοιχείου, η οποία προηγουμένως είχε καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρήσης.

Γράφημα 4.1: Διαδικασία Αναγνώρισης Πιστωτικής Διαφοράς Αναπροσαρμογής

Ενώ, η μείωση της λογιστικής αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου λόγω αναπροσαρμογής, θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα και αντίστοιχα να χρεώνεται στην καθαρή θέση ως πλεόνασμα αναπροσαρμογής αναφορικά με αυτό το περιουσιακό στοιχείο.

Γράφημα 4.2: Διαδικασία Αναγνώρισης Χρεωστικής Διαφοράς Αναπροσαρμογής

Τα πλεονάσματα αναπροσαρμογής μπορεί να μεταφερθούν άμεσα στο υπόλοιπο κερδών εις νέο, στη περίπτωση που το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται. Αυτό μπορεί να σημαίνει τη μεταφορά όλου του πλεονάσματος, όταν το περιουσιακό στοιχείο αποσύρεται ή εκποιείται.

Μέρος του πλεονάσματος είναι δυνατό να μεταφέρεται κατά τη διάρκεια της χρήσης του περιουσιακού στοιχείου από την οικονομική μονάδα. Στην περίπτωση αυτή το ποσό του πλεονάσματος θα αποτελείται από τη διαφορά μεταξύ της βασιζόμενης στην αναπροσαρμοσμένη λογιστική αξία απόσβεσης και της βασιζόμενης στην αρχική τιμή του περιουσιακού στοιχείου απόσβεσης.

Οι μεταφορές από τα πλεονάσματα αναπροσαρμογής στα κέρδη εις νέον δεν γίνονται μέσω των κερδών ή των ζημιών.

4.8.3 Αποσβέσεις Ενσώματων Ακινήτοποιήσεων με βάση τα IFRS

Κάθε τμήμα του στοιχείου των ενσώματων ακινήτοποιήσεων, μαζί με το κόστος, το οποίο είναι σημαντικό σε σχέση με το συνολικό κόστος του στοιχείου, είναι απαραίτητο να αποσβένεται ξεχωριστά. Κάθε επιχείρηση κατανέμει το ποσό που αρχικά αναγνώρισε για ένα στοιχείο των ενσώματων παγίων στα σημαντικά μέρη που το απαρτίζουν και αποσβένει το κάθε μέρος ξεχωριστά. Για παράδειγμα, είναι σωστό να αποσβεστεί ξεχωριστά ο σκελετός ενός αεροσκάφους από τις μηχανές του, είτε αυτό ανήκει στην επιχείρηση, είτε είναι μισθωμένο με χρηματοοικονομική μίσθωση.

Στην περίπτωση που μία επιχείρηση έχει στην κατοχή της πάγια, τα οποία εκμισθώνει (με συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης) σε τρίτους, τότε ενδεχομένως να απαιτείται η απόσβεση να γίνει με τέτοιο τρόπο, ώστε να αντικατοπτρίζονται μέσω της διενεργηθείσας απόσβεσής τους και οι τυχόν ευνοϊκοί ή μη όροι των συμβάσεων μίσθωσης, σε σχέση με τους όρους της αγοράς.

Ένα σημαντικό μέρος του παγίου στοιχείου μπορεί να έχει την ίδια ωφέλιμη ζωή και μέθοδο απόσβεσης με ένα άλλο σημαντικό τμήμα του ίδιου στοιχείου. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να γίνει ομαδοποίηση κατά τον προσδιορισμό της απόσβεσης.

Στον βαθμό που μία οικονομική οντότητα αποσβένει ξεχωριστά κάποια τμήματα ενός ενσώματου παγίου μπορεί επίσης, να αποσβέσει και το υπόλοιπο τμήμα αυτού.

Το υπόλοιπο τμήμα του στοιχείου αποτελείται από τα τμήματα εκείνα, τα οποία δεν είναι σημαντικά σε μεμονωμένη βάση. Όταν οι προσδοκίες της επιχείρησης για τα τμήματα αυτά διαφέρουν, τότε μπορεί να πρέπει να εφαρμοστούν προσεγγιστικές τεχνικές για την απόσβεση του υπολοίπου με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιπροσωπεύει με ακρίβεια τον ρυθμό ανάλωσης ή και την ωφέλιμη ζωή των τμημάτων του στοιχείου.

Η επιχείρηση μπορεί να επιλέξει ξεχωριστά τα τμήματα ενός παγίου στοιχείου που δεν έχουν σημαντικό κόστος σε σχέση με το συνολικό κόστος τους. Η δαπάνη για κάθε περίοδο που θα προκύψει από την απόσβεση, αναγνωρίζεται στα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου, εκτός αν περιλαμβάνεται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού.

Όμως, κάποιες φορές τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται σε ένα στοιχείο του ενεργητικού, απορροφώνται στην παραγωγή άλλων στοιχείων του ενεργητικού. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η δαπάνη απόσβεσης αποτελεί τμήμα του κόστους του άλλου στοιχείου του ενεργητικού και περιλαμβάνεται στο κόστος μετατροπής των αποθεμάτων όπως ορίζει το ΔΛΠ 2. Ομοίως, η απόσβεση των ενσώματων παγίων που χρησιμοποιούνται σε αναπτυξιακές δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνεται στο κόστος ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού, όπως ορίζει το ΔΛΠ 38 (Grand Thornton, 2016).

4.8.3.1 Αποσβεστέο ποσό και περίοδος απόσβεσης

Το αποσβεστέο ποσό ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων είναι απαραίτητο να κατανέμεται με τρόπο συστηματικό κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του. Όσον αφορά την υπολειμματική αξία και την ωφέλιμη ζωή ενός ενσώματου παγίου, θα πρέπει να εξετάζονται κατά ελάχιστο στη λήξη της κάθε χρήσης. Όταν όμως οι προσδοκίες διαφέρουν σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις, τότε η μεταβολή θα πρέπει να αναγνωρίζεται ως αλλαγή λογιστικής εκτίμησης σύμφωνα με τα όσα ορίζει το ΔΛΠ 8.

Η απόσβεση θα πρέπει να αναγνωρίζεται ακόμη και αν η εύλογη αξία του ενσώματου παγίου υπερβαίνει την λογιστική του αξία, αρκεί η υπολειμματική του αξία να μην υπερβαίνει την λογιστική του αξία. Η επισκευή και η συντήρηση του παγίου στοιχείου δεν αναιρούν την απαίτηση της απόσβεσής του.

Οι παράγοντες που είναι δυνατόν να διαφοροποιήσουν την ωφέλιμη ζωή του ενσώματου στοιχείου είναι μεταγενέστερες δαπάνες που έγιναν με σκοπό να βελτιώσουν την παραγωγική του δυναμικότητα, καθώς και το βαθμό χρησιμοποίησής του. Οι συγκεκριμένοι παράγοντες μπορούν να επιμηκύνουν την αρχικά προσδιοριζόμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου στοιχείου. Είναι όμως δυνατό, να προκύψουν αλλαγές στην αγορά των προϊόντων, οι οποίες να καθιστούν τη χρήση του ενσώματου παγίου ξεπερασμένη και την αλλαγή του επιβεβλημένη, με αποτέλεσμα την μείωση της ωφέλιμης ζωής του.

Το αποσβεστέο ποσό του παγίου στοιχείου καθορίζεται εφόσον αφαιρεθεί η υπολειμματική του αξία. Πρακτικά η υπολειμματική αξία είναι συνήθως ασήμαντη και συνεπώς επουσιώδης για τον υπολογισμό του αποσβεστέου ποσού.

Η υπολειμματική αξία του είναι δυνατόν να αυξηθεί σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο της λογιστικής του αξίας. Στην περίπτωση αυτή, η δαπάνη απόσβεσης είναι μηδενική, εκτός εάν και έως ότου η υπολειμματική αξία του μειωθεί μεταγενέστερα σε ποσό μικρότερο της λογιστικής του αξίας (Grand Thornton, 2016).

Η απόσβεση ενός παγίου στοιχείου ξεκινάει, όταν είναι διαθέσιμο προς χρήση ή όταν βρίσκεται στην τοποθεσία και σε κατάσταση που απαιτεί η Διοίκηση για να λειτουργήσει. Αντίστοιχα, παύει, όταν αυτό ταξινομηθεί ως κατεχόμενο προς πώληση (βάσει του ΔΛΠ 5).

Επίσης, είναι απαραίτητο να τονιστεί ότι, η απόσβεση του στοιχείου δε διακόπτεται στην περίπτωση που το πάγιο καθίσταται αδρανές ή αποσύρεται, εκτός αν είναι πλήρως αποσβεσμένο. Όμως, σύμφωνα με τις μεθόδους απόσβεσης λόγω χρήσης, η δαπάνη απόσβεσης μπορεί να είναι μηδενική, εφόσον δεν υπάρχει παραγωγή.

Τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που προστίθενται σε ένα περιουσιακό στοιχείο αναλώνονται από την οικονομική οντότητα, κυρίως μέσω της χρήσης του. Υπάρχουν όμως και άλλοι παράγοντες όπως η τεχνική ή εμπορική απαξίωση και η φθορά, όπου όταν το πάγιο στοιχείο παραμένει σε αδράνεια, είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μείωση των οικονομικών ωφελειών που θα μπορούσαν να αποκτηθούν από αυτό.

Γι αυτό θα πρέπει κατά τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου να λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω παράγοντες (International Accounting Standards Board, 2007):

- ☞ **Η αναμενόμενη χρήση του παγίου στοιχείου** εκτιμάται σε σχέση με την αναμενόμενη παραγωγική δυναμικότητα ή το παραγόμενο προϊόν του περιουσιακού στοιχείου.
- ☞ **Η αναμενόμενη φυσική φθορά** εξαρτάται από τους λειτουργικούς παράγοντες, όπως για παράδειγμα ο αριθμός των βαρδιών, όπου το στοιχείο του ενεργητικού πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, το πρόγραμμα επισκευών και συντήρησης, καθώς και η φροντίδα και συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου, κατά τη διάρκεια που είναι σε αδράνεια.
- ☞ **Η τεχνική ή εμπορική απαξίωση** που προκύπτει από αλλαγές ή βελτιώσεις στην παραγωγή, καθώς και από μεταβολές στη ζήτηση της αγοράς για προϊόντα ή υπηρεσίες που προέρχονται από το πάγιο στοιχείο.
- ☞ **Οι νομικοί ή παρόμοιοι περιορισμοί** στη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου, όπως η εκπνοή της διάρκειας των σχετικών μισθώσεων.

Η ωφέλιμη ζωή ενός περιουσιακού στοιχείου ορίζεται με βάση την αναμενόμενη χρησιμότητα του για την επιχείρηση. Ακόμη, υπάρχουν περιπτώσεις όπου η ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου είναι βραχύτερη από την οικονομική του ζωή. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση μπορεί να πωλεί ή να διαγράφει τα ενσώματα πάγια της μετά από μια χρονική περίοδο ή μετά την ανάλωση ενός ορισμένου μέρους από τα οικονομικά οφέλη που είναι ενσωματωμένα σε καθένα από αυτά. Επομένως, θα μπορούσε να πει κανείς ότι η εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής του παγίου είναι θέμα κρίσης και στηρίζεται στην εμπειρία της Διοίκησης της επιχείρησης για παρόμοια πάγια στοιχεία.

Επίσης, θα ήταν σκόπιμο να αναφερθεί, ότι τα γήπεδα και τα κτίρια αποτελούν στοιχεία του ενεργητικού, όμως κατά την αγορά τους είναι απαραίτητο να γίνεται διαχωρισμός στις επιμέρους αξίες τους και να διενεργούνται αποσβέσεις μόνο στα κτίρια. Υπάρχουν όμως και κάποιες εξαιρέσεις, όπως τα λατομεία και οι χώροι ταφής των απορριμμάτων, όπου τα γήπεδα από μόνα τους μπορεί να έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, συνεπώς η απόσβεσή τους γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να αντανακλώνται τα οφέλη που αποκομίζονται από τη χρήση τους.

Τα γήπεδα σε αντίθεση με τα κτίρια έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή και δεν είναι αποσβέσιμα. Η αύξηση της αξίας του γηπέδου, στο οποίο βρίσκεται ένα κτίριο, δεν επηρεάζει τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας του κτιρίου.

Στην περίπτωση όμως που το κόστος των γηπέδων περιλαμβάνει έξοδα αποδέσμευσης, απομάκρυνσης και αποκατάστασης, τότε το μέρος αυτό αποσβένεται την διάρκεια της περιόδου στην οποία αντλούνται τα οφέλη λόγω της πραγματοποίησης αυτών των εξόδων.

4.8.3.2 Μέθοδοι Αποσβέσεων των Ενσώματων Παγίων Στοιχείων

Η επιλογή της μεθόδου απόσβεσης γίνεται με σκοπό να αντανakλά καλύτερα το ρυθμό ανάλωσης από την επιχείρηση των μελλοντικών οικονομικών οφελών του ενσώματου παγίου στοιχείου και να εφαρμόζεται σταθερά από περίοδο σε περίοδο.

Στη λήξη όμως κάθε έτους είναι απαραίτητο η επανεξέταση της χρησιμοποιούμενης μεθόδου απόσβεσης. Οποιαδήποτε μεταβολή θα πρέπει να λογιστικοποιείται, ως μεταβολή της λογιστικής εκτίμησης με βάση τα όσα ορίζει το ΔΛΠ 8.

Οι μέθοδοι, οι οποίες χρησιμοποιούνται είναι οι ακόλουθες (Grand Thornton, 2004):

☞ Σταθερή Μέθοδος

Στην συγκεκριμένη μέθοδο γίνεται επιβάρυνση των αποτελεσμάτων με ένα σταθερό ποσό σε όλη την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου.

☞ Φθίνουσα Μέθοδος

Στην περίπτωση που η επιχείρηση επιλέξει την Φθίνουσα Μέθοδο τότε το ποσό που μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης μειώνεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου. Η μέθοδος αυτή θεωρητικά αντιμετωπίζει το γεγονός, ότι η χρήση των περισσότερων παγίων τα πρώτα χρόνια χρησιμοποίησης τους είναι πιο έντονη. Αυτό σημαίνει ότι αναλώνονται περισσότερα οικονομικά οφέλη που είναι ενσωματωμένα στο πάγιο.

☞ Μέθοδος των παραγόμενων μονάδων

Με τη μέθοδο αυτή επιβαρύνονται τα αποτελέσματα σύμφωνα με την αναμενόμενη χρήση ή παραγωγή του παγίου.

Επίσης, μία μέθοδος απόσβεσης που βασίζεται στα έσοδα που προκύπτουν από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός ενσώματου παγίου, δε θεωρείται κατάλληλη. Τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα, η οποία περιλαμβάνει τη χρήση ενός ενσώματου παγίου, αντανakλούν γενικά παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών οφελών του.

Για παράδειγμα, τα έσοδα επηρεάζονται από άλλες εισροές και διαδικασίες, δραστηριότητες πώλησης και μεταβολές στον όγκο των πωλήσεων και στις τιμές. Η συνιστώσα της τιμής του εσόδου είναι δυνατόν να επηρεαστεί από τον πληθωρισμό, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον τρόπο με τον οποίο αναλώνεται ένα ενσώματο πάγιο (GrandThornton, 2016).

4.8.4 Απομείωση της Αξίας των Ενσώματων Παγίων Στοιχείων

Προκειμένου να καθοριστεί εάν ένα στοιχείο των ενσώματων παγίων έχει υποστεί απομείωση θα πρέπει να γίνει εφαρμογή του ΔΛΠ 36. Το συγκεκριμένο πρότυπο αναλύει (Νεγκάκης, 2015):

- i) Τον τρόπο αναθεώρησης της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων.
- ii) Τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού.
- iii) Τον χρόνο αναγνώρισης ή αναστροφής της ζημίας απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου.

Στην περίπτωση που η αποζημίωση από τρίτα μέρη για στοιχεία ενσώματων παγίων στοιχείων που απομειώθηκαν, χάθηκαν ή εγκαταλείφθηκαν γίνεται απαιτητή, τότε θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν (Grand Thornton, 2009):

- ✓ Οι αποζημιώσεις από ασφαλιστικές εταιρίες μετά από μία μείωση της αξίας ή ζημίας στοιχείων των ενσώματων παγίων, που μπορεί να προέλθει από φυσικές καταστροφές, κλοπή ή κακομεταχείριση.
- ✓ Αποζημιώσεις που παρέχει το κράτος για στοιχεία των ενσώματων παγίων που απαλλοτριώθηκαν (όπως γήπεδα που θα χρησιμοποιηθούν για δημόσιους σκοπούς).
- ✓ Αποζημιώσεις που έχουν σχέση με ακούσια μετατροπή στοιχείων των ενσώματων παγίων (όπως μεταφορά εγκαταστάσεων από μια χαρακτηρισμένη αστική περιοχή σε μία μη αστική περιοχή, με βάση την εθνική πολιτική γης).

4.8.5 Αποαναγνώριση των Ενσώματων παγίων στοιχείων

Μία επένδυση σε ακίνητα απόαναγνωρίζεται, δηλαδή απαλείφεται από τον Ισολογισμό (International Accounting Standards Board, 2007) με τη διάθεση ή όταν

η επένδυση αποσύρεται από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της.

Το κέρδος ή η ζημία που θα προκύψει από την αποαναγνώριση του στοιχείου θα εμφανίζεται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων κατά τη χρονική στιγμή που αποαναγνωρίζεται.

Η διάθεση ενός παγίου στοιχείου μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους, όπως μέσω πώλησης, δωρεάς ή και σύναψης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Στην περίπτωση που η επιχείρηση αναγνωρίσει στη λογιστική αξία ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων το κόστος αντικατάστασης τμήματος αυτού, τότε θα προχωρήσει σε αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας του τμήματος που αντικαθιστάται ανεξάρτητα από το αν το τμήμα αυτό έχει αποσβεστεί ξεχωριστά.

Αν είναι πρακτικά αδύνατο η επιχείρηση να προσδιορίσει τη λογιστική αξία του τμήματος που αντικαθιστάται, τότε μπορεί ως ένδειξη του κόστους του αντικαθιστάμενου τμήματος κατά την απόκτηση ή την κατασκευή του να χρησιμοποιηθεί το κόστος αντικατάστασης.

Κέρδη ή ζημίες που πιθανόν να προκύψουν από την απόσυρση ή τη διάθεση της επένδυσης σε ακίνητα θα προσδιορίζονται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης. Το αντάλλαγμα που θα ληφθεί κατά τη διάθεση του στοιχείων των ενσώματων παγίων αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του. Συγκεκριμένα αν η πληρωμή του στοιχείου αναβάλλεται, τότε το αντάλλαγμα που λήφθηκε αναγνωρίζεται αρχικά στην ισοδύναμη τιμή μετρητοίς του. Η διαφορά που θα προκύψει μεταξύ του ονομαστικού ποσού του ανταλλάγματος και της τιμής μετρητοίς αναγνωρίζεται ως έσοδο τόκου σύμφωνα με τα όσα ορίζει το ΔΛΠ 18, αντανakλώντας την πραγματική απόδοση της απαίτησης.

Επιπρόσθετα, εάν ο λογαριασμός «Αποθεματικό Αναπροσαρμογής» των ιδίων κεφαλαίων εμφανίζει υπόλοιπο, που θα έχει προκύψει από προγενέστερη θετική προσαρμογή του πωλούμενου παγίου στοιχείου, τότε η αξία αυτή θα αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και στην συνέχεια θα μεταφερθεί στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» των ιδίων κεφαλαίων (GrandThornton, 2016).

4.8.6 Σύγκριση ΔΛΠ 16 με Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

Κάνοντας σύγκριση του ΔΛΠ 16 με τα αντίστοιχα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα παρατηρούνται τα παρακάτω (Καραγιώργος & Πετρίδης, 2010):

<u>Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα</u>	<u>Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα</u>
i) Τα ενσώματα πάγια που υπάγονται στο πρότυπο	
Εφαρμόζεται σε όλα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα και λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία. Δεν υπάγονται τα ακίνητα επένδυσης, στα οποία εφαρμόζεται το ΔΛΠ 40 καθώς και τα κατεχόμενα προς πώληση πάγια.	Στους λογαριασμούς 10, 14, 15 το Ε.Γ.Λ.Σ. παρακολουθεί όλα τα ενσώματα πάγια χωρίς να γίνεται διαχωρισμός σε ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια, κατεχόμενα προς πώληση, ακίνητα επένδυσης κτλ.
ii) Προϋποθέσεις αρχικής καταχώρησης	
Καταχωρούνται στην περίπτωση που υπάρχουν οι εξής προϋποθέσεις: 1) Να πιθανολογείται ότι, τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που έχουν σχέση με το στοιχείο θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και 2) το κόστος του στοιχείου μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα.	Καταχωρούνται μόνο στην περίπτωση που η επιχείρηση αποκτήσει την κυριότητα των στοιχείων.
Περιλαμβάνει: - Τη συμβολαιογραφική αξία - Τα έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων όπως φόρος μεταβίβασης, συμβολαιογραφικά κτλ και τους τόκους δανείων κατασκευαστικής περιόδου	Περιλαμβάνει όμοια με τα ΔΛΠ Αντιμετωπίζονται ως εξής: - Έξοδα πολυετούς απόσβεσης (λ.16.14) - Έξοδα πολυετούς απόσβεσης (λ 16.18)
iii-b) Αρχική αξία καταχώρησης παγίων (πλην ακινήτων)	
Περιλαμβάνει: - Την τιμολογιακή αξία - Τα ειδικά έξοδα κτήσης	Περιλαμβάνει: - Την τιμολογιακή αξία - Τα ειδικά έξοδα κτήσης
iv) Μεταγενέστερες Δαπάνες	
Προσαυξάνουν την αξία κτήσης, μόνο στην περίπτωση που αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη του παγίου, πέραν από την αρχική του απόδοση (προσθήκες - βελτιώσεις).	Όμοια με το ΔΛΠ 16
v) Μεταγενέστερη Αποτίμηση	
Βασική Μέθοδος: το κόστος κτήσης.	Όμοια με το ΔΛΠ 16

<p>Εναλλακτική Μέθοδος: της εύλογης αξίας.</p>	<p>Για τα ακίνητα προβλέπεται η αναπροσαρμογή της αξίας τους με συντελεστές που ορίζει το Υπουργείου Οικονομικών (ν.2065/1992), ανά 4ετία. Επιτρέπεται η αποτίμηση των ακινήτων στην εύλογη αξία με βάση το ΔΛΠ 16 και η υπεραξία που προκύπτει υποβάλλεται σε ήπια φορολογία.</p>
<p>Η πιστωτική διαφορά αναπροσαρμογής της αξία των παγίων καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δε διανέμεται.</p>	<p>Η υπεραξία αναπροσαρμογής ακινήτων βάσει του ν.2065/1992 κεφαλαιοποιείται με την έκδοση μετοχών που διανέμονται δωρεάν στους μετόχους.</p>
<p>Σε περίπτωση που η επανεκτιμώμενη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία, τότε απαιτείται νέα επανεκτίμηση ανά 3 έως 5 έτη.</p>	<p>Η αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων γίνεται μόνο ανά 4ετία σύμφωνα με τους συντελεστές που καθορίζει το Υπουργείο Οικονομικών.</p>
	<p>Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν.3229/2204, δίνεται η δυνατότητα στις εταιρίες που εφαρμόζουν ΔΛΠ, να εφαρμόζουν τους χειρισμούς που προβλέπει το ΔΛΠ 16 για την εύλογη αξία μόνο για τα ακίνητα.</p>
<p>Η διαφορά επανεκτίμησης πραγματοποιείται με τη χρησιμοποίηση του παγίου και συνεπώς με την απόσβεσή του ή την πώληση του. Οπότε από το λογαριασμό <i>Αποθεματικό Επανεκτίμησης</i> μεταφέρεται στα <i>Αποτελέσματα εις νέο</i>.</p>	<p>Η διάφορα αναπροσαρμογής των ακινήτων βάσει του ν.2065/1992 κεφαλαιοποιείται με έκδοση νέων μετοχών. Με την διάταξη του άρθρου 15 του ν.3229/2004 δίνεται η δυνατότητα στις εταιρίες που εφαρμόζουν τα ΔΛΠ να εφαρμόζουν τους χειρισμούς που προβλέπει το ΔΛΠ 16 για την εύλογη αξία μόνο όμως για τα ακίνητα.</p>
<p>Τα ενσώματα πάγια υπόκεινται σε απομείωση, όταν η λογιστική τους αξία μειωθεί κάτω από το ανακτήσιμο ποσό.</p>	<p>Σε περίπτωση υποτίμησης ενσώματου παγίου διενεργείται πρόβλεψη, εφόσον η υποτίμηση προβλέπεται να είναι διαρκής (άρθρο 43 παρ.5 του ν.2190/1920).</p>
vi) Αποσβέσεις	
<p>Η απόσβεσή του ενσώματου παγίου γίνεται με βάση την ωφέλιμη ζωή και τον προσδοκώμενο ρυθμό ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το στοιχείο.</p>	<p>Διενεργούνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές του ΠΔ 299/2003, που δεν ανταποκρίνονται στην οικονομική ωφέλιμη ζωή των στοιχείων.</p>
<p>Κάθε τμήμα στοιχείου του ενσώματου παγίου, το κόστος του οποίου είναι σημαντικό σε σχέση με το συνολικό κόστος τους στοιχείου θα πρέπει να αποσβένεται ξεχωριστά.</p>	<p>Η ανάλυση των σύνθετων παγίων γίνεται με οδηγό τον φορολογικό συντελεστή απόσβεσης των στοιχείων.</p>

Όταν σημαντικά ανταλλακτικά και εφεδρικός εξοπλισμός πληρούν τον όρο του «ενσώματου παγίου στοιχείου» ή όταν μπορεί να χρησιμοποιηθούν για ένα μόνο ενσώματο πάγιο, τότε αντιμετωπίζονται λογιστικά ως ενσώματα πάγια στοιχεία.	Τα ανταλλακτικά εντάσσονται στην κατηγορία των αποθεμάτων και επιβαρύνουν το κόστος ή τα αποτελέσματα της χρήσεως κατά την ανάλωσή τους.
vii) Καταστροφή Εμπορευμάτων	
Οι απομειώσεις ή ζημίες των ενσώματων παγίων θα πρέπει να καταχωρούνται με βάση το ΔΛΠ 36.	
Η απαίτηση για αποζημίωση καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν εισπράττεται. Η αποκατάσταση ζημίας αντιμετωπίζεται με βάση το ΔΛΠ 16.	Τα τρία γεγονότα τα ΔΛΠ τα αντιμετωπίζουν χωριστά σε αντίθεση με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα που τα αντιμετωπίζουν ως ένα γεγονός.
viii) Αντικατάσταση μερών ενσώματων παγίων στοιχείων	
Το κόστος αντικατάστασης επαυξάνει τη λογιστική αξία των στοιχείων, στην περίπτωση που πληρούνται τα κριτήρια καταχώρησης των ενσώματων παγίων στοιχείων. Η αναπόσβεστη αξία των μερών που αντικαθιστάται διαγράφεται.	Το κόστος αντικατάστασης επαυξάνει το κόστος κτήσης των παγίων μόνο αν οι δαπάνες χαρακτηριστούν ως δαπάνες βελτίωσης. Το αναπόσβεστο κόστος των μερών που αντικαθιστάται δεν διαγράφεται.
ix) Τακτική κύρια επιθεώρηση	
Το κόστος επιθεώρησης προσ αυξάνει τη λογιστική αξία του ενσώματου παγίου, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης των ενσώματων παγίων.	Το κόστος επιθεώρησης βαρύνει τα έξοδα της χρήσης, στην οποία πραγματοποιείται ή κατά περίπτωση χαρακτηρίζεται ως έξοδο πολυετούς απόσβεσης.
Σε περίπτωση που υπάρχει αναπόσβεστο κόστος προηγούμενης επιθεώρησης, διαγράφεται.	

4.8.7 Χρηματοοικονομικοί δείκτες

Ο Ισολογισμός και η κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης αποτελούν τις σημαντικότερες πηγές πληροφόρησης για τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων, καθώς και για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Για την ανάλυση των λογιστικών στοιχείων χρησιμοποιούνται οι λεγόμενοι χρηματοοικονομικοί δείκτες. Οι δείκτες αυτοί δίνουν τη δυνατότητα στον αναλυτή να συμπυκνώσει πολλές οικονομικές παραμέτρους σε έναν αριθμό.

Η ανάλυση με τη χρήση των αριθμοδεικτών συμβάλλει στην αξιολόγηση της οικονομικής θέσης και των προοπτικών της επιχείρησης και παρέχει την δυνατότητα σύγκρισης της αποδοτικότητας σε σχέση με (Αθιανός - Κωνσταντινιούδης, 2004:σελ.265), (Ξανθάκης-Αλεξιάκης, 2006:σελ.135):

- τη συνολική οικονομία.
- τον κλάδο που δραστηριοποιείται η επιχείρηση.
- του βασικούς ανταγωνιστές του κλάδου.
- τον προηγούμενο βαθμό αποτελεσματικότητας της ίδιας επιχείρησης.

Οι πιο σημαντικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες που χρησιμοποιούνται για την χρηματοοικονομική ανάλυση είναι οι κάτωθι:

➤ **Δείκτες Ρευστότητας**

Οι Δείκτες Ρευστότητας χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της ικανότητας της επιχείρησης να αντιμετωπίζει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Με άλλα λόγια, αναλύονται οι συνθήκες κινδύνου επιβίωσης της επιχείρησης (Ευθύμογλου - Λαζαρίδης, 2000:σελ.98).

➤ **Δείκτες Αποδοτικότητας**

Οι συγκεκριμένοι Δείκτες εκφράζουν τη σχέση των κερδών και των απασχολουμένων στην οικονομική μονάδα κεφαλαίων, καθώς και τις σχέσεις μεταξύ κερδών και πωλήσεων (Ηρειώτης, 2008:σελ. 46).

➤ **Δείκτες Δραστηριότητας**

Οι δείκτες Δραστηριότητας δείχνουν την ταχύτητα με την οποία μπορεί μια επιχείρηση να αντλήσει κεφάλαια σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη. Αυτό σημαίνει, ότι όσο ταχύτερα η επιχείρηση μετατρέψει τα αποθέματα της και τους εισπρακτέους λογαριασμούς σε μετρητά, τόσο καλύτερη είναι η θέση της (Gropelli - Nikbakht, 2007:σελ. 411).

➤ **Δείκτες Κεφαλαιακής διάρθρωσης και βιωσιμότητας ή μόχλευσης**

Με τους δείκτες αυτούς αξιολογείται η ικανότητα μιας επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της καθώς και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της (Ψαρράς, 2011).

➤ **Δείκτες Επενδύσεων ή Επενδυτικοί Δείκτες**

Οι δείκτες επενδύσεων συσχετίζουν την τρέχουσα τιμή των μετοχών μιας οικονομικής μονάδας με κατά μετοχή μεγέθη του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης. Οι δείκτες αυτοί βοηθούν τους επενδυτές προκειμένου να λάβουν ορθές αποφάσεις (Ηρειώτης, 2008:σελ. 70).

Για τις ανάγκες της μελέτης θα αναλυθούν δύο από τις βασικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών δεικτών όπως παρουσιάστηκαν παραπάνω:

- οι δείκτες αποδοτικότητας που σχετίζονται με την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και
- οι δείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης και βιωσιμότητας που σχετίζονται με την Καθαρή Θέση της οικονομικής μονάδας.

4.8.7.1 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Η αποδοτικότητα της οικονομικής μονάδας αντανακλά στην ικανότητα της τελευταίας να πραγματοποιεί κέρδη. Προκειμένου να υπολογιστεί η αποδοτικότητα χρησιμοποιούνται διάφορα κριτήρια όπως προκύπτουν από την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ωστόσο για να αποκτήσουν τα κριτήρια αυτά ουσιαστική σημασία, θα πρέπει να συσχετιστούν με άλλα μεγέθη τα οποία έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την οικονομική μονάδα.

Οι κυριότεροι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας που θα μας απασχολήσουν είναι:

- **Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Καθαρού Κέρδους (Net Profit Margin/NPM – Return on Sales/ROS)**

$$\text{Περιθώριο Καθαρού Κέρδους} = (\text{Καθαρά κέρδη} / \text{Πωλήσεις}) \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της συνολικής αποδοτικότητας της οικονομικής μονάδας, σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα. Συνεπώς είναι πολύ χρήσιμος για τους μετόχους, διότι, εάν το καθαρό κέρδος δεν

είναι αρκετό, η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να επιτύχει μια ικανοποιητική απόδοση της επένδυσης. Ο αριθμοδείκτης Περιθωρίου καθαρού κέρδους απεικονίζει:

- Σε ποσοστό επί τοις εκατό (%) το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους με το οποίο πωλεί η επιχείρηση το παραγόμενο προϊόν.
- Το ποσοστό κέρδους που απομένει στην επιχείρηση μετά την αφαίρεση από τις καθαρές πωλήσεις του κόστους πωληθέντων και των άλλων εξόδων της επιχείρησης.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Επειδή όμως ο αριθμοδείκτης εκφράζει το καθαρό κέρδος ως ποσοστό επί των πωλήσεων, το καθαρό κέρδος λαμβάνεται συνήθως πριν από τη φορολογία. Το περιθώριο καθαρού κέρδους πρέπει να συγκρίνεται και να αξιολογείται (η όποια διαφορά του) με το περιθώριο μεικτού κέρδους.

Ο αριθμοδείκτης δείχνει επίσης την ικανότητα της επιχείρησης να αντιμετωπίζει δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, όπως ο ανταγωνισμός των τιμών, η χαμηλή ζήτηση κ.λπ. Προφανώς, ένας υψηλότερος αριθμοδείκτης δείχνει υψηλότερη κερδοφορία.

Κατά την ερμηνεία του δείκτη, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η απόδοση των κερδών θα πρέπει να συνεξετάζεται σε σχέση με τις επενδύσεις ή το κεφάλαιο της επιχείρησης και όχι μόνο σε σχέση με τις πωλήσεις.

➤ Αριθμοδείκτης Περιθωρίου Μεικτού Κέρδους (gross profit margin)

$$\text{Περιθώριο Μεικτού Κέρδους} = (\text{Μεικτό Κέρδος} / \text{Πωλήσεις}) \times 100$$

$$\text{Μεικτό Κέρδος} = \text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}$$

Ο αριθμοδείκτης απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος (σε ποσοστό %) του Μεικτού Περιθωρίου Κέρδους με το οποίο πωλεί η επιχείρηση το παραγόμενο προϊόν, την αποτελεσματικότητα της εκμετάλλευσης και τον τρόπο που καθορίζεται η τιμή του προϊόντος από την επιχείρηση. Συνεπώς, όταν ο αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους είναι υψηλός:

- η θέση της επιχείρησης από άποψη κερδών είναι καλύτερη, για το λόγο ότι μπορεί να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της.
- δείχνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης και την πολιτική τιμών της.

Γενικότερα, η αύξηση του αριθμοδείκτη μεικτού κέρδους μπορεί να οφείλεται είτε σε αύξηση της τιμής πώλησης των προϊόντων που πωλούνται χωρίς αντίστοιχη αύξηση του κόστους των πωληθέντων αγαθών, είτε σε μείωση του κόστους των πωληθέντων αγαθών χωρίς αντίστοιχη μείωση της τιμής πώλησης.

Από την άλλη πλευρά, η μείωση του μεικτού κέρδους μπορεί να οφείλεται είτε σε μείωση της τιμής πώλησης των εμπορευμάτων χωρίς αντίστοιχη μείωση του κόστους των πωληθέντων αγαθών, είτε σε αύξηση του κόστους των πωληθέντων προϊόντων χωρίς καμία αύξηση στην τιμή πώλησης.

Αντιθέτως, ένα χαμηλό περιθώριο μεικτού κέρδους μπορεί να οδηγήσει σε υψηλά κέρδη σε περιπτώσεις επιχειρήσεων με πολύ χαμηλό Δείκτη Είσπραξης Απαιτήσεων (εάν πωλούν με άμεση είσπραξη μετρητών) καθώς και με χαμηλό Δείκτη Κυκλοφορίας Αποθεμάτων (εφόσον γίνεται ορθολογικός χειρισμός της προμήθειας αποθεμάτων), επειδή τότε υπάρχει ταχύτατη ανακύκλωση αποθεμάτων.

➤ Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων – Return of Equity (ROE)

$$\text{Αριθμοδ. Αποδ. Ιδίων Κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη προ ή μετά τον φόρο}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}} \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει την ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων του μετόχου.

Με άλλα λόγια, μετρά την αποτελεσματικότητα με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτήν. Δηλαδή, απαντά στο ερώτημα αν τα κεφάλαια που επένδυσαν οι φορείς της επιχείρησης αποδίδουν επαρκώς ή όχι.

Γενικά, ο αριθμοδείκτης αυτός είναι ένας από τους πιο σημαντικούς αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της συνολικής απόδοσης της εταιρείας. Δεδομένου, ότι ο κύριος στόχος της επιχείρησης είναι να μεγιστοποιήσει τα κέρδη, η αναλογία αυτή δείχνει τον βαθμό στον οποίο ο πρωταρχικός στόχος των επιχειρήσεων επιτυγχάνεται.

Επίσης, είναι μεγάλης σημασίας για τους παρόντες και μελλοντικούς μετόχους, καθώς και για τη διαχείριση της εταιρείας και συγκριτικά με άλλες εταιρείες προσδιορίζει το κατά πόσο οι επενδύσεις στην επιχείρηση είναι ή όχι ελκυστικές.

➤ **Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Επενδύσεων (Συνολικών Κεφαλαίων) – (ROA)**

$$\text{Αριθμοδ. Αποδοτικότητας Επενδύσεων} = \frac{\text{Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}} \times 100$$

Ο πρωταρχικός στόχος κάθε επιχείρησης είναι να γίνονται επενδύσεις και να είναι ικανοποιητική η απόδοση των επενδεδυμένων κεφαλαίων. Ως εκ τούτου, η απόδοση των συνολικών κεφαλαίων χρησιμοποιείται ως μέτρο της επιτυχίας μιας επιχείρησης κατά την πραγματοποίηση αυτού του στόχου.

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης μας δείχνει την ικανότητα της διοίκησης να αξιοποιεί τα Συνολικά και Ξένα Κεφάλαια. Στόχος της, είναι να παράγει από αυτά καθαρά κέρδη, ανεξάρτητα του τρόπου κατανομής της αποδοτικότητας της μεταξύ των Ιδίων και Ξένων Κεφαλαίων.

Η απόδοση επενδύσεων, η οποία συνδέει τα καθαρά έσοδα με το σύνολο των κεφαλαίων (σύνολο Ενεργητικού), προσφέρει ένα πρότυπο για την αξιολόγηση της αποτελεσματικής χρήσης του μέσου όρου διαθεσίμων που επενδύονται στο Ενεργητικό μιας επιχείρησης από τη διοίκηση.

Η αύξηση της απόδοσης των επενδύσεων σημαίνει, αυτόματα, μεγαλύτερη απόδοση των ιδίων κεφαλαίων.

4.8.7.2 Δείκτες Κεφαλαιακής Διάρθρωσης και Βιωσιμότητας

Οι αριθμοδείκτες διάρθρωσης περιουσίας και κεφαλαίου χρησιμοποιούνται προκειμένου να εξεταστεί η ικανότητα της επιχείρησης για επιβίωση μακροχρόνια. Ακόμη, εξετάζουν τις διάφορες πηγές κεφαλαίων, τα οφέλη που μπορεί να αποδώσουν, καθώς και τους κινδύνους που ενδέχεται να δημιουργήσουν.

Οι αριθμοδείκτες διάρθρωσης περιουσίας και κεφαλαίου είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων και συγκεκριμένα εκείνων που στηρίζονται σε μακροπρόθεσμες επενδύσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες θα πρέπει να αποδίδουν ακόμη και κάτω από αντίξοες συνθήκες, όπως μια οικονομική κρίση.

Οι σημαντικότεροι δείκτες της συγκεκριμένης κατηγορίας, οι οποίοι θα εξεταστούν είναι:

➤ **Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων ή Κεφαλαίων**

$$\text{Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Καθαρά Πάγια}} \times 100$$

Ο Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων μας παρέχει τον τρόπο, με τον οποίο χρηματοδοτούνται τα πάγια μίας επιχείρησης.

Μέσα από μία διαχρονική παρακολούθηση του αριθμοδείκτη μπορεί ο οικονομικός αναλυτής να αντιληφθεί την πολιτική που ακολουθεί η οικονομική μονάδα ως προς τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων στοιχείων της.

Η διαχρονική μεταβολή του αριθμοδείκτη οφείλεται στους παρακάτω λόγους:

- ✓ Στην πώληση παγίων στοιχείων
- ✓ Στην αγορά παγίων στοιχείων
- ✓ Στην παρακράτηση κερδών με την μορφή αποθεματικών
- ✓ Στην εμφάνιση έκτακτων ζημιών
- ✓ Στην αύξηση κεφαλαίων με την έκδοση νέων τίτλων
- ✓ Στη διανομή μερισμάτων

Επομένως, μία άνοδος του αριθμοδείκτη σημαίνει πως η αύξηση του παγίου κεφαλαίου χρηματοδοτείται κατά μεγαλύτερο ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια. Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή η μείωση του δείκτη κάλυψης παγίων δείχνει ότι, τα ποσά που διατέθηκαν για την αύξηση του υπενδεδυμένου παγίου κεφαλαίου έχουν αντληθεί, κατά το μεγαλύτερο ποσοστό, από δανεισμό και όχι από τη χρησιμοποίηση ιδίων κεφαλαίων.

➤ **Αριθμοδείκτης Κεφαλαιακή Διάρθρωσης**

$$\text{Αριθμοδείκτης Κεφαλαιακής Διάρθρωσης} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}} \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης κεφαλαιακής διάρθρωσης μας δείχνει το ποσοστό του συνόλου των παγίων στοιχείων της οικονομικής μονάδας, το οποίο έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της.

Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι τόσο σημαντικός, όσο και ο δείκτης γενικής ρευστότητας, διότι ο μεν δείκτης γενικής ρευστότητας δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ο δε δείκτης κεφαλαιακής διάρθρωσης δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Γενικότερα, όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του αριθμοδείκτη τόσο μικρότερη είναι η πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας για την εξόφληση των υποχρεώσεων της οικονομικής μονάδας.

Από την άλλη, η χαμηλή τιμή του αριθμοδείκτη αποτελεί ένδειξη μιας πιο επικίνδυνης κατάστασης, αφού ενδέχεται να προκύψουν μεγάλες ζημιές στην οικονομική μονάδα και των οποίων το βάρος για την κάλυψή τους θα φέρουν τα ίδια κεφάλαια.

➤ Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων

$$\text{Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμετάλλευσης προ φόρων και τόκων}}{\text{Σύνολο Τόκων}}$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός φανερώνει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών μιας επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα κεφάλαια. Αποτελεί δηλαδή ένα μέτρο της δανειακής της κατάστασης σε σχέση με τη δυναμικότητά της να επιτυγχάνει κέρδη, καθώς εμφανίζει την ικανότητα να εξοφλεί τους τόκους των ξένων κεφαλαίων από τα κέρδη της.

Γενικότερα, όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο μεγαλύτερη είναι και η ικανότητα της οικονομικής μονάδας να εξοφλεί τους τόκους της και κατά συνέπεια ο κίνδυνος για τους πιστωτές της είναι μικρότερος.

Ουσιαστικά, αντικατοπτρίζει τη στάση της οικονομικής μονάδας έναντι του αναλαμβανόμενου επιχειρηματικού κινδύνου. Όσο μικρότερος είναι, τόσο

μεγαλύτερος είναι ο δανεισμός της επιχείρησης και τόσο μεγαλύτερη η πιθανότητα αποτυχίας της.

➤ **Αριθμοδείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης**

$$\text{Αριθμοδείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Ξένα Κεφάλαια}} \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης χρησιμοποιείται προκειμένου ο οικονομικός αναλυτής να μπορέσει να διαπιστώσει, εάν υπάρχει υπερδανεισμός σε μία οικονομική μονάδα.

Εκφράζει τη σχέση μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των δανειακών κεφαλαίων και δείχνει την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της.

Όταν ο δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας φανερώνει ότι, οι φορείς της επιχείρησης συμμετέχουν σε αυτή με περισσότερα κεφάλαια απ' ότι οι πιστωτές της.

Συνεπώς, όσο μεγαλύτερη είναι αυτή η σχέση τόσο μεγαλύτερη ασφάλεια απολαμβάνουν οι πιστωτές της. Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή όταν ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας, υπάρχει περιορισμένη εξασφάλιση των πιστωτών της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ

5.1 Ανασκόπηση του κλάδου

Ο ρόλος της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων είναι θεμελιώδης για την ελληνική μεταποιητική βιομηχανία και ευρύτερα για την ελληνική οικονομία. Η ελληνική βιομηχανία Τροφίμων αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς του δευτερογενή τομέα της εγχώριας οικονομίας και μία από τις κινητήριες δυνάμεις της ελληνικής μεταποίησης, με τις εξελίξεις γύρω από αυτή να επηρεάζουν σημαντικά και το σύνολο της ελληνικής παραγωγής.

Η ελληνική βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών είναι μια δυναμική, ανταγωνιστική και εξωστρεφής βιομηχανία, με σημαντικές επενδύσεις και επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, τα Βαλκάνια και σε όλη την Ευρώπη. Η βιομηχανία τροφίμων διατηρεί όλα αυτά τα χρόνια, ακόμη και στην παρατεταμένη περίοδο ύφεσης για την ελληνική οικονομία το θεμελιώδη ρόλο της, έχοντας αποδείξει ότι διαθέτει τις προϋποθέσεις για να παραμείνει βασικός μοχλός ανάπτυξης.

Τα σημαντικότερα θέματα όσον αφορά το ρόλο της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών σχετίζονται:

- ✓ Με την κατεύθυνση της εξωστρέφειας, της ελληνικής ποιότητας του προϊόντος, του ελληνικού brandname.
- ✓ Με την οργανωμένη προώθηση των ελληνικών τροφίμων.

Ο αποτελεσματικότερος συντονισμός και η στενότερη συνεργασία των εκπροσώπων του κλάδου μπορούν να συμβάλουν:

- ✓ Στη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της προσπάθειας προβολής των ελληνικών προϊόντων.
- ✓ Στη διασφάλιση επιλογής της σωστής στρατηγικής.
- ✓ Στη σταθερότητα υλοποίησης του μακροχρόνιου σχεδιασμού της.

Η δημιουργία προστιθέμενης αξίας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας του κλάδου συμβάλει σε μεγάλο βαθμό και στην προβολή του ελληνικού προϊόντος, μέσα από τα κατάλληλα σχεδιασμένα δίκτυα διανομής, στην ποιότητα, τη διαφοροποίηση και στην ενίσχυση του προτύπου της ελληνικής / μεσογειακής κουζίνας.

Η σχέση της μεταποίησης τροφίμων με τον πρωτογενή τομέα της αγροτικής παραγωγής, αλλά και με τον τριτογενή τομέα υπηρεσιών, όπως εστιατόρια, ξενοδοχεία και εν γένει τον τουρισμό, σε συνδυασμό με τις συνέργειες που αναπτύσσονται στο χώρο των τροφίμων, αποτελούν βασικό μέσο για την ανάδειξη των ελληνικών προϊόντων, προσθέτοντας σε αυτά αξία και εξαγωγική δυναμική.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων συμβάλει στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, των προσόντων που ενσωματώνει, των γνώσεων, της εμπειρίας, των δεξιοτήτων, του αντικείμενου και του βαθμού εξειδίκευσης. Η δυναμική του ανθρώπινου κεφαλαίου και η εξειδίκευση της απασχόλησης περιλαμβάνει μία ευρύτατη γκάμα ειδικοτήτων και αντικειμένων στον τομέα της μεταποίησης και όχι μόνο.

Οι νέες τεχνολογίες, η καινοτομική δραστηριότητα καθώς και τα προϊόντα έρευνας και ανάπτυξης οδηγούν καθοριστικά τις εξελίξεις σε όλα τα στάδια παραγωγής και διάθεσης στο χώρο των τροφίμων, ενώ η ταχύτατη μεταβολή τους καθιστά αναγκαία την ταχεία προσαρμογή, την εγρήγορση και την ευελιξία του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να είναι ικανό να ανταποκριθεί άμεσα, έγκαιρα και αποτελεσματικά στις μεταβολές αυτές και τις νέες απαιτήσεις στο πλαίσιο του διεθνούς ανταγωνισμού (IOBE, 2016).

5.2 Ταξινόμηση της Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια σημαντική ανάπτυξη του κλάδου των τροφίμων και ποτών στην ελληνική οικονομία. Όλο και περισσότερες επιχειρήσεις χρόνο με το χρόνο εισέρχονται στον κλάδο. Πρόκειται για έναν κλάδο που έχει μεγάλο ανταγωνισμό λόγω των επικερδών αποτελεσμάτων που έχουν οι μεγάλες επιχειρήσεις. Οι σημαντικότερες επιχειρήσεις του κλάδου είναι αυτές που έχουν συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 200 εκατομμυρίων ετησίως.

Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) με την σειρά της, στην προσπάθεια της να παράσχει μια πλήρη και σαφή εικόνα για τα στοιχεία τα οποία παραθέτει και σχετίζονται με τη βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών χρησιμοποιεί τα διεθνή συστήματα ταξινόμησης με βάση τα οποία προκύπτει και ο διαχωρισμός της βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών στους διάφορους κλάδους. Ακολουθώντας λοιπόν αυτά τα συστήματα, μέχρι το 1992 η ΕΣΥΕ ταξινομούσε τους κλάδους της

βιομηχανίας σύμφωνα με το τυποποιημένο διεθνές σύστημα ταξινόμησης (Standard Industrial Organization, SIC), ενώ για τα έτη από το 1993 και μετά χρησιμοποιεί το ενιαίο σύστημα ταξινόμησης (NACE), το οποίο καθιερώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και στα δύο συστήματα τα οποία προαναφέρθηκαν, οι κλάδοι αναφέρονται με τον αντίστοιχο κωδικό τους. Υπάρχουν κάποιες διαφορές ανάμεσα τους, όμως οι γενικές αρχές ταξινόμησης παραμένουν οι ίδιες. Γίνεται προσπάθεια να ταξινομηθούν επιχειρήσεις που παράγουν όμοια ή υποκατάστατα προϊόντα και ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Συνεπώς με βάση το ενιαίο σύστημα ταξινόμησης NACE η Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών υποδιαιρείται στους παρακάτω εννιά κλάδους:

- Κρέας και προϊόντα κρέατος
- Παρασκευασμένα και διατηρημένα ψάρια και προϊόντα ψαριών
- Παρασκευασμένα και διατηρητέα φρούτα και λαχανικά
- Ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη
- Γαλακτοκομικά προϊόντα
- Προϊόντα μύλων, δημητριακών, άμυλα και αμυλώδη προϊόντα
- Παρασκευασμένες ζωοτροφές
- Αρτοσκευάσματα, σνακ, ζαχαρώδη, ζυμαρικά και άλλα είδη διατροφής
- Ποτά

Όπως προαναφέρθηκε η ταξιθέτηση των κλάδων λαμβάνει χώρα με βάση το κύριο προϊόν που παράγουν οι επιχειρήσεις. Θα πρέπει όμως να αναφερθεί, ότι ο τελικός αριθμός των κλάδων στους οποίους ταξινομούνται οι επιχειρήσεις είναι οχτώ.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός, ότι κάποιοι κλάδοι παρουσιάζουν μικρό αριθμό επιχειρήσεων, μη ικανό να αποτελέσει από μόνο του δείγμα για στατιστική ανάλυση.

Η συγχώνευση αυτή έγινε με τρόπο ανάλογο με προγενέστερες έρευνες (Balasubramania and Kumar, 1990, Kleete 1999, Oustapassidisetal, 1999, Fischerand Schornberg, 2007), με σκοπό καθένας από τους υπόμελετη κλάδους να περιλαμβάνει έναν ικανό για εξέταση αριθμό επιχειρήσεων.

Συγκεκριμένα οι κλάδοι που δεν περιλάμβαναν έναν ικανό για στατιστική ανάλυση αριθμό επιχειρήσεων ήταν ο κλάδος των «Παρασκευασμένων ζωοτροφών» και ο κλάδος των «Παρασκευασμένων ψαριών και προϊόντων ψαριών». Οι κλάδοι αυτοί συγχωνεύτηκαν σε ένα κλάδο με το όνομα «Έτοιμα - Προπαρασκευασμένα είδη διατροφής».

Ως εκ τούτου η τελική μορφή της ταξινόμησης των κλάδων έχει ως εξής:

- κρέας και προϊόντα κρέατος
- Έτοιμα παρασκευασμένα είδη διατροφής
- Παρασκευασμένα και διατηρημένα φρούτα και λαχανικά
- Ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη
- Γαλακτοκομικά προϊόντα
- Προϊόντα μύλων, δημητριακών, άμυλα και αμυλώδη προϊόντα
- Ζαχαρώδη, αρτοσκευάσματα, σνακ, Ζυμαρικά και άλλα είδη διατροφής
- ποτά

5.3 Βασικά Διαρθρωτικά Μεγέθη Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών

Στη συγκεκριμένη ενότητα γίνεται λόγος για την σημασία της Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών σε σχέση με τα κύρια διαρθρωτικά μεγέθη και συγκεκριμένα για:

- Τον αριθμό των επιχειρήσεων
- Τον κύκλο εργασιών
- Την αξία παραγωγής
- Την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία
- Τον αριθμό των εργαζομένων

Η εγχώρια Βιομηχανία Τροφίμων καλύπτει το $\frac{1}{4}$ (25%) του συνόλου των επιχειρήσεων της ελληνικής μεταποίησης, γεγονός που την κατατάσσει πρώτη ανάμεσα στους κλάδους της μεταποίησης, με τα Μεταλλικά προϊόντα 13% και τα είδη ένδυσης 12% (Παράρτημα I: Διάγραμμα 1).

Ακόμη, αποτελεί τον μεγαλύτερο εργοδότη της εγχώριας μεταποίησης, για τον λόγο ότι, απασχολεί πάνω από το $\frac{1}{4}$ (28%) του συνόλου των απασχολούμενων έναντι 9% στα Μεταλλικά Προϊόντα και 6% στα είδη ένδυσης (Παράρτημα I: Διάγραμμα 2).

Η παρουσία του τομέα είναι επίσης θεμελιώδους σημασίας υπό καθαρά οικονομικούς όρους, με την αξία της παραγωγής να αγγίζει το 20%, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία να υπερβαίνει το 26%, ενώ καταλαμβάνει την θέση σε όρους κύκλου εργασιών (σχεδόν 22%, με πρώτα τον οπτάνθρακα και με 33% τα προϊόντα διύλισης).

Όσον αφορά τα ποσοστά μεταβολής στα βασικά διαρθρωτικά μεγέθη της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων το 2015 σε σχέση με το 2014 (Παράρτημα I: Πίνακας 1),

υποδηλώνουν την μείωση στον αριθμό των επιχειρήσεων του κλάδου (-2,1%), σε αντίθεση με το σύνολο της μεταποίησης, όπου σημειώθηκε αύξηση (2,5%).

Αρνητική μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων καταγράφεται και στον κλάδο των Ποτών (-1,8%).

Η ίδια εικόνα παρουσιάζεται και στον κύκλο εργασιών των τριών κλάδων της οικονομίας, με τη μείωση να είναι υψηλότερη στα Ποτά (-5%), αλλά και στη Μεταποίηση συνολικά (-3,1%), ενώ μικρότερη είναι η μείωση του κύκλου εργασιών στα Τρόφιμα (-1,3%).

Αρνητικές τάσεις σημειώνονται επίσης και στην αξία παραγωγής στα Τρόφιμα και στα Ποτά (κατά -1,6% και -4,9% αντίστοιχα), όταν η αξία παραγωγής συνολικά στη Μεταποίηση καταγράφει άνοδο.

Επίσης, σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, οριακή άνοδος σημειώνεται στα Τρόφιμα και στα Ποτά (0,4% και 0,2%, αντίστοιχα), όταν στο σύνολο του μεταποιητικού κλάδου παρατηρείται πτώση της τάξης του 3%.

Μεγαλύτερος είναι κατά 4,1% και ο αριθμός των εργαζομένων στα Τρόφιμα το 2015 σε σχέση με το 2014 (1,2% για τη μεταποίηση), ενώ μείωση καταγράφεται στον κλάδο των Ποτών (-5,6%).

5.4 Ευρωπαϊκή Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών

Η βιομηχανία Τροφίμων αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους τομείς της μεταποιητικής βιομηχανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αναδεικνύεται σταθερά ανάμεσα στους πρώτους κλάδους σε σχέση με τους άλλους σημαντικούς τομείς της ευρωπαϊκής οικονομίας, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, τα χημικά, τα βιομηχανικά μηχανήματα και τα μεταλλικά προϊόντα.

Σε όρους αξίας παραγωγής, και αριθμού εργαζομένων, τα Τρόφιμα κατατάσσονται πρώτα στους ευρωπαϊκούς κλάδους της μεταποίησης και δεύτερα σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, και κύκλο εργασιών, συγκεντρώνοντας αντίστοιχα το 12,5% και το 13,3% του συνόλου της μεταποίησης (Παράρτημα I: Πίνακας 2, Διάγραμμα 3).

Συγκεκριμένα, ο συνολικός κύκλος εργασιών της ευρωπαϊκής βιομηχανίας τροφίμων καλύπτει πάνω από το 13% της ευρωπαϊκής μεταποίησης, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση μετά την Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων (14%), ενώ η

ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του τομέα καλύπτει περίπου το 11%, με την Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού να προηγείται (11,7%).

Η βιομηχανία Τροφίμων παραμένει ο μεγαλύτερος εργοδότης στον τομέα της μεταποίησης, καθώς απασχολεί πάνω από τέσσερα εκατομμύρια εργαζόμενους, δηλαδή περίπου το 14% του συνόλου των εργαζομένων στην ευρωπαϊκή βιομηχανία (ακολουθούμενη από τα Μεταλλικά προϊόντα με 12,2%).

Σε σύγκριση με την ΕΕ-28 κατά μέσο όρο, ο τομέας των τροφίμων στην Ελλάδα έχει μεγαλύτερη συμβολή στον τομέα της μεταποίησης, όσον αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων, τον κύκλο εργασιών, την αξία παραγωγής, την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία και τον αριθμό των απασχολούμενων, παρά το γεγονός ότι είναι ο πρώτος τομέας και στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες, εκτός από τον κύκλο εργασιών, τον αριθμό των επιχειρήσεων και την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία.

Το μεγαλύτερο μερίδιο του ελληνικού κλάδου τροφίμων στην μεταποίηση αντανακλά αφενός την εγχώρια δυναμική του, αφετέρου όμως και την μικρότερη ανάπτυξη άλλων κλάδων του εγχώριου τομέα της μεταποίησης.

Οι σχετικές μεταβολές στην ΕΕ-28 είναι ηπιότερες στα Τρόφιμα, με εξαίρεση την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, ενώ στα Ποτά είναι όλες θετικές, όπως και στο σύνολο της Μεταποίησης, όπου και σημειώνεται άνοδος σε όλα τα βασικά διαρθρωτικά μεγέθη, εκτός του κύκλου εργασιών και του αριθμού των επιχειρήσεων (ΠαράρτημαΙ: Πίνακας 3).

5.5 Εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο των Τροφίμων και των Ποτών

Οι εισηγμένες στο Χ.Α.Α εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο «Τροφίμων και Ποτών» είναι οι κάτωθι:

- ❖ **Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία λευκής κρυσταλλικής ζάχαρης και των υποπροϊόντων της.
- ❖ **Εβροφάρμα Α.Β.Ε.Ε.:** Παραγωγή γάλακτος, γιαουρτιού και παραδοσιακών τυριών.

- ❖ **Κρι-Κρι Α.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία γάλακτος, γιαουρτιού και παγωτού.
- ❖ **Ελγέκα Α.Ε.:** Εισαγωγή από το εξωτερικό τροφίμων ζωικής και μη προέλευσης, αλλαντικών, ζαχαρωδών, ειδών σοκαλατοποιίας, χαρτικών, παιχνιδιών και η αγορά όμοιων προϊόντων ελληνικής παραγωγής ή προέλευσης.
- ❖ **Στέλλιος Κανάκης Α.Β.Ε.Ε.:** Βιομηχανική και Εμπορική εταιρία πρώτων υλών Ζαχαροπλαστικής, αρτοποιίας και παγωτού.
- ❖ **Αρτοβιομηχανία Καραμολέγκος Α.Ε.:** Παραγωγή προϊόντων αρτοποιίας, εμπορία διαφόρων αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων.
- ❖ **Κρήτων Άρτος Α.Ε.Β.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία Αρτοσκευασμάτων.
- ❖ **Μύλοι Κεπένου Α.Β.Ε.Ε.:** Παραγωγή διαφόρων τύπων αλεύρων.
- ❖ **Μύλοι Λούλη Α.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία αλεύρων.
- ❖ **Κυλινδρόμυλοι Κ. Σαραντόπουλος Α.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία αλεύρων.
- ❖ **Υιοι Ε. Χατζηκρανιώτη – Αλευροβιομηχανία Τυρνάβου Α.Ε.:** Παραγωγή διαφόρων τύπων αλεύρων.
- ❖ **Κρέτα Φαρμ Α.Β.Ε.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία αλλαντικών.
- ❖ **Κρέκα Α.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία κρεάτων.

- ❖ **Π.Γ. Νίκας Α.Β.Ε.Ε.:** Αγορά και βιομηχανοποίηση κρέατος και μεταποίηση σε είδη αλλαντοποιίας και συναφών ειδών καθώς και η εμπορία αυτών.
- ❖ **Περσεύς προϊόντα ειδικής διατροφής Α.Β.Ε.Ε.:** Παραγωγή και Εμπορία Ζωοτροφών.
- ❖ **Κτήμα Κώστα Λαζαρίδης Α.Ε.:** Παραγωγή και εμφιάλωση κρασιών, εμπορία εμφιαλωμένων ή μη παντός είδους οινοπνευματώδων ποτών, παραγωγή και εμφιάλωση ξυδιού.
- ❖ **Μπουτάρη Ι. & Υιος Holding Α.Ε.:** Παραγωγή, Αποθήκευση, Εμπορία και διάθεση οίνων, ζύθου και πάσης φύσεως άλλων ποτών και τροφίμων.
- ❖ **Coca-Cola HBCAG:** Παραγωγή, πώληση και διανομή μη αλκοολούχων ποτών.
- ❖ **Νηρευς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.:** Ιχθυοκαλλιέργεια, μεταποίηση νωπών και κατεψυγμένων προϊόντων.
- ❖ **Ιχθυοτροφία Σέλοντα Α.Ε.Γ.Ε.:** Καλλιέργεια γόνου ψαριών. Παραγωγή και εμπορία ψαριών.
- ❖ **Γαλαξίδι θαλάσσιες καλλιέργειες Α.Ε.:** Δημιουργία ιχθυοπαραγωγικών σταθμών, ιχθυοκαλλιεργητικών μονάδων, εμπορία και εξαγωγή ιχθύων και σχετικών προϊόντων. Παροχή τεχνικών συμβουλών και σύνταξη τεχνικοοικονομικών μελετών σε σχετικά θέματα.
- ❖ **Ελληνικές Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.:** Παραγωγή και πάχυνση γόνου ιχθύων και γενικά προϊόντων θάλασσας. Επεξεργασία και συσκευασία των τελικών προϊόντων. Εμπορία και διανομή των προϊόντων της μέσω εξουσιοδοτημένου δικτύου αντιπροσώπων που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.1 Θεωρητικό πλαίσιο έρευνας

Η επιστημονική έρευνα αποτελεί μια συστηματική και καλώς σχεδιασμένη διαδικασία για την επίλυση προβλημάτων με βάση την εμπειρική πραγματικότητα (Καζάζης, 2006) και διέπεται από κάποια συγκεκριμένα γνωρίσματα:

- Στηρίζεται στη συστηματική μελέτη της εμπειρικής πραγματικότητας.
- Ασχολείται με την ανακάλυψη νέων γνώσεων.
- Χρησιμοποιεί για τη συλλογή των απαιτούμενων εμπειρικών δεδομένων ειδικά μέσα.
- Στηρίζεται στην απρόσωπη – αντικειμενική ανάλυση.
- Δίνει έμφαση στην ανακάλυψη γενικών αρχών και στην διατύπωση θεωριών.
- Τα ευρήματα της επιστημονικής έρευνας δεν είναι τελεσίδικη γνώση.
- Απολήγει σε μία γραπτή μελέτη.
- Απαιτεί υπομονή.

Τα είδη της επιστημονικής έρευνας μπορούμε να τα διακρίνουμε ως προς:

- Τον σκοπό: περιγραφική, ερμηνευτική
- Τον αριθμό των εξεταζόμενων ατόμων: δειγματοληπτική, ατομική περίπτωση.
- Το χώρο που διενεργείται η έρευνα: εργαστηριακή, βιβλιογραφική
- Τη δυνατότητα πρακτικής αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων: βασική, εφαρμοσμένη.

6.2 Πηγές Πληροφοριών

Ανάλογα με τον παράγοντα που θα εξεταστεί κάθε φορά η έρευνα είναι δυνατό να ανήκει σε διαφορετικές κατηγορίες (Σταθακόπουλος, 2001):

- ✓ Όταν ο παράγοντας που εξετάζεται σχετίζεται με το επίπεδο των στοιχείων

που συλλέγονται τότε οι έρευνες διακρίνονται σε *πρωτογενείς & δευτερογενείς*.

- ✓ Όταν ο παράγοντας που εξετάζεται σχετίζεται με την επιστημονική τεκμηρίωση της έρευνας τότε οι έρευνες χωρίζονται σε *επιστημονικές/ ποσοτικές και μη επιστημονικές/ποιοτικές*.

6.2.1 Πρωτογενής Έρευνα ή Έρευνα *AdHoc*

Στο συγκεκριμένο είδος της έρευνας ο ερευνητής είναι το άτομο που «δημιουργεί» τις πληροφορίες. Έρχεται σε επαφή με την πηγή της πληροφόρησης, προκειμένου να συγκεντρώσει τις πρωτογενείς πληροφορίες που αυτή είναι διατεθειμένη να του παρέχει.

Η συλλογή πρωτογενών πληροφοριών γίνεται κυρίως με :

- Συνεντεύξεις: Προσωπικές ή Τηλεφωνικές
- Ανάθεση τοπικής έρευνας σε εξειδικευμένη εταιρεία
- Ποιοτική έρευνα με χρήση focus groups
- Διενέργεια field tests

Ενώ ταυτόχρονα αναπτύσσονται επαφές με α) Πιθανούς αντιπροσώπους, β) Πιθανούς αγοραστές και μεταπωλητές και γ) Τελικούς χρήστες.

Η εφαρμογή της Πρωτογενούς έρευνας φέρει κάποια πλεονεκτήματα αλλά και μειονεκτήματα, τα οποία είναι:

Πλεονεκτήματα:

- Είναι προσαρμοσμένη στην εταιρεία και τα προϊόντα
- Παρέχει συγκεκριμένες απαντήσεις στις ερωτήσεις

Μειονεκτήματα:

- Ακριβή
- Χρονοβόρα

6.2.2 Δευτερογενής Έρευνα

Στη Δευτερογενή Έρευνα ο ερευνητής αντλεί πληροφορίες τις οποίες κάποιοι άλλοι έχουν ήδη δημιουργήσει, τις περισσότερες φορές για σκοπούς τελείως διαφορετικούς από τους δικούς του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η συλλογή στοιχείων

από βιβλία, περιοδικά, επίσημα στοιχεία του κράτους όπως της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ), από έρευνες ιδιωτικών οργανισμών κτλ.

Όπως η Πρωτογενής Έρευνα έτσι και η Δευτερογενής έχει πλεονεκτήματα, αλλά και μειονεκτήματα:

Πλεονεκτήματα:

- Λιγότερο ακριβή
- Λιγότερο Χρονοβόρα

Μειονεκτήματα:

- Πληροφορίες πιθανά αναχρονιστικές
- Πολλά δεδομένα
- Ανεπαρκή δεδομένα
- Στατιστικά στοιχεία μη διαθέσιμα

6.2.3 Επιστημονική ή Ποσοτική έρευνα

Η επιστημονική ή ποσοτική έρευνα στηρίζεται στη συλλογή ποσοτικών στοιχείων από μεγάλα δείγματα ενός πληθυσμού – στόχου, συνήθως με τη χρήση ενός δομημένου ερωτηματολογίου. Η ανάλυση των απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο γίνεται με τη χρήση της Στατιστικής. Έχοντας ένα ικανό και αντιπροσωπευτικό δείγμα του συνολικού πληθυσμού μπορούν να εξαχθούν στατιστικά συμπεράσματα, τα οποία να αντικατοπτρίζουν τη συμπεριφορά ολόκληρου του πληθυσμού με επιστημονική ακρίβεια και σχετικά μικρά ποσοστά λάθους.

Η μετατροπή των δεδομένων σε πληροφορίες γίνεται ευκολότερα σε σχέση με την ποιοτική έρευνα. Παρόλα όμως που τα αποτελέσματα που δίνει η Στατιστική είναι ακριβή, αυτό δεν σημαίνει ότι είναι από μόνα τους αξιόπιστα κι ερμηνεύσιμα. Για το αυτό χρειάζεται η ταυτόχρονη κριτική σκέψη του ερευνητή, έτσι ώστε να μπορέσουν τα αριθμητικά δεδομένα να ερμηνευτούν σωστά, σε ένα πιο ποιοτικό και πρακτικό επίπεδο.

Οι μέθοδοι ποσοτικής έρευνας αγοράς διακρίνονται ως προς:

- **Τον τρόπο διεξαγωγής σε:**
 - Προσωπικές συνεντεύξεις(face to face)
 - Τηλεφωνικές συνεντεύξεις
 - Ταχυδρομικές έρευνες (self-completion) είτε με τη μορφή

ομαδικών αποστολών, είτε μεμονωμένα.

- Συνεντεύξεις μέσω internet (self-completion)

➤ **Τη μορφή του ερωτηματολογίου σε:**

- Έντυπο Ερωτηματολογίου, το οποίο καταρτίζεται από τον ερευνητή
- Προσωπικές συνεντεύξεις με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (C.A.P.I. – Computer Aided Personal Interviewing), στον οποίο υπάρχει εγκατεστημένο λογισμικό με προκαθορισμένη φόρμα ερωτήσεων-απαντήσεων.
- Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (C.A.T.I. – Computer Aided telephone Interviewing) όπου οι ερωτώμενοι καλούνται να απαντήσουν τηλεφωνικά προκαθορισμένες ερωτήσεις τις οποίες διαβάζει ο ερευνητής.

6.2.4 Μη Επιστημονική ή Ποιοτική έρευνα

Υπάρχουν και μέθοδοι έρευνας που είναι εξίσου χρήσιμες, όμως δε θεωρούνται επιστημονικά τεκμηριωμένες. Μια τέτοια μέθοδος είναι η ποιοτική έρευνα, η οποία χρησιμοποιεί ερευνητικές μεθόδους με τη μορφή συζήτησης και διεξάγεται από εξειδικευμένους επιστήμονες και ψυχολόγους.

Στοχεύει στην κατανόηση των αιτιών ενός προβλήματος, την εκμείευση ενός τρόπου σκέψης και των βαθύτερων κινήτρων για μια συγκεκριμένη συμπεριφορά των ερωτηθέντων. Τα αποτελέσματα αυτού του είδους των ερευνών μπορούν εύκολα να αμφισβητηθούν λόγω της μη επιστημονικής τεκμηρίωσής τους. Για το λόγο αυτό, συνοδεύονται συχνά με μια αντίστοιχη ποσοτική έρευνα προς επαλήθευση.

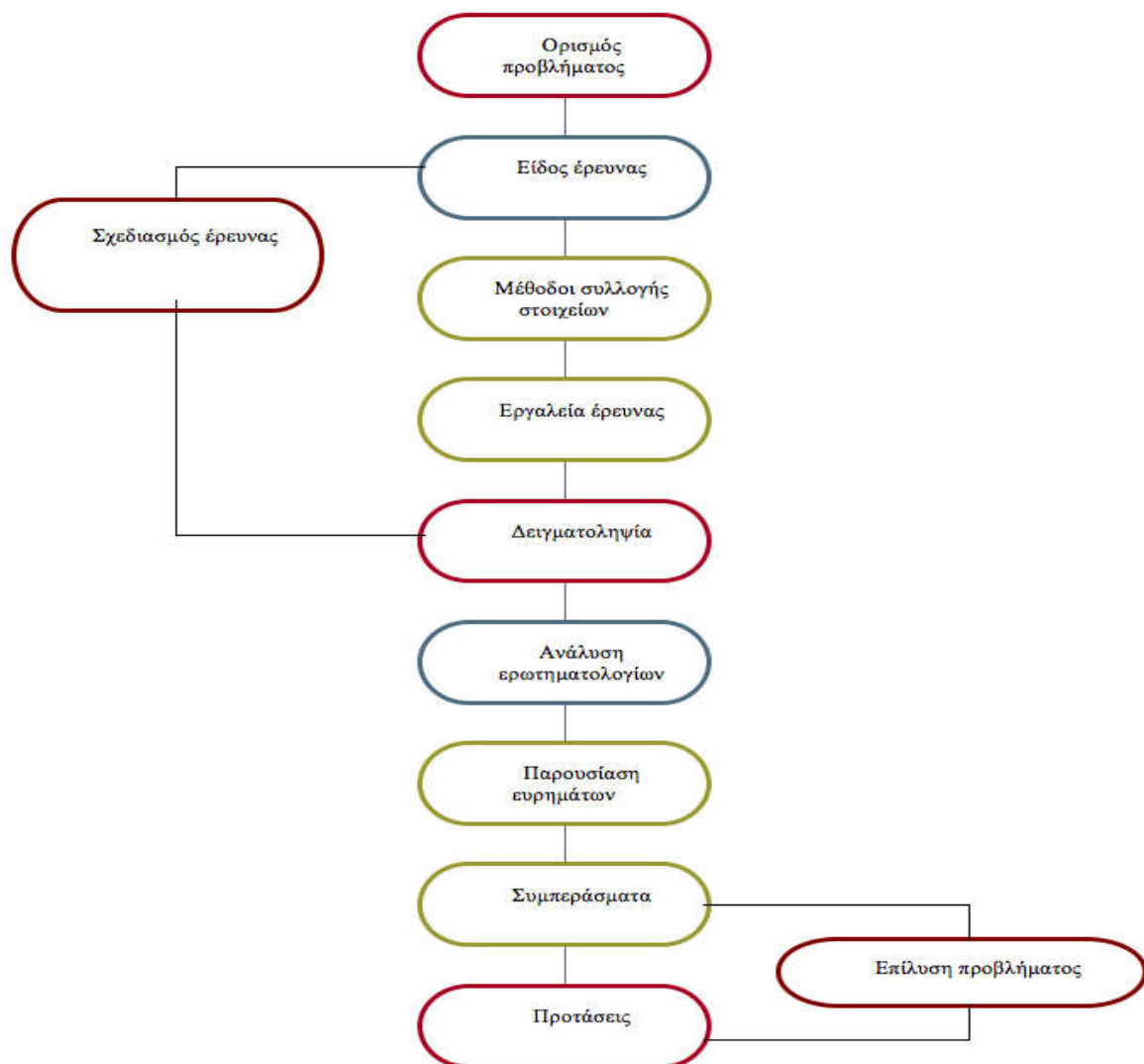
Οι Μέθοδοι ποιοτικής έρευνας αγοράς είναι οι εξής:

- Ομάδες Συζήτησης (focus groups) προκαθορισμένου θέματος.
- Σε βάθος ατομικές συνεντεύξεις, οι οποίες εμβαθύνουν σε συγκεκριμένα θέματα.
- Παρατήρηση (on-the-spot observation), με σκοπό την επισήμανση συγκεκριμένων σημείων.
- Εκτεταμένες Δημιουργικές Ομάδες (extended workshops) που αναλύονται θέματα γενικού ενδιαφέροντος.

- Ομάδες ειδικά σχεδιασμένες, έτσι ώστε να προωθούν την αντιπαράθεση (conflict groups).
- Σύνθετες μεθοδολογίες με ή χωρίς τη χρήση υπολογιστή κατά τη διάρκεια των ομάδων/συνεντεύξεων (uail-quant).

6.3 Η Διαδικασία της έρευνας

Η Διαδικασία της έρευνας περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια (Σταθακόπουλος, 2005):

Γράφημα 6.1: Διαδικασία Έρευνας

6.4 Μεθοδολογία έρευνας Διπλωματικής Εργασίας

Στη μελέτη της έρευνας εξετάζεται ο λογιστικός χειρισμός των ενσώματων ακινητοποιήσεων με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ως παράγοντας Βελτίωσης της αποδοτικότητας και της Βιωσιμότητας μιας εταιρίας. Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από το σύνολο των εισηγμένων εταιριών στο Χρηματιστήριο Αθηνών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των Τροφίμων & Ποτών. Οι εν λόγω εταιρίες είναι είκοσι δύο και παρουσιάστηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Η έρευνα της συγκεκριμένης εργασίας έχει βασισθεί τόσο σε πρωτογενή, όσο και σε δευτερογενή στοιχεία προκειμένου να θεωρηθεί ικανοποιητική και αξιόπιστη.

6.4.1 Πρωτογενή Στοιχεία

Η χρησιμοποίηση του ερωτηματολογίου ως ερευνητικό εργαλείο σχεδιάστηκε για να εξυπηρετήσει τους σκοπούς της έρευνας της συγκεκριμένης μελέτης.

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε μέσω της φόρμας της google και αποτελείται από είκοσι δύο (22) ερωτήσεις. Οι δέκα εννέα ερωτήσεις είναι κλειστού τύπου (Καζάζης, 2006), οι οποίες συνοδεύονται από πιθανές εναλλακτικές απαντήσεις, ενώ στο τέλος του ερωτηματολογίου υπάρχουν τρεις ερωτήσεις ανοιχτού τύπου.

Ένα μέρος των ερωτήσεων κλειστού τύπου σχεδιάστηκε με την κλίμακα Likert. Η κλίμακα Likert είναι μία πολύ-μεταβλητή κλίμακα μέτρησης, με την οποία μετράται η στάση (attitude) των ατόμων πάνω σε ένα θέμα και αποτελείται από μια σειρά προτάσεων, οι οποίες μετράνε τη γνώμη του ατόμου πάνω σε κάποιο ζήτημα. Η χρήση της κλίμακας Likert συμβάλλει καθοριστικά στην επίτευξη αξιοπιστίας (reliability) και εγκυρότητας (validity) των απαντήσεων των ατόμων. Συγκεκριμένα, η λειτουργία της κλίμακας αυτής είναι να δηλώνεται από τον ερωτηθέντα ο βαθμός συμφωνίας ή διαφωνίας του μέσα από μια σειρά κλιμακωτών προτάσεων. Στο ερωτηματολόγιο μας η παράθεση των προτάσεων με την κλίμακα Likert είναι η εξής:

- Συμφωνώ Απόλυτα
- Συμφωνώ
- Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ

- Διαφωνώ
- Διαφωνώ Απόλυτα
- Δε γνωρίζω

Όσον αφορά την δομή των ερωτήσεων, οι πρώτες ερωτήσεις (1-5) αφορούν δημογραφικά και προσωπικά στοιχεία. Η δεύτερη ομάδα ερωτήσεων (6-19) ερευνά τη σχέση ποιότητας και εφαρμογής των ΔΠΧΠ με έμφαση στο ΔΛΠ 16 και τυχόν οφέλη που απορρέουν από αυτή, ενώ η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει γενικές ερωτήσεις, που σχετίζονται με τα ΔΠΧΠ ως παράγοντας αποδοτικότητας και βιωσιμότητας για την εταιρία, τη στρατηγική που ακολουθεί η κάθε οικονομική μονάδα για τη μείωση τυχόν επιπλέον χρόνου και κόστους από την εφαρμογή τους καθώς και τα οφέλη από τη χρήση του ΔΛΠ 16.

Οι ερωτήσεις ανοιχτού τύπου δίνουν την ευκαιρία στους συμμετέχοντες στην έρευνα να εκφράσουν με πιο ελεύθερη μορφή τη γνώμη τους.

Η μέθοδος που ακολουθήθηκε για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι η ηλεκτρονική αποστολή των ερωτηματολογίων και η επεξεργασία των στοιχείων έγινε χρησιμοποιώντας το λογισμικό SPSS και το Microsoft Office Excel 2007.

6.4.2 Δευτερογενή Στοιχεία

Η συλλογή των ετήσιων δελτίων έγινε μέσα από την ηλεκτρονική σελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στην οποία κάθε εισηγμένη εταιρία υποχρεούται, πειθαρχώντας στο πλαίσιο που διαμορφώνει η εταιρική διακυβέρνηση να δημοσιεύει τις ετήσιες οικονομικές της καταστάσεις.

Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας έγινε μελέτη και ανάλυση όχι μόνο των στοιχείων που δημοσιεύονται στις επίσημες οικονομικές καταστάσεις των εταιριών, αλλά και των στοιχείων που εμπεριέχονται στα ετήσια δελτία αυτών.

Η αξιολόγηση των στοιχείων έγινε για τρία έτη (2014, 2015, 2016) με χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών αποδοτικότητας, Κεφαλαιακής διάρθρωσής & Βιωσιμότητας.

Σκοπός της πρακτικής αυτής, ήταν αφενός μεν να επαληθευτεί, όπου αυτό ήταν εφικτό, η αξιοπιστία των δημοσιευμένων στις οικονομικές καταστάσεις στοιχείων, αλλά και να αντληθεί κάθε είδους σχετική πληροφορία που θα οδηγούσε στην πληρέστερη κατανόηση αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΡΥΜΑΤΩΝ

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο οι εταιρίες στις οποίες πραγματοποιήθηκε η έρευνά μας, εντάσσονται στον κλάδο Τροφίμων και Ποτών και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Από τις είκοσι δύο (22) εταιρίες του κλάδου, οι οποίες έλαβαν τα ερωτηματολόγια, ανταποκρίθηκαν οι 19, δηλαδή ποσοστό 86%. Στάλθηκαν 128 ερωτηματολόγια και απαντήθηκαν τα 110. Συνεπώς, το δείγμα κρίνεται ικανό, προκειμένου να μπορέσουμε να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα.

7.1 Σχολιασμός και Ανάλυση ευρημάτων Πρωτογενούς Έρευνας

1. Θέση στην Εταιρία

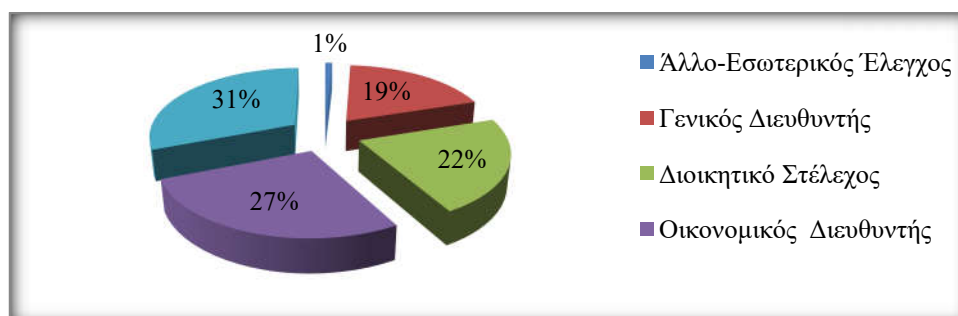
Πίνακας 7.1

Διοικητικά στελέχη και προσωπικό Εισηγμένων Εταιριών του Κλάδου Τροφίμων - ποτών

	Συχνότητα	%
Άλλο-Εσωτερικός Έλεγχος	1	1%
Γενικός Διευθυντής	21	19%
Διοικητικό Στέλεχος	24	22%
Οικονομικός Διευθυντής	30	27%
Προϊστάμενος Λογιστηρίου	34	31%
	110	100%

Διάγραμμα 7.1

Διοικητικά στελέχη και προσωπικό Εισηγμένων Εταιριών του Κλάδου Τροφίμων – ποτών

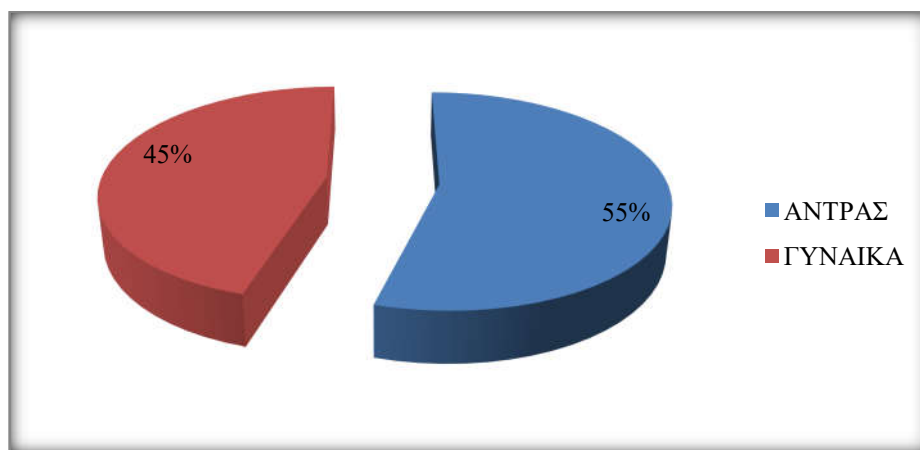

2. Φύλο

Πίνακας 7.2
Ποσοστά ανδρών/γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα

	Συχνότητα	%
ΑΝΤΡΑΣ	60	55%
ΓΥΝΑΙΚΑ	50	45%
	110	100%

Διάγραμμα 7.2
Ποσοστά ανδρών/γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα

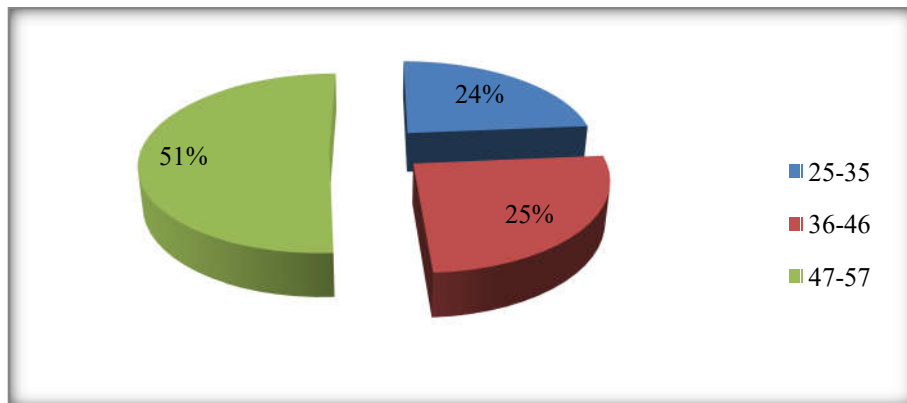

3. Ηλικιακή Ομάδα

Πίνακας 7.3
Ποσοστά Ηλικιακής Ομάδας συμμετεχόντων στην έρευνα

	Συχνότητα	%
25-35	26	24%
36-46	28	25%
47-57	56	51%
	110	100%

Διάγραμμα 7.3
Ποσοστά Ηλικιακής Ομάδας συμμετεχόντων στην έρευνα

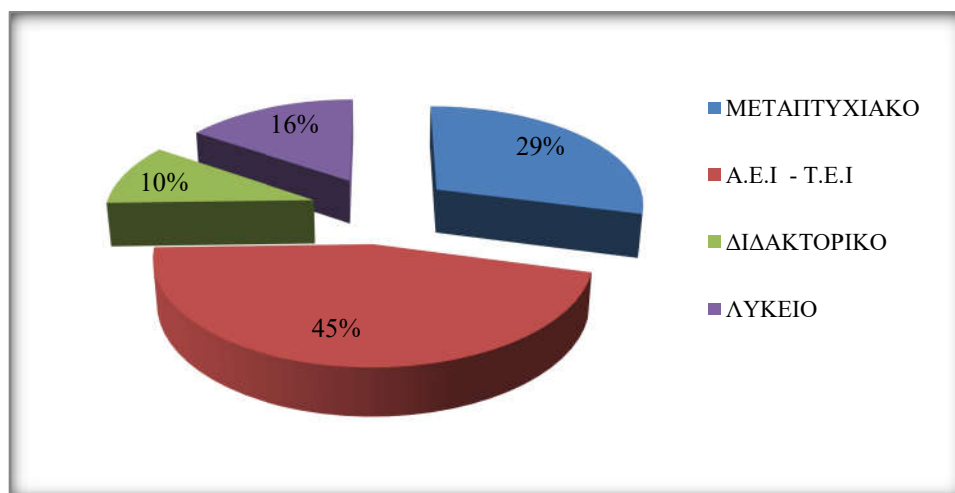

4. Εκπαιδευτικό Επίπεδο

Πίνακας 7.4
Εκπαιδευτικό Επίπεδο συμμετεχόντων στην έρευνα

	Συχνότητα	%
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	32	29%
Α.Ε.Ι - Τ.Ε.Ι	50	45%
ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	11	10%
ΛΥΚΕΙΟ	17	16%
	110	100%

Διάγραμμα 7.4
Εκπαιδευτικό Επίπεδο συμμετεχόντων στην έρευνα

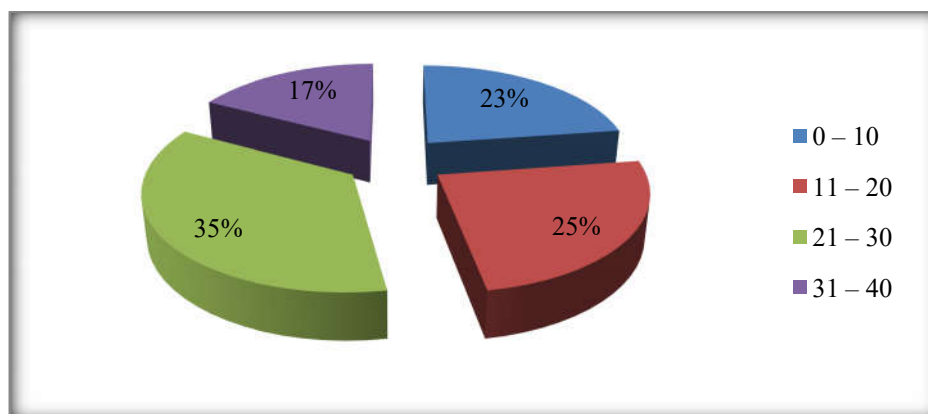

5. Έτη Προϋπηρεσίας Συνολικά

Πίνακας 7.5
Έτη Προϋπηρεσίας των Συμμετεχόντων στην έρευνα

	Συχνότητα	%
0 – 10	25	23%
11 – 20	27	25%
21 – 30	39	35%
31 – 40	19	17%
	110	100%

Διάγραμμα 7.5
Έτη Προϋπηρεσίας των Συμμετεχόντων στην έρευνα

Οι ερωτήσεις 1 έως και 5 του ερωτηματολογίου, αναφέρονται σε δημογραφικά και προσωπικά στοιχεία του προσωπικού που απασχολούνται στις εταιρίες του κλάδου Τροφίμων και Ποτών. Κατά τη συλλογή των απαντήσεων και την επεξεργασία τους σε πίνακες και διαγράμματα παρατηρούμε ότι, στην έρευνα συμμετείχαν κατά κύριο λόγο οι Προϊστάμενοι λογιστηρίου (34%) καθώς και οι Διευθυντές της Οικονομικής Διεύθυνσης (27%).

Η Οικονομική Διεύθυνση των εταιριών είναι στελεχωμένη τόσο από άνδρες (55%) όσο και από γυναίκες (45%).

Όσον αφορά το Εκπαιδευτικό επίπεδο, οι Διοικήσεις των εταιριών του κλάδου επιλέγουν απόφοιτους Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ (45%). Κάποιες από τις εταιρίες για την αποτελεσματικότερη λειτουργία και τη καλύτερη απόδοση του Οικονομικού Τμήματος έχουν προβεί σε προσλήψεις προσωπικού, οι οποίοι είναι

κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος (29%) καθώς και Διδακτορικού σε μικρό όμως ποσοστό (10%).

Δεν θα πρέπει να παραληφθεί, ότι στις συγκεκριμένες εταιρίες απασχολούνται και απόφοιτοι Λυκείου (16%), το ποσοστό των οποίων τείνει να μειώνεται με το πέρασμα των χρόνων.

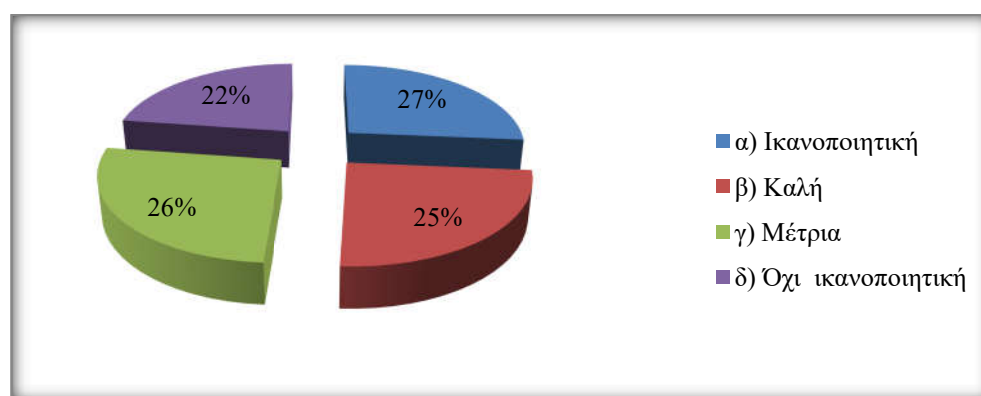
Επίσης, ένα σημαντικό προσόν του απασχολούμενου προσωπικού στον κλάδο είναι η Προϋπηρεσία του. Κατά κύριο λόγο το 35% έχει προϋπηρεσία 21-30 χρόνια και ακολουθεί το προσωπικό με 11-20 (25%), 0-10 (23%) και 31-40 (17%).

6. Πως θα αξιολογούσατε την κερδοφορία της εταιρείας ως σήμερα;

Πίνακας 7.6
Η κερδοφόρος δυναμικότητα των Εισηγμένων εταιριών του Κλάδου
Τροφίμων - ποτών

	Συχνότητα	%
α) Ικανοποιητική	30	27%
β) Καλή	26	25%
γ) Μέτρια	29	26%
δ) Όχι ικανοποιητική	25	22%
	110	100%

Διάγραμμα 7.6
Η κερδοφόρος δυναμικότητα των Εισηγμένων εταιριών του Κλάδου
Τροφίμων - ποτών

Αρχικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι, οι πληροφορίες που παρέχουν τα λογιστικά κέρδη και οι ταμειακές ροές από τις Λειτουργικές δραστηριότητες αποτελούν ένα καίριο κομμάτι στη μελέτη επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Αν η γενική εκμετάλλευση της επιχείρησης παράγει ρευστά διαθέσιμα, τότε επιχείρηση μπορεί να

οδηγηθεί με ασφάλεια σε μία πορεία μακροχρόνιας κερδοφορίας μέσα από μία αποτελεσματική διαχείριση των στοιχείων του ενεργητικού.

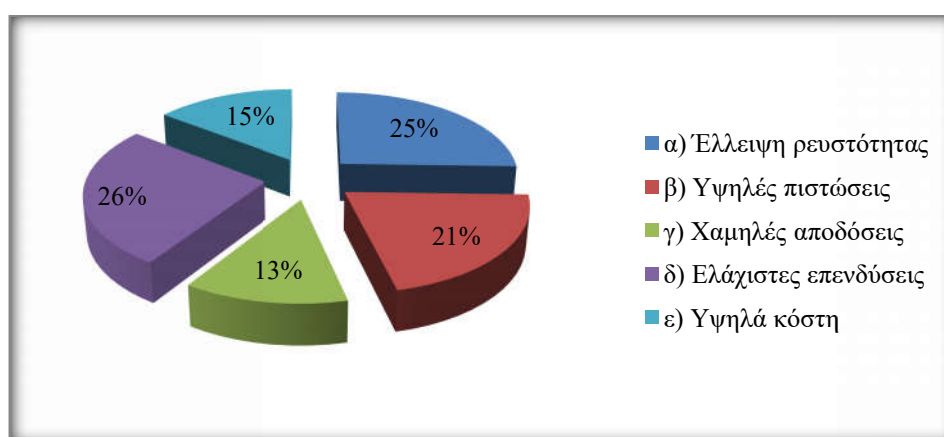
Από το αποτέλεσμα της έρευνας προκύπτει ότι, παρά την οικονομική κρίση που διανύει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, το 78% των εταιριών του κλάδου Τροφίμων και Πότων προσπαθούν να διατηρήσουν την κερδοφορία τους σε μέτρια έως και ικανοποιητικά επίπεδα, ενώ το υπόλοιπο 22% κρίνει ότι δεν είναι ικανοποιητική.

7. Στην παρούσα οικονομική συγκυρία ποιο θεωρείτε ως σημαντικότερο χρηματοοικονομικό πρόβλημα;

Πίνακας 7.7
Σημαντικότερα Χρηματοοικονομικά προβλήματα εταιριών

	Συχνότητα	%
α) Έλλειψη ρευστότητας	28	25%
β) Υψηλές πιστώσεις	23	21%
γ) Χαμηλές αποδόσεις	14	13%
δ) Ελάχιστες επενδύσεις	29	26%
ε) Υψηλά κόστη	16	15%
	110	100%

Διάγραμμα 7.7
Σημαντικότερα Χρηματοοικονομικά προβλήματα εταιριών

Στην παρούσα οικονομική συγκυρία, η έλλειψη ρευστότητας σε ποσοστό 25%, παραμένει ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η αγορά και καλούνται να λύσουν με την σειρά τους οι επιχειρήσεις.

Η περαιτέρω συμπίεση του εργασιακού κόστους, η αύξηση στους φόρους και η έλλειψη επενδύσεων που θα δημιουργούσαν συνθήκες ρευστότητας και νέων θέσεων

εργασίας, επιτείνει το πρόβλημα με απρόβλεπτες συνέπειες στην απόδοση των επιχειρήσεων.

Ένα ακόμη σημαντικό πρόβλημα σε ποσοστό 26% αποτελούν οι ελάχιστες επενδύσεις. Η επενδυτική δραστηριότητα στη χώρα μας βρίσκεται στάσιμη για το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων. Η στασιμότητα αυτή οφείλεται σε ένα βαθμό στο γεγονός ότι, οι επιχειρηματίες και οι επενδυτές δεν θεωρούν ως αναγκαίες τις νέες επενδύσεις, αφού ένα μεγάλο μέρος της παραγωγικής δυναμικότητας παραμένει αναξιοποίητο. Από την άλλη πλευρά, τα προγράμματα ΕΣΠΑ, αφενός μεν φαίνεται ότι αποτελούν ελπίδα ανάκαμψης και νέων επενδύσεων, αφετέρου δε παραμένουν αναξιοποίητα, λόγω κυρίως της μεγάλης γραφειοκρατίας.

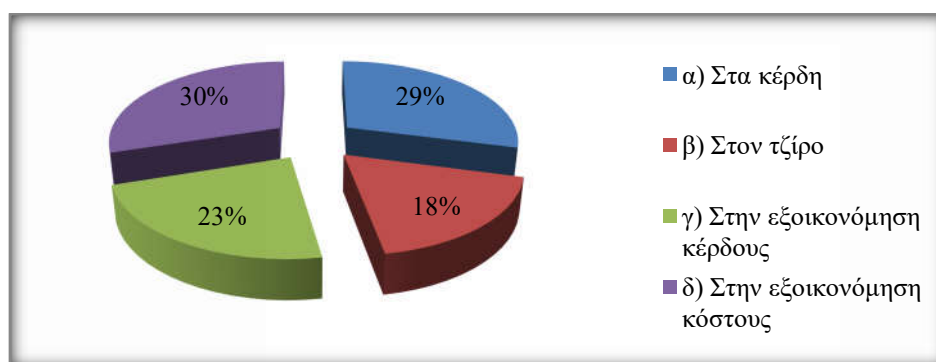
Επιπλέον οι Υψηλές Πιστώσεις (21%), τα υψηλά κόστη (15%) και οι χαμηλές Αποδόσεις (13%), σε συνδυασμό με την έλλειψη ρευστότητας και τις χαμηλές επενδύσεις αποτελούν τροχοπέδη για την ανάπτυξη και καλή λειτουργία των επιχειρήσεων.

8. Η βελτίωση της αποδοτικότητας της επιχείρησής σας, σημαίνει βελτίωση:

Πίνακας 7.8
Τα οφέλη Βελτίωσης της Αποδοτικότητας

	Συχνότητα	%
α) Στα κέρδη	32	29%
β) Στον τζίρο	20	18%
γ) Στην εξοικονόμηση κέρδους	25	23%
δ) Στην εξοικονόμηση κόστους	33	30%
	110	100%

Διάγραμμα 7.8
Τα οφέλη Βελτίωσης της Αποδοτικότητας

Οι επιχειρήσεις στην καθημερινότητα τους αντιμετωπίζουν διαφόρων ειδών προκλήσεις, ιδιαίτερα στην παρούσα περίοδο που καλούνται να δραστηριοποιηθούν σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον με κύριο χαρακτηριστικό την ύφεση.

Όλες οι επιχειρήσεις έχουν περιθώρια βελτίωσης, κυρίως στους τομείς της οργάνωσης, της διαχείρισης και της τεχνολογίας, αρκεί να κατορθώσουν να συντονίσουν κατάλληλα την προσφορά και τη ζήτηση, σε συνεργασία με τους σημαντικούς πελάτες και προμηθευτές και αξιοποιώντας στο μέγιστο το ανθρώπινο δυναμικό και τους συνεργάτες τους.

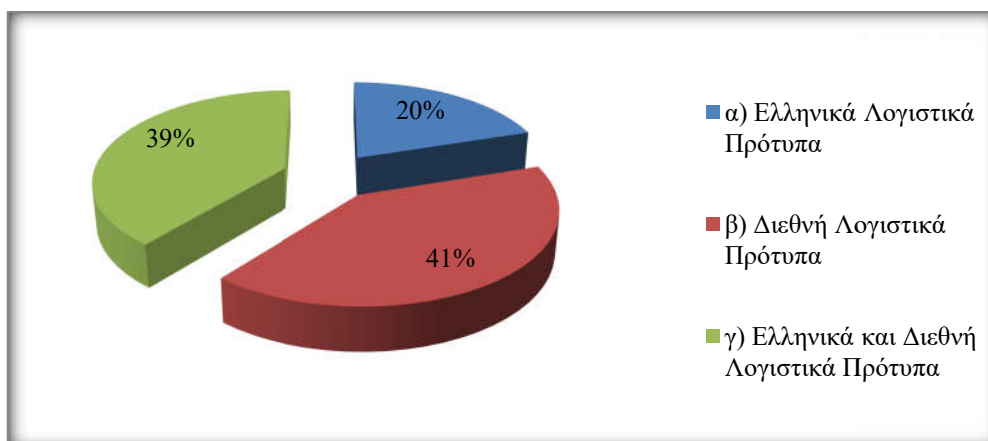
Εστιάζοντας τόσο στον ανθρώπινο παράγοντα, όσο και στις διαδικασίες, τις δομές και την τεχνολογία εξασφαλίζεται η διαχείριση της απόδοσης και τα σημαντικά οφέλη για την εξοικονόμηση κόστους (30%), τη βελτίωση των κερδών (29%), την εξοικονόμηση κέρδους (23%) και τη βελτίωση του τζίρου (18%).

9. Τι είδους λογιστικά πρότυπα χρησιμοποιείται για την σύνταξη των Οικονομικών σας Καταστάσεων;

Πίνακας 7.9
Είδη Λογιστικών Προτύπων για την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων

	Συχνότητα	%
α) Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	22	20%
β) Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	45	41%
γ) Ελληνικά και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	43	39%
	110	100%

Διάγραμμα 7.9
Είδη Λογιστικών Προτύπων για την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων

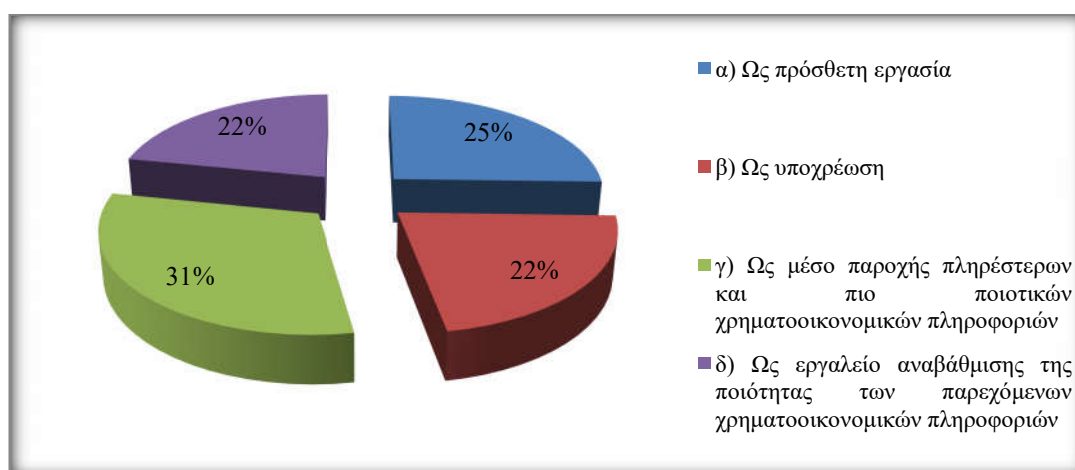
Από την έρευνα που έγινε μέσω ερωτηματολογίων στις εισηγμένες εταιρίες στο Χρηματιστήριο Αθηνών παρατηρούμε ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών, δηλαδή το 41% επιλέγουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα για την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων. Το 39% επιλέγει την παράλληλη χρήση Ελληνικών και ΔΛΠ και μόνο το 20% κάνει χρήση και των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.

10. Πως αντιμετωπίζετε την εισαγωγή των ΔΛΠ;

Πίνακας 7.10
Η αντιμετώπιση της εισαγωγής των ΔΛΠ από τα στελέχη των επιχειρήσεων

	Συχνότητα	%
α) Ως πρόσθετη εργασία	28	25%
β) Ως υποχρέωση	24	22%
γ) Ως μέσο παροχής πληρέστερων και πιο ποιοτικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών	34	31%
δ) Ως εργαλείο αναβάθμισης της ποιότητας των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών πληροφοριών	24	22%
	110	100%

Διάγραμμα 7.10
Η αντιμετώπιση της εισαγωγής των ΔΛΠ από τα στελέχη των επιχειρήσεων

Το μεγαλύτερο ποσοστό της τάξεως του 31% των εισηγμένων εταιριών του κλάδου Τροφίμων & Ποτών αντιμετωπίζει τη χρήση των ΔΛΠ ως μέσο απαραίτητο για την παροχή πληρέστερων και ποιοτικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Το 25% θεωρεί την εφαρμογή τους ως μια πρόσθετη εργασία στο σύνολο των εργασιών του Οικονομικού Τμήματος – Λογιστηρίου.

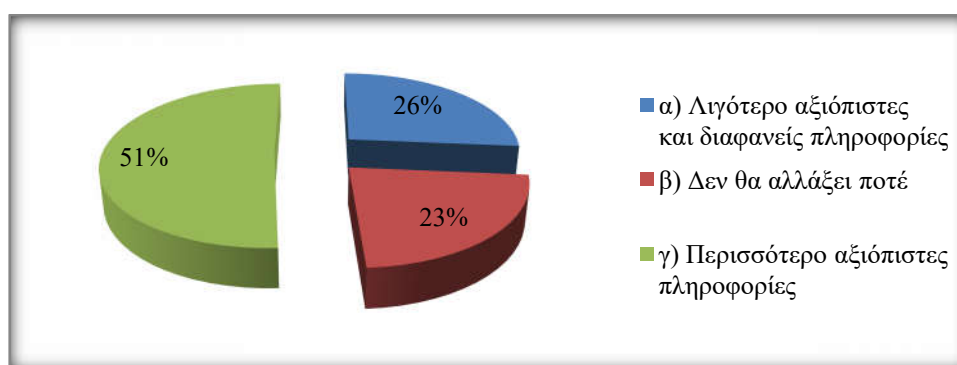
Ενώ το υπόλοιπο 44% διαιρείται σε 2 ίσα μέρη δηλαδή, το 22% των ερωτηθέντων θεωρεί, ότι τα ΔΛΠ είναι μία υποχρέωση και το υπόλοιπο 22% τα χρησιμοποιεί ως απαραίτητο εργαλείο για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

11. Πιστεύετε με την εφαρμογή των ΔΛΠ οι Οικονομικές καταστάσεις θα παρέχουν;

Πίνακας 7.11
Η σημασία των Οικονομικών Καταστάσεων με την εφαρμογή των ΔΛΠ

	Συχνότητα	%
α) Λιγότερο αξιόπιστες και διαφανείς πληροφορίες	29	26%
β) Δεν θα αλλάξει ποτέ	25	23%
γ) Περισσότερο αξιόπιστες πληροφορίες	56	51%
	110	100%

Διάγραμμα 7.11
Η σημασία των Οικονομικών Καταστάσεων με την εφαρμογή των ΔΛΠ

Ένας από τους κύριους λόγους της υποχρεωτικής εισαγωγής των Δ.Π.Χ.Α στις εισηγμένες επιχειρήσεις, αποτέλεσε η ανάγκη για την αποτύπωση των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες θα χαρακτηρίζονται από την ομοιογένεια και την αξιοπιστία των στοιχείων, έναντι της μέχρι τότε εφαρμοζόμενης πρακτικής.

Η συντριπτική πλειοψηφία του 51% των ερωτώμενων οικονομικών στελεχών επιβεβαιώνει, ότι η εφαρμογή των ΔΛΠ θα παρέχει περισσότερο αξιόπιστες

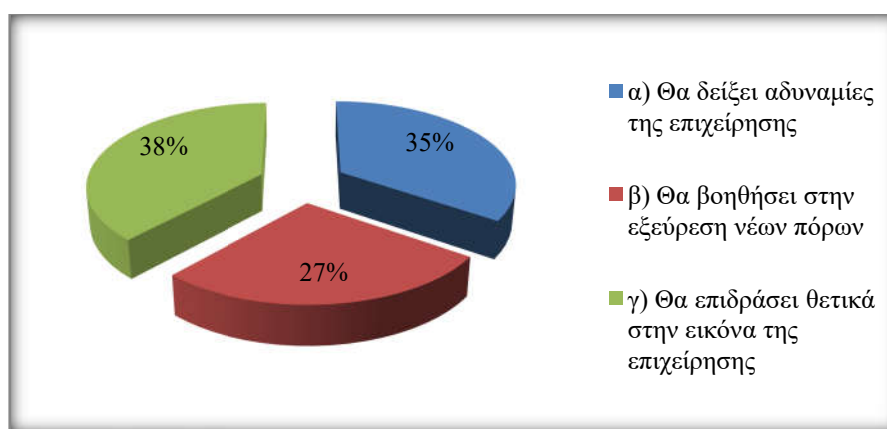
πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις, ενώ το 26% απάντησε ότι με την εφαρμογή των ΔΛΠ οι οικονομικές καταστάσεις θα παρέχουν λιγότερο αξιόπιστες και διαφανείς πληροφορίες και τέλος το υπόλοιπο 23% υποστηρίζει ότι δεν θα επέλθει καμία αλλαγή.

12. Πιστεύετε ότι η εφαρμογή των ΔΛΠ;

Πίνακας 7.12
Αποτελέσματα εφαρμογής των ΔΛΠ

	Συχνότητα	%
α) Θα δείξει αδυναμίες της επιχείρησης	38	35%
β) Θα βοηθήσει στην εξεύρεση νέων πόρων	30	27%
γ) Θα επιδράσει θετικά στην εικόνα της επιχείρησης	42	38%
	110	100%

Διάγραμμα 7.12
Αποτελέσματα εφαρμογής των ΔΛΠ

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν, το 38% υποστηρίζει ότι η εφαρμογή τους θα επιδράσει θετικά στην εικόνα της επιχείρησης. Για το λόγο ότι, παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση για τη λήψη αποφάσεων, αναδεικνύουν κινδύνους καθώς και άλλα σημαντικά θέματα, διευκολύνουν τη διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων και βελτιώνουν την πιστοληπτική τους ικανότητα.

Ακόμη, το 27% των ερωτηθέντων πιστεύει, ότι η χρήση των ΔΛΠ θα βοηθήσει τις Ελληνικές εταιρείες να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση

χρηματοοικονομικών πόρων, τόσο στις κοινοτικές, όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

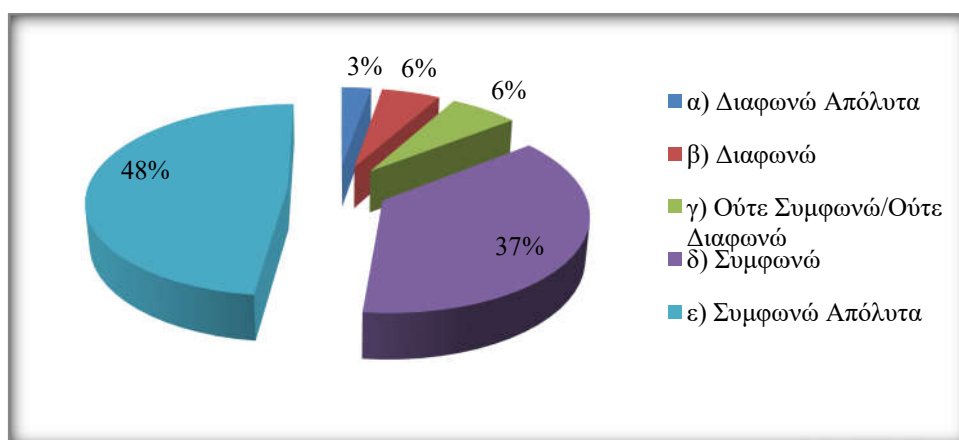
Παρόλο όμως τα θετικά που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή τους, ένα ποσοστό της τάξεως του 35% πιστεύει ότι, θα παρουσιάσει και πολλές αδυναμίες της επιχείρησης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν είναι κατάλληλα προετοιμασμένες για να δεχθούν αλλαγές στη λογιστική διαδικασία που ακολουθούσαν ήδη.

13. Οι οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται με βάση τα ΔΛΠ σε σύγκριση με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα παρουσιάζουν μια πιο ολοκληρωμένη οικονομική εικόνα και διευκολύνουν τους επενδυτές και τους αναλυτές να εξάγουν ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με την οικονομική εικόνα των εταιριών.

Πίνακας 7.13
Αποτελέσματα κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων βάση τα ΔΛΠ και σε σύγκριση με τα ΕΛΠ

	Συχνότητα	%
α) Διαφωνώ Απόλυτα	3	3%
β) Διαφωνώ	6	6%
γ) Ούτε Συμφωνώ/Ούτε Διαφωνώ	7	6%
δ) Συμφωνώ	41	37%
ε) Συμφωνώ Απόλυτα	53	48%
	110	100%

Διάγραμμα 7.13
Αποτελέσματα κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων βάση τα ΔΛΠ και σε σύγκριση με τα ΕΛΠ

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν στην συγκεκριμένη ερώτηση παρατηρούμε ότι, ποσοστό 85% δείχνουν την ξεκάθαρη θετική άποψη των στελεχών, όσον αφορά το γεγονός, ότι οι οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται με βάση τα ΔΛΠ σε σύγκριση με τα ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα παρουσιάζουν μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα. Επιπλέον, διευκολύνουν τόσο τους επενδυτές όσο και τους αναλυτές στο έργο τους, δηλαδή στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων σχετικά με την οικονομική εικόνα των εταιριών.

14. Πιστεύετε ότι η εφαρμογή των ΔΛΠ θα επηρέαζε τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι και οι αναλυτές θα έβλεπαν την απόδοση της εταιρείας σας στο μέλλον;

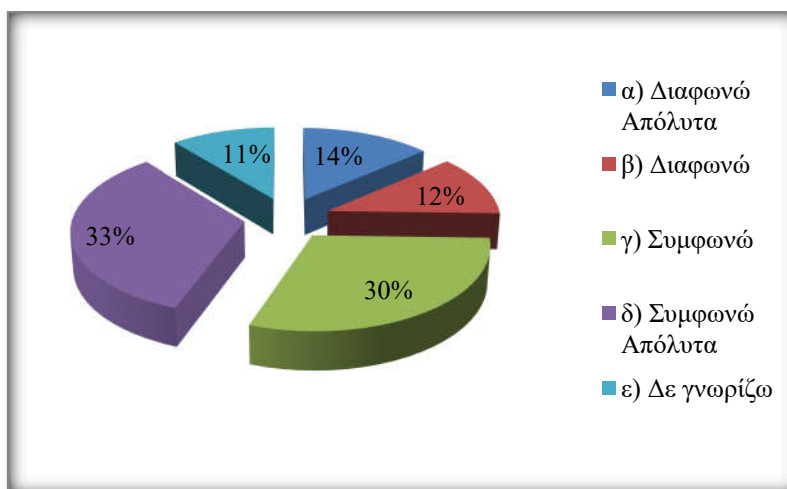
Πίνακας 7.14

Η σημασία των ΔΛΠ σχετικά με την άποψη των μετόχων και αναλυτών για την μελλοντική απόδοση των εταιριών

	Συχνότητα	%
α) Διαφωνώ Απόλυτα	15	14%
β) Διαφωνώ	13	12%
γ) Συμφωνώ	33	30%
δ) Συμφωνώ Απόλυτα	37	33%
ε) Δε γνωρίζω	12	11%
	110	100%

Διάγραμμα 7.14

Η σημασία των ΔΛΠ σχετικά με την άποψη των μετόχων και αναλυτών για την μελλοντική απόδοση των εταιριών

Τα ΔΛΠ επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο τα λογιστικά μεγέθη και οι διάφοροι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι αποτιμώνται και λογίζονται, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο γίνονται αντικείμενο διαχείρισης ελέγχου. Συνεπώς η χρήση των ΔΛΠ προάγει την παροχή αξιόπιστης πληροφόρησης, διευκολύνει τη δημιουργία χρηματοοικονομικής πειθαρχίας, περιορίζει το ενδεχόμενο παραποίησης της χρηματοοικονομικής εικόνας των επιχειρήσεων και ενισχύει την εμπιστοσύνη της αγοράς στο χρηματοοικονομικό και εποπτικό σύστημα. Αντιθέτως ανεπαρκής και ελλιπής πληροφόρηση μπορεί να καταλήξει σε αστάθεια και αβεβαιότητα στην αγορά κεφαλαίων. Η αποτελεσματικότητα της κεφαλαιαγοράς καθώς και η ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ των επιχειρήσεων, αναλυτών και μετόχων, δανειστών και επενδυτικού κοινού βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ποιότητα και το περιεχόμενο των λογιστικών προτύπων.

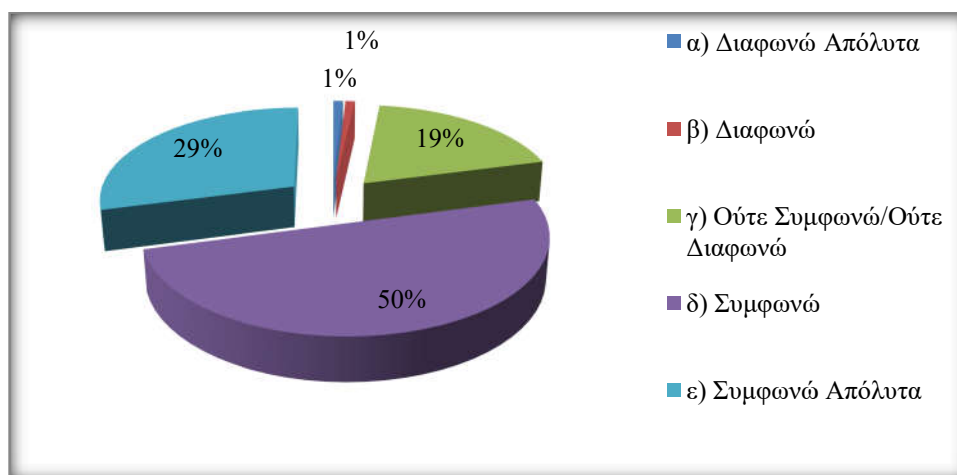
Από τις απαντήσεις που δόθηκαν στην συγκεκριμένη ερώτηση, προκύπτει ότι, το 63% των ερωτηθέντων συμφωνεί με το γεγονός, ότι η εφαρμογή των ΔΛΠ θα επηρέαζε τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι και οι αναλυτές θα έβλεπαν την απόδοση της εταιρίας στο μέλλον. Το 26% διαφωνεί με το συγκεκριμένο ισχυρισμό, ενώ το υπόλοιπο 11% δεν το γνωρίζει.

15. Η εφαρμογή των ΔΛΠ δημιούργησε την ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης της επιχείρησής σας ;

Πίνακας 7.15
Η ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης λόγω εφαρμογής των ΔΛΠ

	Συχνότητα	%
α) Διαφωνώ Απόλυτα	1	1%
β) Διαφωνώ	1	1%
γ) Ούτε Συμφωνώ/Ούτε Διαφωνώ	21	19%
δ) Συμφωνώ	55	50%
ε) Συμφωνώ Απόλυτα	32	29%
	110	100%

Διάγραμμα 7.15
Η ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης λόγω εφαρμογής των ΔΛΠ

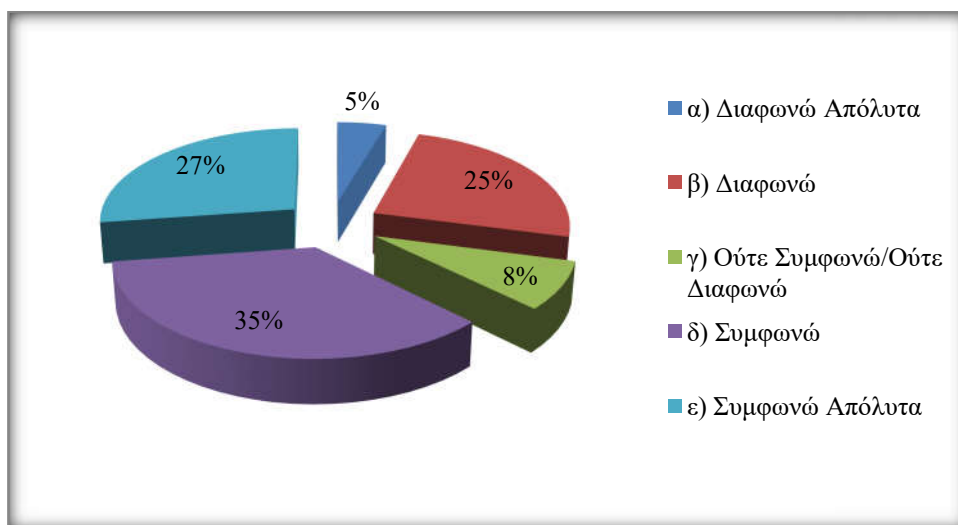
Στη συγκεκριμένη ερώτηση συναντάμε μια πλειοψηφία της τάξεως του 79% να «Συμφωνεί» με το γεγονός ότι, η εφαρμογή των ΔΛΠ δημιούργησε την ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης των εισηγμένων εταιριών του κλάδου Τροφίμων και Ποτών. Αυτό σημαίνει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δεν θεωρεί εύκολη την εφαρμογή των ΔΛΠ. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαίο να γίνουν απαραίτητες αλλαγές προκειμένου το προσωπικό να προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις.

16. Σε περίοδο οικονομικής κρίσης η εταιρία αποδεικνύει ότι καταφέρνει να αντεπεξέλθει και να εξελιχθεί στην αγορά την οποία δραστηριοποιείται:

Πίνακας 7.16
Επιβίωση και εξέλιξη των εταιριών σε περίοδο οικονομικής κρίσης

	Συχνότητα	%
α) Διαφωνώ Απόλυτα	5	5%
β) Διαφωνώ	27	25%
γ) Ούτε Συμφωνώ/Ούτε Διαφωνώ	9	8%
δ) Συμφωνώ	39	35%
ε) Συμφωνώ Απόλυτα	30	27%
	110	100%

Διάγραμμα 7.16
Επιβίωση και εξέλιξη των εταιριών σε περίοδο οικονομικής κρίσης

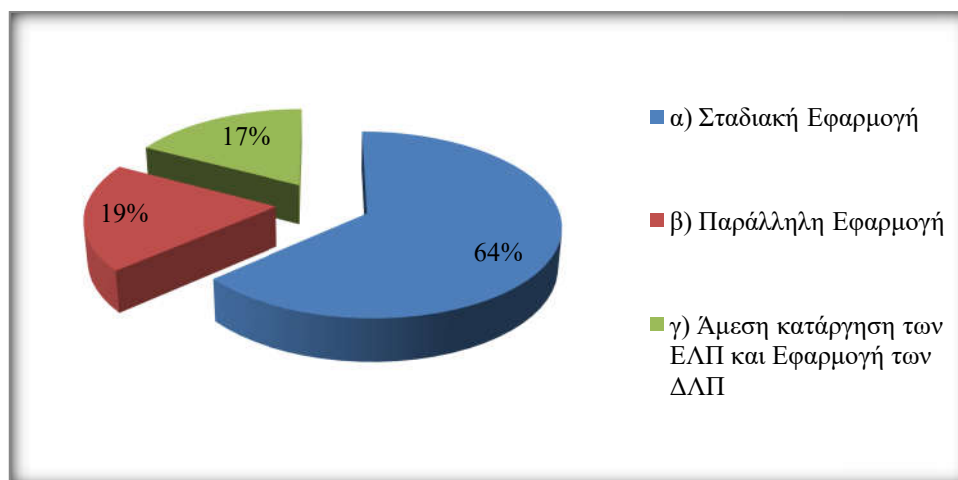
Παρόλο τη δύσκολη οικονομική κατάσταση που διανύει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, οι εισηγμένες επιχειρήσεις στο Χρηματιστήριο Αθηνών του κλάδου Τροφίμων και Ποτών σε ποσοστό 62% καταφέρνουν να ανταπεξέλθουν και να εξελιχθούν στην αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται. Δεν θα πρέπει όμως να παραλειφθεί ότι και σε αυτό τον κλάδο υπάρχει ένα ποσοστό της τάξεως του 38% των επιχειρήσεων, όπου η οικονομική κρίση αποτέλεσε και συνεχίζει να είναι τροχοπέδη για την περαιτέρω ανάπτυξή τους.

17. Ποιος ο τρόπος ομαλής μετάβασης στο ΔΛΠ 16;

Πίνακας 7.17
Τρόποι ομαλής μετάβασης στο ΔΛΠ 16

	Συχνότητα	%
α) Σταδιακή Εφαρμογή	61	64%
β) Παράλληλη Εφαρμογή	21	19%
γ) Άμεση κατάργηση των ΕΛΠ και Εφαρμογή των ΔΛΠ	28	17%
	110	100%

Διάγραμμα 7.17
Τρόποι ομαλής μετάβασης στο ΔΛΠ 16

Από τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης ερώτησης προκύπτει ότι, τα στελέχη των επιχειρήσεων επιλέγουν κατά κύριο λόγο και με ποσοστό 64% τη σταδιακή εφαρμογή των ΔΛΠ. Η υιοθέτηση τους διευκολύνει, χωρίς άλλο τη συγκρισιμότητα της αποδοτικότητας των εισηγμένων επιχειρήσεων σε οποιαδήποτε αγορά.

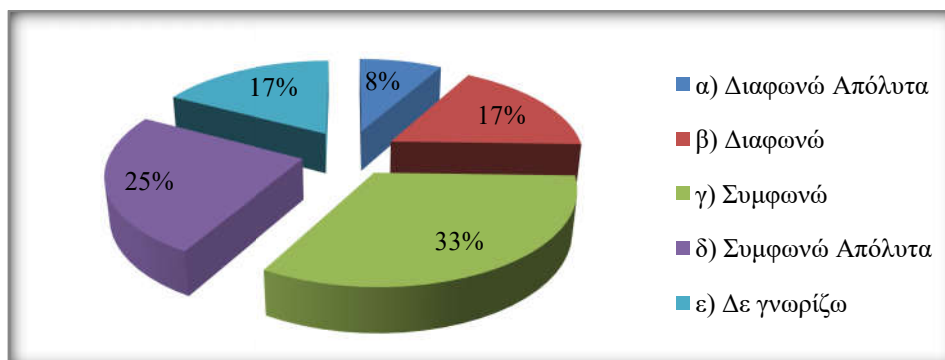
Γι' αυτό, θα πρέπει να γίνει με υπευθυνότητα και συνέπεια για να αποφευχθεί το γεγονός να έχουμε λανθασμένη εικόνα των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων. Η μετάβαση από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα περιλαμβάνει 5 στάδια για τις επιχειρήσεις, για τα οποία έγινε λόγος σε προηγούμενο κεφάλαιο.

18. Πιστεύετε ότι ένα από τα βασικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρείες που θα εφαρμόσουν τα ΔΛΠ είναι ο τρόπος υπολογισμού της εύλογης αξίας στην οποία θα αποτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία;

Πίνακας 7.18
Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρείες

	Συχνότητα	%
α) Διαφωνώ Απόλυτα	9	8%
β) Διαφωνώ	19	17%
γ) Συμφωνώ	36	33%
δ) Συμφωνώ Απόλυτα	27	25%
ε) Δε γνωρίζω	19	17%
	110	100%

Διάγραμμα 7.18
Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρίες

Τα ΔΛΠ αποτελούν ένα εργαλείο οικονομικής ανάλυσης, δίνοντας τη δυνατότητα στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να έχουν μια κοινή, σαφή και αναλυτική, μέσω των σημειώσεων τους, εικόνα των δραστηριοτήτων και των επιδόσεων μιας οικονομικής οντότητας με βάση τις φορολογητέες ταμειακές ροές.

Ένα από βασικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρίες που θα εφαρμόσουν τα ΔΛΠ είναι ο τρόπος υπολογισμού της εύλογης αξίας, στην οποία θα αποτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία. Αυτό προκύπτει και από τις απαντήσεις που λάβαμε για την συγκεκριμένη ερώτηση με το μεγαλύτερο ποσοστό να ανέρχεται στο 58%.

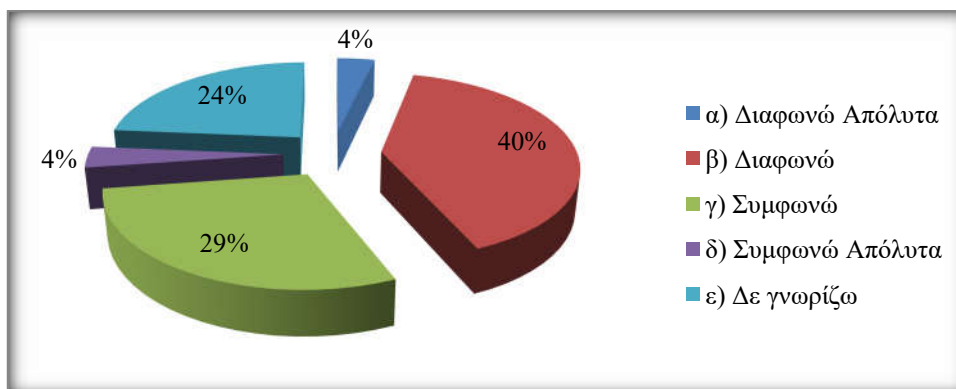
Ακόμη, το 25% των ερωτηθέντων διαφωνεί για το λόγο ότι κάθε επιχείρηση έχει διαφορετικές ανάγκες και το υπόλοιπο 17% δε γνωρίζει τη χρήση και τη λειτουργία των ΔΛΠ.

19. Μία διαφαινόμενη έλλειψη εμπιστοσύνης των επενδυτών προς τα λογιστικά πρότυπα και τις οικονομικές καταστάσεις εταιριών θα επηρεάσει την ελληνική αγορά καθώς και την πρόοδο των χρηματιστηρίων;

Πίνακας 7.19
Η σημασία της έλλειψης εμπιστοσύνης των επενδυτών στην αγορά καθώς και στην πρόοδο των Χρηματιστηρίων

	Συχνότητα	%
α) Διαφωνώ Απόλυτα	4	4%
β) Διαφωνώ	44	40%
γ) Συμφωνώ	32	29%
δ) Συμφωνώ Απόλυτα	4	4%
ε) Δε γνωρίζω	26	24%
	110	100%

Διάγραμμα 7.19
Η σημασία της έλλειψης εμπιστοσύνης των επενδυτών στην αγορά καθώς και στην πρόοδο των Χρηματιστηρίων

Όσον αφορά τις απαντήσεις των ερωτηθέντων ένα μέρος (40%) διαφωνεί με τη διατύπωση, ότι μία διαφαινόμενη έλλειψη εμπιστοσύνης των επενδυτών προς τα λογιστικά πρότυπα και τις οικονομικές καταστάσεις των εταιριών θα επηρεάσει την ελληνική αγορά, καθώς και την πρόοδο των χρηματιστηρίων. Αντίθετα το ποσοστό που συμφωνεί είναι 29%, ενώ το 24% δεν γνωρίζει. Παρατηρούμε ακόμη και σήμερα, ότι ένα μεγάλο μέρος των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η ελληνική χρηματαγορά επηρεάζεται από άλλους εξωγενείς παράγοντες παρά από τα καθαρά χρηματοοικονομικά μεγέθη των επιχειρήσεων και την παρουσίαση αυτών μέσω των οικονομικών καταστάσεων.

20. Είστε μια επιχείρηση με μεγάλο αριθμό παγίων. Τι πιστεύετε ότι θα κερδίσετε αν εφαρμόσετε το ΔΛΠ 16;

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν για την συγκεκριμένη ερώτηση, προκύπτει το γεγονός, ότι η εφαρμογή του ΔΛΠ 16 σε μία επιχείρηση με μεγάλο αριθμό παγίων θα συμβάλλει έτσι ώστε να επιτευχθεί:

- ✓ Πραγματική απεικόνιση της περιουσίας της εταιρείας, ορθολογικές αποσβέσεις, αύξηση της αξίας και της αποτίμησης της εταιρείας.
- ✓ Καλύτερη απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών.
- ✓ Μικρότερη αξία αποσβέσεων και συνεπώς βελτίωση του αποτελέσματος.
- ✓ Αύξηση ιδίων κεφαλαίων καθώς και ορθολογική παρακολούθηση της αξίας και της ζωής των παγίων στοιχείων.

- ✓ Υπεραξία λόγω εύλογης αποτίμησης
- ✓ Αναμένεται να εισρεύσουν στην εταιρία μελλοντικά οφέλη, τα οποία είναι συνδεδεμένα με το ενεργητικό στοιχείο.
- ✓ Το κόστος του ενεργητικού μπορεί να μετρηθεί με αξιόπιστες μεθόδους.

21. Τι στρατηγικές έχετε ακολουθήσει για να αντιμετωπίσετε τυχόν επιπλέον κόστος και χρόνο που απαιτείται για την εφαρμογή των προτύπων στην επιχείρησή σας ;

Με βάση τις απαντήσεις που λάβαμε από το δείγμα μας προκύπτει, ότι οι εισηγμένες εταιρίες του κλάδου Τροφίμων και Ποτών, στην προσπάθειά τους να εφαρμόσουν τα ΔΛΠ ακολούθησαν κάποιες στρατηγικές σύμφωνα με τις ανάγκες τους όπως:

- ✓ Έγινε Προϋπολογισμός κόστους και χρόνου.
- ✓ Σύναψη συνεργασίας με εξωτερικούς συνεργάτες.
- ✓ Δημιουργία μίας ομάδας ατόμων που έχουν αναλάβει αποκλειστικά την ολοκλήρωση της εφαρμογής.
- ✓ Συνεχής εκπαίδευση του υπάρχοντος προσωπικού σχετικά με την εφαρμογή των ΔΛΠ και ταυτόχρονος χειρισμός των ΕΛΠ και ΔΛΠ σε πρωτογενή βάση.
- ✓ Έγκαιρη ενημέρωση για τις συνεχόμενες προσθήκες και αλλαγές που γίνονται στη Νομοθεσία των ΔΛΠ.
- ✓ Καλύτερη και αποτελεσματικότερη οργάνωση της Οικονομικής Διεύθυνσης.
- ✓ Αναβάθμιση υπάρχοντος software.

Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, κάποιες από τις εταιρίες του δείγματος μέχρι και σήμερα, παρόλο που εφαρμόζουν τα ΔΛΠ, δεν έχουν κάνει καμία προσπάθεια για τη μείωση του επιπλέον κόστους που πιθανό να έχει προκύψει από αυτά.

22. Θεωρείτε τελικά ότι η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην εταιρεία στην οποία εργάζεστε αποτελεί παράγοντα βελτίωσης της αποδοτικότητας και βιωσιμότητας για την εταιρία;

Τα στελέχη των εισηγμένων εταιριών του κλάδου Τροφίμων και Ποτών θεωρούν, ότι η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτελεί παράγοντα βελτίωσης της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας για την εταιρία στην οποία εργάζονται τόσο

λογιστικά, όσο και στρατηγικά σε όλα τα επίπεδα. Συνεπώς η υιοθέτησή τους παρά τα προβλήματα που μπορεί να δημιουργήσει, συνέβαλλε θετικά στη λειτουργία των επιχειρήσεων.

7.2 Συσχετίσεις

Στη συνέχεια θα γίνει μία περαιτέρω και εις βάθος ανάλυση και μελέτη των ερωτήσεων μεταξύ επιλεγμένων μεταβλητών. Η συσχέτιση μετρά το βαθμό συνάφειας και αλληλεπίδρασης ανάμεσα σε δύο ή περισσότερες μεταβλητές. Πρακτικά σημαίνει ότι, από την τιμή ενός δείκτη (συντελεστή συσχέτισης) γίνεται κατανοητό κατά πόσο είναι θετική ή αρνητική η συσχέτιση δύο μεταβλητών.

Η συσχέτιση αναλύθηκε και εξήχθη μέσω του προγράμματος SPSS Statistics 19. Αξιοποιώντας τις δυνατότητες του συγκεκριμένου προγράμματος έγινε συσχέτιση επιλεγμένων μεταβλητών μετά την κωδικοποίηση των ερωτηματολογίων.

Για την ανάλυση υιοθετήθηκε ο συντελεστής Spearman. Βασικό πλεονέκτημα του συντελεστή συσχέτισης Spearman είναι ότι, μπορεί να χρησιμοποιήσει διατάξιμες μεταβλητές, είναι αυθεντικός στην ύπαρξη ακραίων τιμών και ως μη παραμετρικός συντελεστής δεν απαιτεί καμία υπόθεση για τους πληθυσμούς (Norusis, 2011).

Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι το ακριβές επίπεδο σημαντικότητας με τρία μηδενικά ψηφία είναι .000. Αυτό σημαίνει ότι το επίπεδο σημαντικότητας είναι μικρότερο από .001. Για λόγους ευκολίας καλό θα ήταν το Τρίτο μηδενικό να αντικαθιστάται με 1, συνεπώς το επίπεδο σημαντικότητας μπορεί να παρουσιαστεί ως $p < 0,001$.

Παρακάτω περιγράφονται τα αποτελέσματα συσχέτισης των μεταβλητών μεταξύ των ερωτημάτων 15 και 16, 10 και 18, 19 και 04, 13 και 14.

➤ **Συσχέτιση ερωτήσεων 15 με 16**

Correlations

		15. Η εφαρμογή των ΔΛΠ δημιούργησε την ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης της επιχείρησής σας ;	16. Σε περίοδο οικονομικής κρίσης η εταιρία αποδεικνύει ότι καταφέρνει να αντεπεξέλθει και να εξελιχθεί στην αγορά την οποία δραστηριοποιείται;	
Spearman'srho	15. Η εφαρμογή των ΔΛΠ δημιούργησε την ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης της επιχείρησής σας ;	CorrelationCoefficient	1,000	,455**
		Sig. (2-tailed)		,000
		N	110	110
	16. Σε περίοδο οικονομικής κρίσης η εταιρία αποδεικνύει ότι καταφέρνει να αντεπεξέλθει και να εξελιχθεί στην αγορά την οποία δραστηριοποιείται;	CorrelationCoefficient	,455**	1,000
		Sig. (2-tailed)	,000	
		N	110	110
** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

Από τις απαντήσεις που λάβαμε για το ερώτημα 15 και συσχετίζοντας τις με τις απαντήσεις του ερωτήματος 16 προκύπτει, ότι με επίπεδο σημαντικότητας μικρότερο από 0,001 υπάρχει μία θετική σχέση μεταξύ των απαντήσεων που δόθηκαν στα συγκεκριμένα ερωτήματα ($r = 0,455$ & $p < 0,001$).

Συνεπώς, η ανάγκη ανασυγκρότησης της οικονομικής διεύθυνσης μέσω της εφαρμογής των ΔΛΠ, σε περίοδο οικονομικής κρίσης, συνέβαλλε αρκετά θετικά, ώστε μία εταιρία να ανταπεξέλθει και να εξελιχθεί στην αγορά στην οποία δραστηριοποιείται.

➤ **Συσχέτιση ερωτήσεων 10 με 18**

Correlations

		10. Πως αντιμετωπίζετε την εισαγωγή των ΔΛΠ ;	18. Ποιος ο τρόπος ομαλής μετάβασης στο ΔΛΠ 16 ;	
Spearman'srho	10. Πως αντιμετωπίζετε την εισαγωγή των ΔΛΠ ;	CorrelationCoefficient	1,000	-0,399
		Sig. (2-tailed)		,000
		N	110	110
	18. Ποιος ο τρόπος ομαλής μετάβασης στο ΔΛΠ 16 ;	CorrelationCoefficient	-0,399	1,000
		Sig. (2-tailed)	,000	
		N	110	110
** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

Η εφαρμογή του συντελεστή συσχέτισης Spearman μεταξύ των ερωτήσεων 10 και 18 μας δείχνει, ότι υπάρχει μία αρνητική συσχέτιση μεταξύ των απαντήσεων $r = -0,399$ και το επίπεδο σημαντικότητας είναι 0,000 δηλαδή $p < 0,001$.

Συνεπώς, η σταδιακή εφαρμογή του Διεθνές Λογιστικού Προτύπου 16 αποτέλεσε εργαλείο αναβάθμισής της ποιότητας, αλλά και της πληρότητας των ποιοτικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Ενώ, η παράλληλη ή η άμεση εφαρμογή του ΔΛΠ 16 αντιμετωπίστηκε ως πρόσθετη εργασία και υποχρέωση από τα οικονομικά στελέχη του κλάδου Τροφίμων και Ποτών.

➤ **Συσχέτιση ερωτήσεων 19 με 4**

Correlations

				19. Πιστεύετε ότι ένα από τα βασικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρείες που θα εφαρμόσουν τα ΔΛΠ είναι ο τρόπος υπολογισμού της εύλογης αξίας στην οποία θα αποτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία ;	4. Εκπαιδευτικό Επίπεδο
Spearman's rho	19. Πιστεύετε ότι ένα από τα βασικότερα θέματα που απασχολούν τις εταιρείες που θα εφαρμόσουν τα ΔΛΠ είναι ο τρόπος υπολογισμού της εύλογης αξίας στην οποία θα αποτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία ;	Correlation Coefficient	1,000		,314
		Sig. (2-tailed)			,005
		N	110		110
	4. Εκπαιδευτικό Επίπεδο	Correlation Coefficient		,314	1,000
		Sig. (2-tailed)		,005	
		N		110	110

Προχωρώντας στη συσχέτιση των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου 19 και 04, μέσω του συντελεστή συσχέτισης Spearman παρατηρήθηκε ότι, υπάρχει μια θετική συσχέτιση μεταξύ των απαντήσεων $r = 0,314$ σε επίπεδο σημαντικότητας είναι 0,005 δηλαδή $p < 0,001$.

Συνεπώς, στα στελέχη των επιχειρήσεων του κλάδου Τροφίμων και Ποτών με υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, ένα από τα βασικότερα θέματα που τους απασχολούν είναι, εάν με την εφαρμογή των ΔΛΠ, θα είναι αποδοτικότερος ο τρόπος υπολογισμού της εύλογης αξίας στην οποία θα αποτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία.

Αυτό συμβαίνει για το λόγο, ότι η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου Ενεργητικού ή Παθητικού αποτελεί σίγουρα καλύτερη βάση προκειμένου να προβλέψει κανείς τις μελλοντικές χρηματοροές που είναι δυνατόν να προέλθουν από την κατοχή του στοιχείου.

Επιπρόσθετα, οι εύλογες αξίες όλων των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού είναι οποιαδήποτε στιγμή πλήρως συγκρίσιμες, επειδή ακριβώς αντανακλούν την παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών με βάση τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

Επομένως, η εύλογη αξία αποτελεί ένα πολύ καλό μέτρο αξιολογήσεως της αποδόσεως, τόσο για την ίδια την επιχείρηση, όσο και για εκείνους που τη διοικούν. Γι' αυτό είναι εύλογο να απασχολεί σε σημαντικό βαθμό τα οικονομικά στελέχη του εξεταζόμενου κλάδου.

➤ *Συσχέτιση ερωτήσεων 13 με 14*

Correlations

		13. Οι οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται με βάση τα ΔΛΠ σε σύγκριση με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα παρουσιάζουν μια πιο ολοκληρωμένη οικονομική εικόνα και διευκολύνουν τους επενδυτές και τους αναλυτές να εξάγουν ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με την οικονομική εικόνα των εταιριών.	14. Πιστεύετε ότι η εφαρμογή των ΔΛΠ θα επηρέαζε τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι και οι αναλυτές θα έβλεπαν την απόδοση της εταιρείας σας στο μέλλον ;
Spearman'srho	CorrelationCoefficient	1,000	,615**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	110	110
	CorrelationCoefficient	,615**	1,000
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	110	110
** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Σύμφωνα με τον δείκτη συσχέτισης Spearman, παρατηρείται ότι, υπάρχει μία θετική συσχέτιση $r=0,615$ μεταξύ των εξεταζόμενων μεταβλητών σε επίπεδο σημαντικότητας είναι $0,000$ δηλαδή $p < 0,001$.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, όταν οι οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται με βάση τα ΔΛΠ σε σχέση με τα ΕΛΠ, παρουσιάζουν μία πιο ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με την οικονομική κατάσταση των εταιριών και επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι και οι αναλυτές θα βλέπουν την απόδοση της εταιρίας στο μέλλον.

Άλλωστε, η διαφάνεια και η αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων είναι αυτή που διασφαλίζει τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων μελών, παρέχοντας το απαραίτητο επίπεδο πληροφόρησης και βγάζοντας στην επιφάνεια προβλήματα που διαφορετικά δεν θα γινόταν αντιληπτά.

7.3 Σχολιασμός και Ανάλυση ευρημάτων Δευτερογενούς Έρευνας

Σε αυτή την παράγραφο έγινε ανάλυση των στοιχείων της δευτερογενούς έρευνας. Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων επιχειρήσεων του κλάδου Τροφίμων και Ποτών και αφορούν την περίοδο 2014-2016.

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την ανάλυση παρατίθενται σε μορφή πινάκων στο παράρτημα IV και είναι τα κάτωθι:

- Ο δείκτης *Περιθωρίου Μεικτού Κέρδους* σε σχέση με το Μ.Ο. του κλάδου (20,21) για το 50% των επιχειρήσεων κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα. Αυτό σημαίνει ότι η θέση των επιχειρήσεων από άποψη κερδών είναι καλύτερη, αφού μπορούν να αντιμετωπίσουν χωρίς δυσκολία μια ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων τους.

Επίσης, οι επιχειρήσεις έχουν την δυνατότητα να προσαρμόσουν τα σχέδια τους ακόμη και κατά τη διάρκεια της χρήσης αναφορικά με την Τιμολογιακή πολιτική τους.

Δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι, το υπόλοιπο 50% βρίσκεται κάτω και από το μέσο όρο του κλάδου.

Με βάση την εξαγωγή των αποτελεσμάτων για το συγκεκριμένο δείκτη η επιχείρηση που κατέχει την πρώτη θέση είναι η «Μύλοι Λούλη Α.Ε.», ενώ στην τελευταία θέση βρίσκεται η «Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε.».

- Όσον αφορά το **Περιθώριο Καθαρού Κέρδους**, το 50% των επιχειρήσεων παρουσιάζουν αρνητικές τιμές. Συγκεκριμένα, ο δείκτης περιθωρίου καθαρού κέρδους για το 25% των επιχειρήσεων κυμαίνεται κάτω του μέσου όρου του κλάδου (-5,68), ενώ το 30% εμφανίζει αρνητικές τιμές, μεγαλύτερες όμως του Μέσου Όρου.

Οι εν λόγω εταιρείες κρίνονται ζημιογόνες και δεν είναι σε θέση να επιτύχουν ικανοποιητικές αποδόσεις στις επενδύσεις τους. Οι πωλήσεις τους κυμαίνονται σε τόσο χαμηλά επίπεδα, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να καλύψουν τα σταθερά κόστη και πιθανόν το κόστος πωληθέντων να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα.

Ακόμη, θα πρέπει να αναφερθεί ότι στο υπόλοιπο 50% των εταιριών του κλάδου ο δείκτης παρουσιάζει θετικές τιμές. Πρόκειται για αποτελεσματικές επιχειρήσεις, οι οποίες στηριζόμενες στο μεγάλο περιθώριο μεικτού κέρδους, έχουν ως αποτέλεσμα την κερδοφορία και ταυτόχρονα μπορούν να αντιμετωπίζουν δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, όπως ο ανταγωνισμός των τιμών ακόμη και σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης.

Από τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου δείκτη παρατηρείται, ότι την πρώτη θέση όσον αφορά το Περιθώριο Καθαρού Κέρδους κατέχει η «Ιχθυοτροφία Σελόντα ΑΕΓΕ» και την τελευταία η «Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε.».

- Στην εξεταζόμενη περίοδο ο **αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων** για το 55% των επιχειρήσεων κυμαίνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Οι επιχειρήσεις παρουσιάζουν την κερδοφόρα δυναμικότητα τους, η οποία μπορεί να οφείλεται στην επιτυχημένη διοίκησή τους, στην εύστοχη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων τους, καθώς και σε ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες.

Στο υπόλοιπο όμως 45% των επιχειρήσεων του κλάδου ο αριθμοδείκτης κυμαίνεται σε αρνητικά επίπεδα. Συγκεκριμένα ο δείκτης αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων για το 15% των επιχειρήσεων βρίσκεται κάτω του Μ.Ο. (-

15,16), ενώ το υπόλοιπο 30% εμφανίζει αρνητικές τιμές, μεγαλύτερες όμως του Μ.Ο. Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα κεφάλαια που επένδυσαν οι φορείς σε αυτές δεν αποδίδουν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μη επίτευξη του στόχου πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος.

Λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές που παρουσιάζει ο δείκτης για τις εισηγμένες εταιρίες του κλάδου Τροφίμων και Ποτών, η «ΚΡΕΚΑ Α.Ε.» κατέχει την πρώτη θέση, ενώ στην τελευταία θέση βρίσκεται η «Υιοί Ε. Χατζηκρανιώτη Α.Ε.».

- Ο *δείκτης αποδοτικότητας επενδύσεων* για το 50% των επιχειρήσεων του κλάδου Τροφίμων και Ποτών κυμαίνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Αυτό φανερώνει ότι, οι εν λόγω επιχειρήσεις προβαίνουν σε εντατική χρησιμοποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων, προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις πωλήσεις τους.

Ενώ, για το υπόλοιπο 50% ο δείκτης παρουσιάζει αρνητικές τιμές. Συγκεκριμένα, ο δείκτης αποδοτικότητας επενδύσεων για το 35% των επιχειρήσεων βρίσκεται κάτω του Μ.Ο. (-1,01), ενώ το υπόλοιπο 15% εμφανίζει αρνητικές τιμές, μεγαλύτερες όμως του Μ.Ο.

Αυτό αποτελεί ένδειξη, ότι οι οικονομικές μονάδες του κλάδου χρησιμοποιούν σε μικρότερο βαθμό τα στοιχεία του Ενεργητικού τους. Ενδέχεται να συνεπάγεται υπερεπένδυση κεφαλαίων στα στοιχεία του Ενεργητικού, κάτι που μπορεί να αποβεί εις βάρος της οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων.

Με βάση την εξαγωγή των αποτελεσμάτων για το συγκεκριμένο δείκτη η επιχείρηση που κατέχει την πρώτη θέση είναι η εταιρεία «ΚΡΙ ΚΡΙ Α.Ε.», ενώ στην τελευταία θέση βρίσκεται η εταιρεία «Π.Γ. Νίκας Α.Β.Ε.Ε.».

- Ο *δείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά Κεφάλαια* κυμαίνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα για την εξεταζόμενη περίοδο. Λαμβάνοντας υπόψη το Μ.Ο. του κλάδου (24,15%) το 55% των επιχειρήσεων εμφανίζουν τιμές μεγαλύτερες του Μ.Ο., ενώ το 45% κυμαίνεται κάτω του Μ.Ο.

Οι επιχειρήσεις δεν παρουσιάζουν οικονομικές δυσκολίες για την εξόφληση των υποχρεώσεών τους. Διαθέτουν, αυτονομία και ταυτόχρονα ανεξαρτησία από τα δανειακά κεφάλαια και άλλους πιστωτές.

Με εξαίρεση όμως τις επιχειρήσεις «Π.Γ. Νίκας ΑΒΕΕ» και «Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης ΑΕ», όπου ο δείκτης εμφανίζεται αρνητικός και είναι μικρότερος του Μ.Ο. Πρόκειται για μια επικίνδυνη κατάσταση, αφού ενδέχεται να προκύψουν μεγάλες ζημιές και των οποίων το βάρος για την κάλυψη τους θα φέρουν τα ίδια κεφάλαια.

Από τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου δείκτη παρατηρείται, ότι την πρώτη θέση όσον αφορά το δείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης κατέχει η «Στέλιος Κανάκης Α.Β.Ε.Ε.» και την τελευταία η «Π.Γ. Νίκας ΑΒΕΕ».

- Από την εξαγωγή και ανάλυση των αποτελεσμάτων για το **δείκτη δανειακής επιβάρυνσης** παρατηρείται, ότι οι φορείς των επιχειρήσεων συμμετέχουν σε αυτές με περισσότερα κεφάλαια απ'ότι οι πιστωτές τους. Συνεπώς οι πιστωτές απολαμβάνουν μεγαλύτερη ασφάλεια.

Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, σε σχέση με το Μ.Ο. του κλάδου (41,68%), ο δείκτης εμφανίζει για το 45% των επιχειρήσεων τιμές μεγαλύτερες του Μ.Ο., το 45% κυμαίνεται κάτω του μέσου όρου, ενώ μόνο το 10% παρουσιάζει αρνητικές τιμές.

Λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές που παρουσιάζει ο δείκτης για το συγκεκριμένο δείγμα των επιχειρήσεων, η εταιρεία «ΚΡΙ ΚΡΙ ΑΕ» βρίσκεται στην πρώτη θέση, ενώ στην τελευταία βρίσκεται η εταιρεία «Π.Γ. Νίκας ΑΒΕΕ».

- Ο **αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων** για το 75% περίπου των επιχειρήσεων την περίοδο 2014-2016 παρουσιάζει ανοδική πορεία. Αυτό δηλώνει, ότι η αύξηση του παγίου κεφαλαίου χρηματοδοτείται σε μεγάλο ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια.

Στο υπόλοιπο 25% των εταιρειών του κλάδου ο δείκτης μειώνεται. Η μείωσή του οφείλεται στο γεγονός ότι, τα ποσά που διατέθηκαν για την αύξηση του υπενδεδυμένου παγίου κεφαλαίου έχουν αντληθεί κατά μεγάλο ποσοστό από δανεισμό και όχι από τη χρήση ιδίων κεφαλαίων.

Όσον αφορά το Μ.Ο. του κλάδου (72,03%) παρατηρείται ότι:

- Το 50% > Μ.Ο. του κλάδου
- Το 45% < Μ.Ο. του κλάδου
- Ενώ το 10% παρουσιάζει αρνητικές τιμές και είναι μικρότερο του μέσου όρου.

Επίσης, δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι, με βάση την εξαγωγή των αποτελεσμάτων για το συγκεκριμένο δείκτη η εταιρεία «Στέλιος Κανάκης ΑΒΕΕ» βρίσκεται στην πρώτη θέση, ενώ στην τελευταία η εταιρεία «Π.Γ. Νίκας ΑΒΕΕ».

- Ο *αριθμοδείκτης κάλυψης τόκων* μόνο για το 20% των επιχειρήσεων του κλάδου είναι μεγαλύτερος του 4 (>4). Αυτό σημαίνει, ότι η ικανότητα των επιχειρήσεων να πληρώνουν τους τόκους τους είναι μεγάλη και αντίστοιχα ο κίνδυνος αθέτησης στην εξόφληση των υποχρεώσεών τους μικρός.

Στο υπόλοιπο όμως 80% των εταιριών και σε σχέση με το Μ.Ο. του κλάδου (7,72 φορές), ο δείκτης παρουσιάζει χαμηλές έως και αρνητικές τιμές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να προβαίνουν σε μεγαλύτερο δανεισμό, με μεγαλύτερη πιθανότητα αποτυχίας τους.

Επίσης, από τις τιμές που λαμβάνει ο δείκτης για τις επιχειρήσεις του εξεταζόμενου κλάδου, η «Στέλιος Κανάκης ΑΒΕΕ» έχει την πρώτη θέση, ενώ η «ΚΡΕ.ΚΑ ΑΕ» κατέχει την τελευταία θέση.

Ολοκληρώνοντας την ανάλυση των ευρημάτων της δευτερογενούς έρευνας, θα πρέπει να αναφερθεί ότι, από εξεταζόμενο δείγμα των επιχειρήσεων του κλάδου Τροφίμων και Ποτών η εταιρία «ΚΡΙ ΚΡΙ Α.Ε.» για την περίοδο 2014-2016, όσον αφορά την Αποδοτικότητα και την Βιωσιμότητα της κατέχει την πρώτη θέση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : ΕΞΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

8.1 Συμπεράσματα

Στην παρούσα μελέτη επιχειρήθηκε η παρουσίαση των διατάξεων του ΔΛΠ 16 που πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό των ενσώματων ακινητοποιήσεων που διαθέτουν οι επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, η έρευνα εστίασε στο λογιστικό χειρισμό των ενσώματων ακινητοποιήσεων με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, ως παράγοντα βελτίωσης της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας μίας εταιρίας. Η έρευνα διενεργήθηκε στις εισηγμένες εταιρίες του κλάδου Τροφίμων – ποτών στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Αξιοποιώντας τα ευρήματα τόσο της Πρωτογενούς όσο και της Δευτερογενούς έρευνας, τα οποία παρουσιάστηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο, θα προχωρήσουμε στην παράθεση μίας σειράς συμπερασμάτων, τα οποία έχουν εξαχθεί στο πλαίσιο της μελέτης.

Αρχικά, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτελεί μια νομοθετική ρύθμιση που επιβλήθηκε από σχετικούς κανονισμούς της Ε.Ε. και ως εκ τούτου υπερισχύει οποιασδήποτε αντίθετης εσωτερικής(εθνικής) διάταξης. Η ρύθμιση αυτή, έχει ως αποτέλεσμα τη θεαματική βελτίωση της εφαρμοσμένης λογιστικής, καθώς και την ουσιαστική προαγωγή του λογιστικού επαγγέλματος και της λογιστικής επιστήμης στην Ελλάδα γενικότερα. Τα ΔΛΠ αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο για τις επιχειρήσεις. Στόχος τους, είναι η καλύτερη οργάνωση και η ορθότερη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα που εξάγονται με τη χρήση των ΔΛΠ, δε χρήζουν αμφισβήτησης τόσο από τους ιδιωτικούς, όσο και από τους δημόσιους φορείς.

Η πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ στις ελληνικές επιχειρήσεις επέφερε μία σειρά σημαντικών αλλαγών σχετικά με το λογιστικό χειρισμό, αλλά και πολλές αλλαγές οργανωτικού και διοικητικού χαρακτήρα.

Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, η εισαγωγή των ΔΠΧΑ φαίνεται ότι κατάφερε να εξυπηρετήσει τον πρωταρχικό στόχο, δηλαδή την ικανοποίηση των κριτηρίων συγκρισιμότητας, σαφήνειας, αξιοπιστίας και συνέπειας. Συνεπώς, η

αποτελεσματικότητα της κεφαλαιαγοράς, καθώς και η ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ των επιχειρήσεων, αναλυτών και μετόχων, δανειστών και επενδυτικού κοινού θα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό τόσο στην ποιότητα, όσο και στο περιεχόμενο των λογιστικών προτύπων.

Για τη σταδιακή εφαρμογή τους, οι εισηγμένες επιχειρήσεις του κλάδου Τροφίμων – ποτών χρειάστηκε να ακολουθήσουν μία σειρά από στρατηγικές, όπως η σύναψη συνεργασίας με εξωτερικούς συνεργάτες, αναδιοργάνωση, εκπαίδευση και συνεχής ενημέρωση του οικονομικού τμήματος, καθώς και αναβάθμιση software, προκειμένου να αντιμετωπίσουν το επιπλέον κόστος και το χρόνο που απαιτείται.

Από την έρευνα προκύπτει, ότι η εφαρμογή του Προτύπου επέφερε σημαντικά οφέλη, τα οποία συνέβαλαν στην αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Ένα όμως από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολεί τις εταιρείες του κλάδου τροφίμων-ποτών είναι ο τρόπος υπολογισμού της εύλογης αξίας, στην οποία θα αποτιμηθούν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Δεδομένου, ότι η εύλογη αξία αποτελεί ένα πολύ καλό μέτρο αξιολόγησης της απόδοσης, είναι εφικτό για τις επιχειρήσεις να προβλέψουν τις μελλοντικές χρηματοροές που είναι δυνατόν να προέλθουν από την κατοχή του στοιχείου.

Από την ανάλυση των στοιχείων της δευτερογενούς έρευνας προκύπτει ότι, σε ποσοστό 60% ο κλάδος Τροφίμων – ποτών του Χρηματιστηρίου, αποτελείται από αποτελεσματικές επιχειρήσεις. Στηριζόμενες στο μεγάλο περιθώριο μεικτού κέρδους, απολαμβάνουν την κερδοφορία. Για την πραγματοποίηση των πωλήσεων τους, προβαίνουν σε εντατική χρησιμοποίηση των παγίων περιουσιακών τους στοιχείων. Οι εν λόγω επιχειρήσεις είναι σε θέση να καλύπτουν τις υποχρεώσεις τους, ενώ ο κίνδυνος αθέτησης για την εξόφληση των υποχρεώσεών τους, μικρός. Οι πιστωτές απολαμβάνουν μεγαλύτερη ασφάλεια και η αύξηση του παγίου κεφαλαίου χρηματοδοτείται σε μεγάλο ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια,

Το υπόλοιπο 40% απαρτίζεται από ζημιογόνες επιχειρήσεις, οι οποίες παρουσιάζουν δυσκολία, προκειμένου να επιτύχουν ικανοποιητικές αποδόσεις στις επενδύσεις τους. Οι πωλήσεις τους κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα. Αυτό σημαίνει, ότι υπάρχει αδυναμία στο να καλύψουν τα σταθερά κόστη και το κόστος πωληθέντων πιθανόν να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα. Τα κεφάλαια που επενδύουν οι φορείς σε αυτές δεν αποδίδουν. Χρησιμοποιούν σε μικρότερο βαθμό τα στοιχεία του Ενεργητικού. Η αύξηση του υπενδεδυμένου κεφαλαίου βασίζεται σε μεγάλο ποσοστό στο δανεισμό

και αυτό μπορεί να συνεπάγεται την υπερεπένδυση κεφαλαίων στα στοιχεία του Ενεργητικού. Παρά τη δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκονται, είναι σε θέση να εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους, αδυνατούν όμως στην τακτοποίηση των τόκων.

Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των ενσώματων ακινητοποιήσεων, προέκυψαν αρκετές αλλαγές, με άμεση και σημαντική επίδραση κυρίως στην αποδοτικότητα και στην αποτελεσματικότητα που εμφανίζουν οι επιχειρήσεις. Οι σημαντικότερες αλλαγές προέρχονται λόγω του διαφορετικού λογιστικού χειρισμού των αποσβέσεων και των αποτιμήσεων των παγίων.

Σύμφωνα με τη θεωρία, το πρότυπο δεν προσδιορίζει σταθερό ποσοστό απόσβεσης επί της αναπόσβεστης αξίας, αλλά αυτό εξαρτάται από την ωφέλιμη ζωή των παγίων. Οι εταιρίες έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν την ωφέλιμη ζωή των παγίων με βάση τη χρονική διάρκεια που υπολογίζουν τη χρήση. Αυτό σημαίνει ότι ανάλογα με το χρόνο που ορίζεται ως χρονική διάρκεια αξιοποίησης των παγίων μοιράζεται το λογιστικό έξοδο των αποσβέσεων. Έτσι, για όσα χρόνια αποσβένεται ένα πάγιο, κάθε χρόνο το ποσό της απόσβεσης μειώνεται. Τα έξοδα απόσβεσης μπορεί να είναι λιγότερα, αλλά επηρεάζουν θετικά τα αποτελέσματα.

Εκτός των επιπτώσεων στα αποτελέσματα, σημαντικές είναι οι επιδράσεις του ΔΛΠ 16 και στην Καθαρή Θέση των επιχειρήσεων. Οι εταιρίες φαίνεται να επωφελήθηκαν από τις διαφορετικές προσεγγίσεις του προτύπου στην αποτίμηση των παγίων μετά την αναγνώριση.

Συνοψίζοντας, θα μπορούσαμε να πούμε, ότι η εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. επιβάλλεται ως ένα πλαίσιο αποτύπωσης, αξιολόγησης και σύγκρισης μεγεθών. Οι εταιρείες ανταποκρίθηκαν με επιτυχία στις απαιτήσεις που επέβαλε η εισαγωγή τους και ήδη έχει καταγραφεί βελτίωση της λειτουργίας αυτών. Οι συνέργειες που πιθανόν να προκύψουν σε ευρωπαϊκό κοινό πλαίσιο μεταξύ των επιχειρήσεων μπορούν να φέρουν ικανοποιητικά αποτελέσματα σε κεφάλαια, επενδύσεις και απασχόληση. Όλα αυτά συμβάλλουν στην αποδοτικότητα και την βιωσιμότητα των οικονομικών μονάδων του κλάδου τροφίμων - ποτών και της Ελληνικής οικονομίας γενικότερα.

8.2 Περιορισμοί και Μελλοντικές Επεκτάσεις

Με την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας, θα πρέπει να σημειωθεί, ότι κατά τη συγγραφή της εργασίας υπήρξαν κάποιοι περιορισμοί. Για τις ανάγκες τις

ερευνητικής διαδικασίας της διπλωματικής εργασίας δεν έγινε βιβλιογραφική έρευνα, αλλά προχωρήσαμε:

- σε Πρωτογενή έρευνα με την χρήση ερωτηματολογίου και
- σε Δευτερογενή έρευνα με στοιχεία, τα οποία αντλήθηκαν από τις επίσημες Οικονομικές Καταστάσεις των εταιριών του κλάδου τροφίμων – ποτών και αξιολογήθηκαν μέσω των Χρηματοοικονομικών δεικτών.

Όσον αφορά τις προτάσεις που θα μπορούσαν να αναφερθούν για κάποιες βελτιώσεις στην εφαρμογή του ΔΛΠ 16 είναι οι εξής:

- ✓ Υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ σε όλες τις επιχειρήσεις εισηγμένες και μη στο Χρηματιστήριο του κλάδου Τροφίμων και Ποτών, αλλά και της ευρύτερης αγοράς.
- ✓ Προσπάθεια μείωσης των «παρεμβάσεων» στα Αποτελέσματα Χρήσης: θα πρέπει μία ανεξάρτητη αρχή να προσδιορίζει την εύλογη αξία κάθε χρόνο.
- ✓ Η διαφοροποίηση των αποτελεσμάτων, θα ήταν δυνατό να περιοριστεί ή και να εξαλειφθεί με τη θεσμοθέτηση ενιαίων συντελεστών απόσβεσης.
- ✓ Στο πεδίο εφαρμογής του leasing, θα πρέπει να καθοριστούν οι προϋποθέσεις απόσβεσης του μισθωμένου παγίου και οι τυχόν φορολογικές απαλλαγές τους, έτσι ώστε να μην μπορούν οι λογιστές να επηρεάσουν τα Αποτελέσματα Χρήσης.

Τέλος, πρόταση για μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να αποτελέσει η παρακολούθηση των εισηγμένων εταιριών του κλάδου Τροφίμων και Ποτών κατά τα επόμενα έτη, σχετικά με τη βελτίωση που παρουσίασαν στα αδύνατα σημεία τους και εάν συνέχισαν να αναπτύσσονται και να ακολουθούν επενδυτική πορεία με την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΔΛΠ 16. Επίσης η παρακολούθηση της αναπτυξιακής δυναμικής μιας εταιρίας, μέσω της χρηματοδότησης με χρηματοδοτική μίσθωση σε περίοδο οικονομικής κρίσης θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω διερεύνησης και πρόταση για μελλοντική έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

9.1 Ελληνική

- Αθιανός, Α. & Κωνσταντινούδης, Κ. (2004). *Αποτίμηση και Αξιολόγηση Επενδύσεων και Επιχειρήσεων*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ηλιάδη.
- Βαρβάκης, Κ., Μοσχολέα, Δ. & Παπαναστασάτος, Α. (1997). *Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων.
- Γεωργίου, Α. (2003). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα IAS*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλας ΑΕ.
- Δημητρόπουλος, Ε. (2001). *Εισαγωγή στην Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
- Ευθύμογλου, Π. & Λαζαρίδης, Ι. (2000). *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων, Τεύχος Α*. Πειραιάς: Ιδιωτική έκδοση.
- Καζαζής, Ν. (2006). *Αποτελεσματικό Marketing για κερδοφόρες πωλήσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Καραγιώργος, Θ. & Πετρίδης, Α. (2010). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – Η Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.) σε συνδυασμό με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο – Θεωρία & Πράξη*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αλεξοπούλου Μ. – Καραγιώργος Α. ΟΕ.
- Καρδακάρης, Κ. (2003). *Γενική Λογιστική σε Ευρώ*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελλην.
- Κόντος, Γ. (2015). *Χρηματοοικονομική Λογιστική / ΔΛΠ-ΕΛΠ*. Αθήνα: Εκδόσεις Διπλογραφία.
- Νεγκάκης, Χ. (2015). *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – Θεωρία και Εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Χ.Ο.
- Νεγκάκης, Χ. (2015). *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς – Ειδικά Θέματα*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Χ.Ο.
- Νιάρχος, Ν. (2002). *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Ντζανάτος, Δ. (2008). *Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με απλά λόγια και οι διαφορές τους από τα Ελληνικά*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη ΑΕ.
- Ξανθάκης, Μ. & Αλεξάκης, Χ. (2006). *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη ΑΕ.

- Παπάς, Α. (2013). *Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική Λογιστική*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου Ευγενία.
- Παρασκευοπουλος, Ι. (1993). *Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας Τόμος Α*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
- Πετράκης, Μ. (2011). *Έρευνα Marketing – Η Ερευνητική Μεθοδολογία*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Πομόνης, Ν. (2010). *Γενική Λογιστική ΙΙ*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Πρωτοψάλτης, Ν. (2008). *Κωδικοποίηση Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και Διερμηνειών*, Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Πρωτοψάλτης, Ν. (2009). *Παραδείγματα εφαρμογής - ΔΛΠ, ΔΠΧΠ, Διερμηνείες Τόμος Α & Β*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Σακέλλης, Ε. (2005). *Σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων που προβλέπουν τα ΔΛΠ με βάση το ΕΓΛΣ*. Πειραιάς: Εκδόσεις ιδίου.
- Σταθακόπουλος, Β. (2001). *Μέθοδοι Έρευνας Αγοράς*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Σταθακόπουλος, Β. (2005). *Μέθοδοι Έρευνας Αγοράς*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης ΑΕ.
- Τσαγκλαγκανος, Α. (2006). *Χρηματοοικονομική Λογιστική σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αδερφών Κυριακίδη ΑΕ.
- Grand Thornton, (2004). *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα I.F.R.S. - Αναλυτική Παρουσίαση*. Αθήνα: Εκδόσεις Grand Thornton ΑΕ.
- Grand Thornton, (2009). *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης I.F.R.S – Αναλυτική Παρουσίαση*. Αθήνα: Εκδόσεις Grand Thornton ΑΕ.
- GrandThornton, (2016). *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, IFRS -Αναλυτική Παρουσίαση*. Αθήνα: Εκδόσεις Grand Thornton ΑΕ.
- Gropelli, A. & Nikbakht, E. (2007). *Χρηματοοικονομική, 3η Έκδοση*. Αθήνα: εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- International Accounting Standards Board, (2007). *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης*. Λονδίνο: Εκδόσεις Ι.Ε.Δ.Α.Π.
- Norusis, M. (2011). *Οδηγός ανάλυσης δεδομένων με το IBMSPSS 19*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

9.2 Αρθρογραφία

- Αποστόλου, Α. (2003). *Συγκρισιμότητα λογιστικών πληροφοριών κατά τη φάση μετάβασης στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IFRS)*». διαθέσιμο στην ιστοσελίδα <http://www.aislab.aueb.gr/hfaa/ar/Apostolou.doc>.
- Σπουτής, Α. (2006). *Λογιστικά Πρότυπα: ένας κόσμος – μία γλώσσα. Τα ΔΛΠ και τα US GAAP, παρά τις ομοιότητές τους στις θεμελιώδεις αρχές που τα διέπουν, διαφέρουν μεταξύ τους σε αρκετές περιπτώσεις*. Διαθέσιμο στην ιστοσελίδα <http://news.kathimerini.gr> (ημερομηνία δημοσίευσης 24/03/2006).
- Deloitte (2014), *IGAAP 2014: A Guide to IFRS Standards*. LexisNexis Butterworths UK, pp 1437-1514.

9.3 Άλλες Πηγές

- Βρουστούρης, Π. (2002). *Οικονομικές καταστάσεις και λογιστικές αρχές ή μέθοδοι κατά τα ΔΛΠ*. Περιοδικό Λογιστής
- Ηριώτης, Ν. (2008). *Σημειώσεις Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, Τμήμα Έρευνας Βιομηχανίας Τροφίμων. *Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών – Facts and Figures, Ετήσια Έκθεση 2016*.
- Ψαρράς, Ι. (2011). *Σημειώσεις Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Αριθμοδείκτες*. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

9.4 Διαδικτυακές πηγές

- Διαδικτυακή Πύλη για τη Λογιστική, www.taxheaven.gr
- Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, www.hcmc.gr
- Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, www.iobe.gr
- Περιοδικό «Λογιστής», www.logistis.gr
- Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, www.ase.gr
- International Association Accounting Board, www.iasb.org
- www.businessnews.gr